UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Dipòsit digital de documents de la UAB

This is the **published version** of the bachelor thesis:

Morales García, Judith. *CAMINS QUE EDUQUEN. Camins escolars per a infants : intervenció educativa per a cinquè de primària.* Treball de Final de Grau (Universitat Autònoma de Barcelona), 2026 (Educació Primària). 106 pàg.

This version is available at https://ddd.uab.cat/record/336902

under the terms of the BY-SA license.

Universitat Autònoma de Barcelona

CAMINS QUE EDUQUEN

Camins escolars per a infants: intervenció educativa per a cinquè de primària.

Judith Morales García
Grau d'Educació Primària

Montserrat Rodríguez Parrón
Àrea de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic Educacional

Treball de Final de Grau
Convocatòria ordinària: 1 de juny de 2026
Defensa oral: 23 de juny de 2026

Universitat Autònoma de Barcelona

Resum:

Com a societat, és important promoure una educació viària que permeti als infants adquirir hàbits de mobilitat segura, responsable i autònoma des de les primeres etapes educatives. Per això, els camins escolars esdevenen una eina educativa i comunitària que afavoreix l'autonomia infantil, la seguretat viària i el coneixement de l'entorn proper.

Aquest Treball de Final de Grau presenta una proposta d'intervenció educativa adreçada a l'alumnat de cinquè de primària de l'escola Mas Boadella, amb l'objectiu d'analitzar la seva eficàcia en el desenvolupament d'hàbits de mobilitat segura. La proposta s'ha desenvolupat a partir d'una revisió teòrica sobre educació viària, autonomia infantil i camins escolars, així com del disseny i implementació d'activitats contextualitzades i significatives vinculades a la realitat quotidiana de l'alumnat.

La investigació s'ha dut a terme des d'una metodologia qualitativa, utilitzant instruments com l'observació, les entrevistes semiestructurades i les notes de camp. Els resultats obtinguts mostren millores en els coneixements de seguretat viària, una major consciència dels riscos presents a l'espai públic i un augment de la percepció d'autonomia dels infants en els seus desplaçaments diaris.

Paraules clau: *educació viària; educació primària; mobilitat; autonomia; seguretat.*

Resumen:

Como sociedad, es importante promover una educación vial que permita a los niños y niñas adquirir hábitos de movilidad segura, responsable y autónoma desde las primeras etapas educativas. En este sentido, los caminos escolares se convierten en una herramienta educativa y comunitaria que favorece la autonomía infantil, la seguridad vial y el conocimiento del entorno cercano.

Este Trabajo de Fin de Grado presenta una propuesta de intervención educativa dirigida al alumnado de quinto de primaria de la escuela Mas Boadella, con el objetivo de analizar la eficacia en el desarrollo de hábitos de movilidad segura. La propuesta se ha desarrollado a partir de una revisión teórica sobre educación vial, autonomía infantil y caminos escolares, así como del diseño e implementación de actividades contextualizadas y significativas vinculadas a la realidad cotidiana del alumnado.

La investigación se ha llevado a cabo desde una metodología cualitativa, utilizando instrumentos como la observación, las entrevistas semiestructuradas y las notas de campo. Los resultados obtenidos muestran mejoras en los conocimientos de seguridad vial, una mayor conciencia de los riesgos presentes en el espacio público y un aumento de la percepción de autonomía de los niños y niñas en sus desplazamientos diarios.

Palabras clave: *educación vial; educación primaria; movilidad; autonomía; seguridad.*

Abstract:

As a society, it is important to promote road safety education that enables children to acquire safe, responsible and autonomous mobility habits from the early stages of education. In this sense, school routes become an educational and community tool that promotes children's autonomy, road safety and knowledge of their local environment.

This Final Degree Project presents an educational intervention proposal aimed at fifth-grade primary school students at Mas Boadella School, with the objective of analysing the effectiveness in the development of safe mobility habits. The proposal was developed through a theoretical review on road safety education, children's autonomy and school routes, as well as the design and implementation of contextualised and meaningful activities connected to students' everyday reality.

The research was carried out using a qualitative methodology, applying instruments such as observation, semi-structured interviews and field notes. The results obtained show improvements in road safety knowledge, greater awareness of risks present in public spaces, and an increased perception of autonomy among children in their daily journeys.

Keywords: *road safety education; primary education; mobility; autonomy; safety.*

Agraïments

A la meva àvia perquè l'Alzheimer se l'està emportant i amb ella, una part del meu cor. Gràcies per ser el meu exemple a seguir. Espero que estiguis orgullosa de mi.

A la meva família, per acompanyar-me durant tot el grau i la vida. Gràcies per ensenyar-me el que és estimar amb totes les lletres de la paraula. No seria la mateixa sense vosaltres, estic molt feliç de tenir-vos sempre.

A la meva parella, per no dubtar mai de mi, fins i tot, quan jo dubtava. Amb tu he après el que és l'amor perquè dones color a la meva vida, espero que els meus ulls no deixin de brillar mai per tu.

A la meva tutora, la Montserrat Rodríguez Parrón, i a tots els experts en aquesta matèria que m'han ajudat en aquest treball: el Francesc Esteban Amat, la Maria Farners de Cruz i a l'Albert Jarne. Per la vostra dedicació i passió al que feu, gràcies.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 1
1.1 Necessitat del projecte i justificació 1
1.2 Tipus de treball 2
1.3 Objectius del TFG 2
1.4 Contextualització 2
1.4.1 Context social 2
1.4.2 Context del centre educatiu 3
1.4.3 Context del grup destinatari 4
2. AVALUACIÓ DE NECESSITATS 4
3. ESTRATÈGIA DE CERCA BIBLIOGRÀFICA 5
4. FONAMENTACIÓ TEÒRICA 7
4.1. Infància, autonomia i ús de l'espai públic 7
4.2 L'educació viària a l'educació primària 8
4.3 L'escola com a agent transformador 10
4.4 Els camins escolars com a projecte educatiu i comunitari 11
4.5 Condicionants per a l'èxit dels camins escolars 13
4.6 Programes relacionats 14
5. DISSENY DE LA INTERVENCIÓ EDUCATIVA 16
5.1 Situació d'aprenentatge 16
5.2 Objectius generals i específics de la intervenció 16
5.3 Descripció i fonamentació de la metodologia 16
5.4 Activitats i temporalització 17
5.5 Consideracions ètiques i organitzatives 18
6. APLICACIÓ DE LA INTERVENCIÓ 18
7. AVALUACIÓ DE LA INTERVENCIÓ 19
7.1 Disseny de l'avaluació. 19
7.2. Recollida de dades 20
7.3 Anàlisi de les dades 20
7.3.1 Reducció de les dades 21
7.3.2 Identificació de les unitats d'anàlisi 21
7.3.3 Categorització 22
7.4 Exposició de dades 22
8. RESULTATS I DISCUSSIÓ 23
9. CONCLUSIONS 27
10. PROPOSTES DE MILLORA 29
11. REFLEXIÓ FINAL 30
12. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES 31
13. ANNEXOS 36
Annex 1: Matriu comparativa de la situació real i la desitjable 36
Annex 2: Situació d'aprenentatge 37
Annex 3: Material intervenció - Dossier 48
Annex 4: Material intervenció - Presentació 49

Annex 5: Mostra dossiers 50
Annex 6: Preguntes de les entrevistes als infants 52
Annex 7: Preguntes de les entrevistes a la tutora de la classe de 5é. 52
Annex 8: Model de notes de camp 53
Annex 9: Model de validació d'entrevistes 54
Annex 10: Validació dels experts 59
Annex 11: Transcripcions i notes de camp 59
Annex 12: Unitats d'anàlisi i agrupacions temàtiques 89
Annex 13: Explicació de les categories i unitats d'anàlisi relacionades 92
Annex 14: Matriu d'anàlisi de dades 94

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Necessitat del projecte i justificació

En els darrers anys s'ha observat una disminució progressiva de l'autonomia dels infants en els seus desplaçaments quotidians, sobretot en el trajecte de casa a l'escola i viceversa. Tot i que moltes ciutats disposen d'infraestructures adequades i condicions urbanes favorables per al desplaçament a peu, la majoria d'infants no realitzen aquests recorreguts de manera autònoma, sinó que van habitualment acompanyats de persones adultes i és aquesta realitat la que posa de manifest un canvi significatiu en els hàbits de mobilitat infantil i en la percepció de seguretat de l'espai públic.

L'interès per la temàtica dels camins escolars sorgeix d'una preferència temàtica personal i de l'experiència directa viscuda durant el període de pràctiques a l'escola Mas Boadella. En diverses ocasions, el professorat del centre va manifestar haver detectat una disminució de l'autonomia de l'alumnat en els desplaçaments diaris, sobretot en cursos superiors, on abans alguns infants ja començaven a anar sols a l'escola. A més, sortint de l'escola, es va poder escoltar una conversa entre uns progenitors i el seu fill, un alumne de cicle superior, on expressaven dubtes sobre si ja era prou responsable per anar i tornar sol de l'escola, dubtant de si tindria cura davant el trànsit i els vehicles.

En aquest context, l'educació viària esdevé una necessitat educativa prioritària, ja que permet a l'alumnat aprendre coneixements, habilitats i actituds bàsiques per moure's amb seguretat per l'entorn. Iniciar aquesta educació a l'etapa de primària contribueix a la prevenció d'accidents, i també al desenvolupament de la responsabilitat personal, l'autonomia i la convivència ciutadana i conseqüentment, afavorir un canvi gradual en les pràctiques familiars i en la percepció de capacitat dels infants.

A més a més, els barris de nova construcció, com el barri de Can Llong de Sabadell, es caracteritzen per una planificació urbana actualitzada, amb voreres àmplies, zones residencials i espais verds que faciliten la mobilitat a peu. En aquest context, l'escola pot assumir un paper clau com a agent educador en la promoció d'hàbits de mobilitat segura i sostenible, afavorint que, de manera progressiva, els infants puguin desenvolupar les competències necessàries per realitzar el camí escolar amb major autonomia. Concretament, a l'escola Mas Boadella s'identifica una oportunitat d'intervenció amb l'alumnat de cinquè de primària, una edat idònia per iniciar la presa de consciència sobre les normes bàsiques, el reconeixement de senyals senzilles i el comportament segur com a vianants.

Aquest treball també es vincula directament amb el grau d'Educació Primària, ja que posa en relleu el paper de l'escola i del docent en la promoció de l'autonomia personal, l'educació viària i els hàbits de mobilitat segura. Així mateix, aquesta proposta contribueix a fomentar la responsabilitat, la presa de decisions i la participació activa dels infants en la seva vida quotidiana.

1.2 Tipus de treball

El present Treball de Final de Grau es categoritza dins de la modalitat de disseny d'una proposta d'intervenció educativa, basada en una situació d'aprenentatge vinculada a l'educació viària i els camins escolars. El treball combina una fonamentació teòrica amb aplicació d'una proposta pràctica i contextualitzada en un centre educatiu real, amb l'objectiu de donar resposta a una necessitat educativa detectada.

1.3 Objectius del TFG

Objectiu general

Analitzar l'eficàcia d'una proposta d'intervenció en educació viària sobre el desenvolupament d'hàbits de mobilitat segura.

Objectius específics

1. Detectar i respondre les necessitats respecte la mobilitat autònoma del alumnes de cinquè de primària de l'escola Mas Boadella
2. Analitzar els canvis en els coneixements, actituds, pràctiques i autonomies relacionades amb la mobilitat segura després de la implementació de la proposta educativa.
3. Avaluar el grau d'adequació i la implementació de la proposta d'intervenció en educació viària en el context de l'aula.

1.4 Contextualització

La intervenció es desenvolupa a l'escola Mas Boadella un centre educatiu públic situat al barri de Can llong, el Districte 4 de la ciutat de Sabadell (Vallès occidental) el qual ofereix unes característiques adequades pel desenvolupament d'aquesta intervenció.

1.4.1 Context social

Sabadell, cocapital del Vallès Occidental juntament amb Terrassa, presenta una organització territorial estructurada en set districtes administratius. Al Districte 4 es localitza el barri de Can Llong, on s'ubica l'escola Mas Boadella. Aquest districte ocupa una superfície aproximada de 3.866.776 m² i compta amb una població superior als 40.000 habitants, fet que el converteix en una de les zones residencial més destacada dins del municipi (Ajuntament de Sabadell, s.f.).

El Districte 4 es divideix en tres sectors diferenciats: el sector de la Concòrdia, integrat per dos barris; el sector de Can Rull, format per tres barris; i el sector Berardo. Aquest últim sector està compost pels barris de Castellarnau, Rodal Berardo i Can Llong, configurant un entorn urbà amb característiques pròpies que influeixen en la vida quotidiana de la comunitat educativa (Ajuntament de Sabadell, s.f.).

Pel que fa al barri de Can Llong, ocupa una extensió superior als 700.000 m² i es va desenvolupar majoritàriament sobre antics terrenys de cultiu que, amb l'aprovació del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell de l'any 1993, van ser requalificats com a sòl residencial. Aquest procés de transformació urbanística ha donat lloc a un barri de creixement relativament recent, amb una planificació urbana moderna i una elevada presència d'habitatges de nova construcció (Institut Escola Virolet, 2020).

1.4.2 Context del centre educatiu

La intervenció educativa que es presenta en aquest treball s'emmarca dins de l'Escola Mas Boadella, un centre públic d'educació infantil i primària situat a Can Llong. El centre forma part de la xarxa pública educativa del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i desenvolupa la seva activitat educativa seguint els principis establerts en el seu Projecte Educatiu de Centre (PEC) i en les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC), que regulen tant la línia pedagògica com l'organització i la convivència escolar (Escola Mas Boadella, 2020; Escola Mas Boadella, 2015).

L'escola es troba ubicada en una zona residencial on es troben diferents zones naturals i de lleure, com el Parc de les Aigües, el Parc d'Odessa i el Parc de la Romeua, que formen part de l'entorn immediat de l'escola i ofereixen espais adequats per al desenvolupament d'activitats educatives relacionades amb el medi natural i la convivència social (Escola Mas Boadella, 2020).

Aquest barri està format principalment per habitatges ocupats per famílies joves de classe mitjana procedents d'altres zones de Sabadell i del Vallès, fet que configura una comunitat educativa relativament estable i amb una participació activa a l'escola (Escola Mas Boadella, 2020).

La proximitat dels espais verds i la configuració urbana del barri faciliten que l'alumnat pugui accedir a l'escola a peu i utilitzar els espais públics del voltant. L'accés al centre es pot realitzar per diversos punts, com la porta principal o els accessos situats a les diferents zones del pati, fet que facilita la mobilitat i l'organització de les entrades i sortides dels alumnes (Escola Mas Boadella, 2020).

El centre es defineix com una escola pública, laica i compromesa amb la promoció de la cultura i les tradicions catalanes, així com amb el respecte per la diversitat cultural i social (Escola Mas Boadella, 2020).

La metodologia educativa del centre es fonamenta en els principis d'una escola activa, en la qual l'aprenentatge es construeix a partir de l'observació, l'experimentació i la participació activa de l'alumnat en el seu propi procés educatiu (Escola Mas Boadella, 2020). Aquest enfocament pedagògic implica l'ús de metodologies diverses que afavoreixen el treball cooperatiu, l'aprenentatge significatiu i el desenvolupament integral de l'alumnat. Aquest plantejament permet adaptar els processos d'ensenyament i aprenentatge a les necessitats i ritmes de cada alumne.

El Projecte Educatiu de Centre (PEC) destaca la importància d'establir una relació estreta amb l'entorn social i institucional del centre i considera fonamental mantenir una col·laboració activa amb les institucions i entitats del seu entorn per tal de millorar la qualitat educativa i afavorir el desenvolupament integral de l'alumnat (Escola Mas Boadella, 2020). Un dels aspectes rellevants del PEC de l'Escola Mas Boadella és el seu compromís amb la sostenibilitat i el respecte pel medi ambient per sensibilitzar la comunitat educativa (Escola Mas Boadella, 2020). A més, participa en el *Projecte Agenda 21 Escolar* de l'Ajuntament de Sabadell, que impulsa activitats perquè l'alumnat reflexioni sobre l'entorn i desenvolupi actituds respectuoses amb el medi (Escola Mas Boadella, 2020). L'escola també promou el

desenvolupament de l'autonomia personal dels infants, fomentant que l'alumnat adquireixi progressivament responsabilitats en el seu dia a dia i desenvolupi habilitats socials que facilitin la convivència i la participació en la vida comunitària (Escola Mas Boadella, 2020).

Aquest conjunt de característiques: la relació amb l'entorn, el compromís amb la sostenibilitat, la participació de la comunitat educativa i la promoció d'hàbits responsables, configura un context educatiu que afavoreix el desenvolupament de propostes educatives orientades a la responsabilitat social i a la participació activa de l'alumnat en el seu entorn.

1.4.3 Context del grup destinatari

La proposta d'intervenció es dirigeix a l'alumnat de cinquè curs d'educació primària de l'Escola Mas Boadella. Concretament, la intervenció es desenvolupa amb els dos grups classe formats per 47 alumnes d'entre 10 i 11 anys.

En termes generals, es tracta de dos grups heterogenis, amb nivells d'aprenentatge diversos i una elevada diversitat d'estils i ritmes d'aprenentatge, fet habitual en les aules d'educació primària. Aquesta heterogeneïtat implica la presència d'alumnat amb diferents capacitats, interessos i necessitats educatives que requereix l'ús de metodologies flexibles que permetin adaptar les activitats a la diversitat de l'aula.

Cal destacar que a 5èA hi ha vuit alumnes amb diagnòstics relacionats amb dificultats específiques d'aprenentatge, principalment dislèxia i trastorn per dèficit d'atenció amb o sense hiperactivitat a 5éB només s'ha detectat un nen amb trastorn per dèficit d'atenció sense hiperactivitat i un altre alumne nouvingut. Tot i que aquests diagnòstics no presenten un grau greu d'afectació, sí que impliquen la necessitat de tenir en compte el Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA) per tal de garantir la participació i l'accés a l'aprenentatge de tots ells.

2. AVALUACIÓ DE NECESSITATS

L'avaluació de necessitats és un procés que permet obtenir una visió més rigorosa, sistemàtica i fonamentada de la realitat amb l'objectiu de millorar-la i orientar adequadament la presa de decisions educatives.

En aquest treball, l'objecte d'avaluació se centra en el nivell d'autonomia, percepció i assumpció de risc de l'alumnat de cicle superior de primària en els seus desplaçaments diaris, més concretament en el trajecte de casa a l'escola i viceversa, a l'escola Mas Boadella del al barri de Can Llong de Sabadell.

El procés d'avaluació de necessitats s'ha desenvolupat en fases que inclouen la localització de la informació, l'anàlisi de la situació i la identificació de les necessitats.

Concretament, s'ha dut a terme una observació directa i informal de la dinàmica quotidiana del centre durant el període de pràctiques, així com converses, també informals, amb el professorat, l'alumnat i les famílies. Aquestes fonts d'informació han permès analitzar les intervencions realitzades prèviament, les característiques del grup i els elements del context. També es va poder observar que una gran part de l'alumnat no es desplaça

acompanyat per persones adultes, fins i tot en cursos superiors. Així mateix, s'observen limitacions en els coneixements sobre normes bàsiques d'educació viària, actituds d'inseguretat i una manca d'hàbits de mobilitat segura. Això evidencia que tot i que el barri presenta característiques favorables per al desplaçament a peu, la problemàtica es relaciona principalment amb factors educatius i perceptius.

La comparació entre la situació real i la situació desitjable es correspon amb una matriu comparativa que permet identificar les diferències existents entre ambdues situacions i, per tant, detectar les necessitats educatives. La matriu comparativa completa es pot consultar als annexos del treball (vegeu annex 1).

A partir d'aquesta anàlisi, es defineix la situació desitjable com aquella en què l'alumnat de cicle superior és capaç de desplaçar-se de manera autònoma, segura i responsable pel seu entorn més proper, mostrant un adequat nivell de coneixements sobre les normes bàsiques d'educació viària, així com actituds responsables i segures davant la mobilitat, el desenvolupament de pràctiques adequades com a vianants i un nivell progressiu d'autonomia personal en els desplaçaments quotidians, acompanyat d'una major confiança per part de les famílies.

Les necessitats educatives identificades sorgeixen de la comparació entre la situació real observada durant el període de pràctiques i la situació desitjable definida per afavorir una mobilitat més autònoma i segura de l'alumnat. La priorització de les necessitats s'ha realitzat tenint en compte la relació existent entre aquestes i la seva incidència en el desenvolupament de l'autonomia infantil. En primer lloc, es consideren prioritaris els coneixements i les habilitats bàsiques d'educació viària, ja que constitueixen la base necessària perquè l'alumnat pugui actuar amb seguretat en els desplaçaments quotidians. Posteriorment, es prioritza el desenvolupament d'actituds responsables i de l'autonomia progressiva, elements essencials per afavorir conductes segures i independents. Finalment, es contemplen les necessitats relacionades amb la percepció i la confiança de les famílies, atès que aquestes depenen, en gran part, del desenvolupament previ de les competències i actituds dels infants.

1. Necessitat de millorar els coneixements bàsics d'educació viària.
2. Necessitat de desenvolupar habilitats pràctiques per al desplaçament segur.
3. Necessitat de fomentar actituds responsables i segures en la mobilitat.
4. Necessitat de fomentar l'autonomia progressiva en els trajectes quotidians.
5. Necessitat d'incrementar la confiança en les capacitats dels infants.
6. Necessitat de reduir la percepció de risc de les famílies.

3. ESTRATÈGIA DE CERCA BIBLIOGRÀFICA

Per donar resposta als objectius plantejats en aquest treball primer es va dur a terme una revisió sistematitzada de la literatura. La cerca bibliogràfica es va realitzar entre els mesos de desembre de 2025 i març de 2026 i es van utilitzar diferents fonts d'informació dins l'àmbit educatiu i social, entre les quals destaquen Google Scholar, el Servei Català de Trànsit, la Direcció General de Trànsit (DGT), UNICEF i el servei de biblioteques de la UAB. Aquestes fonts van permetre accedir tant a articles acadèmics com a informes institucionals i documents de referència en educació viària i mobilitat infantil.

Les paraules clau utilitzades en la cerca van ser, principalment: “educació viària”, “camins escolars”, “seguretat viària”, “autonomia infantil”, “mobilitat infantil”, “mobilitat sostenible” i “Sabadell”. Les cerques es van realitzar en català i castellà, adaptant els termes segons les característiques de cada base de dades o font consultada.

Pel que fa als criteris de selecció, es van prioritzar aquells documents que tractessin específicament la mobilitat infantil, l’educació viària en l’etapa de primària i els projectes de camins escolars, en el context català o estatal. En una primera fase, es va fer una lectura exploratòria dels documents per determinar la seva rellevància. Aquells que es consideraven adequats es van analitzar en profunditat amb una lectura completa, el subratllat i la presa d’apunts. Es van descartar aquells estudis que no estaven directament relacionats amb l’objecte d’estudi, que se centraven en població adulta o que es contextualitzaven en entorns geogràfics molt allunyats del context del treball. Pel que fa al període temporal, es van prioritzar publicacions recents (principalment entre 2022 i 2025), tot i que també es van incorporar alguns articles anteriors de referència.

Paral·lelament a la revisió documental, es va dur a terme un procés de consulta amb experts en l’àmbit de la seguretat i l’educació viària i es va conseguir establir contacte amb AESVI (Alianza Española para la Seguridad Vial Infantil) via mail, associació que agrupa entitats públiques i privades vinculades a la seguretat viària infantil, per poder millorar-la. A través d’aquest contacte, es va poder mantenir una conversa amb el president de l’associació, qui va facilitar l’accés a una xarxa de professionals del sector com ara el president de l’associació ADEVIC (Associació pel Desenvolupament de l’Educació Viària a Catalunya) una entitat sense ànim de lucre formada per professionals del sector amb una àmplia trajectòria en educació per a la mobilitat segura.

A partir d’aquests primers contactes, es va aconseguir comentar les meves necessitats en un grup de whatsapp format per aproximadament 300 professionals vinculats a la seguretat viària i l’educació. Aquest fet va permetre establir contacte directe amb entre 15 i 20 experts, amb els quals es van mantenir converses a través de trucades, correu electrònic i missatgeria instantània. Aquests professionals van aportar orientacions, resolució de dubtes i la facilitació d’articles i materials específics de gran rellevància per al desenvolupament del treball. Aquest procés de consulta amb experts ha tingut un paper clau en la recerca, ja que ha permès complementar la informació obtinguda a través de la literatura acadèmica amb coneixement pràctic i actualitzat del sector, contribuint així a una comprensió més profunda i contextualitzada.

En l’última part del procés del treball, es va assistir per invitació per un dels experts, el Francesc Esteban Amat, a unes jornades celebrades el dia 22 de maig a l'ISPC sobre la percepció de risc que em va servir per poder aclarir alguns dubtes amb els experts que hi eren allà i ampliar coneixement sobre aquesta temàtica.

Finalment, els resultats de la recerca es van organitzar al voltant de diferents eixos temàtics que esdevenen els apartats del marc teòric d’aquest TFG.

4. FONAMENTACIÓ TEÒRICA

4.1. Infància, autonomia i ús de l'espai públic

En les darreres dècades, la relació entre la infància i l'espai públic ha experimentat transformacions vinculades als canvis socials, urbanístics i culturals propis de les societats contemporànies. En aquest context, els autors coincideixen a assenyalar una reducció progressiva de l'autonomia infantil en els desplaçaments quotidians, així com una menor presència dels infants en l'espai urbà, tal com posen de manifest diferents estudis sobre mobilitat infantil (Román, 2010; UNICEF, 2018). Aquest fenomen, ja consolidat en la societat actual, constitueix el punt de partida per aquesta recerca.

Una de les explicacions principals d'aquest fenomen es troba en la configuració de les ciutats i en l'augment del trànsit motoritzat. Els últims anys, la prioritització del vehicle privat ha contribuït a limitar la presència dels infants a l'espai públic. L'autora destaca que, tot i que la disminució dels accidents infantils es podria interpretar com una millora de la seguretat viària, aquesta reducció s'explica també per la menor exposició dels infants al carrer (Román, 2010).

Altres articles subratllen el paper de l'entorn urbà en la configuració de les experiències quotidianes dels infants. L'espai públic es defineix en aquest estudi com un escenari de socialització i aprenentatge informal que possibilita l'observació de comportaments socials, normes de convivència i formes de mobilitat, en línia amb les aportacions sobre aprenentatge en l'entorn urbà (Alonso et al., 2009). El barri es configura com la unitat territorial de referència en el desenvolupament de l'autonomia, ja que és l'entorn on els infants desenvolupen progressivament la seva capacitat d'exploració i estableixen vincles amb la comunitat (UNICEF, 2018).

Aquesta interpretació centrada en els factors urbanístics és complementada per Tonucci (1997), qui destaca que la reducció de l'autonomia infantil també respon a factors socials, educatius i culturals. Així doncs, la pèrdua d'autonomia en la mobilitat infantil té implicacions directes en el desenvolupament dels infants, ja que el contacte amb l'entorn urbà contribueix al desenvolupament d'habilitats socials, cognitives i espacials, així com a la construcció d'una relació significativa amb el territori. Tal com assenyala Tonucci, la presència dels infants a la ciutat pot considerar-se un indicador de la qualitat de l'entorn urbà, atès que una ciutat segura i accessible per als nens i nenes acostuma a ser també més habitable per al conjunt de la població (Tonucci, 1997).

Des d'aquesta perspectiva, l'autonomia infantil s'entén com la capacitat dels infants per desplaçar-se i interactuar amb l'entorn sense supervisió directa d'un adult, dins d'uns marges de seguretat adequats. Aquesta variable es relaciona directament amb l'ús de l'espai públic, tal com apunten els estudis sobre desenvolupament infantil en entorns urbans (Alonso et al., 2009; UNICEF, 2018), de manera que una major accessibilitat i apropiació d'aquest espai afavoreix el desenvolupament de l'autonomia, mentre que la seva restricció limita les oportunitats d'exploració, joc i interacció social.

Aquestes relacions també es poden comprendre des de la perspectiva de la psicologia ambiental, que posa de manifest la interdependència entre l'individu i el medi físic. L'entorn

urbà influeix en les conductes, percepcions i experiències quotidianes de les persones. En el cas dels infants, la possibilitat d'anar autònomament pel barri i d'interactuar amb l'espai públic contribueix al desenvolupament del coneixement ambiental, al reforç del sentit de pertinença i a la construcció de vincles socials (Gonzatto i Valera, 2022).

Des d'una perspectiva social i educativa, Serra Salvi (2006) aporta una visió complementària destacant la dimensió ciutadana de la infància. L'autora afirma que "fer ciutat és fer societat" (p. 160) i defensa que els infants han de ser considerats ciutadania de ple dret, la qual cosa implica incorporar la seva veu en els processos de planificació urbana. Paral·lelament, l'educació en mobilitat i seguretat viària es configura com un element clau per afavorir el desenvolupament progressiu de l'autonomia infantil. Els infants poden començar a adquirir habilitats de responsabilitat i comportaments segurs en la via pública a partir dels vuit o deu anys, sempre que rebin una educació viària adequada i una supervisió progressiva per part dels adults (Mateu Sancho, 2007). Aquest procés educatiu permet interpretar l'entorn viari i actuar de manera segura, afavorint comportaments adequats en la mobilitat quotidiana.

Davant d'aquesta realitat, diversos organismes han posat de manifest la necessitat de repensar els entorns urbans des de la perspectiva de la infància. UNICEF assenyala que la planificació urbana ha de tenir en compte les necessitats dels infants, ja que l'entorn influeix directament en el seu desenvolupament físic, social i emocional (UNICEF, 2018). En la mateixa línia, les polítiques estatals actuals de seguretat viària promouen un model de mobilitat centrat en les persones i orientat a la protecció dels usuaris més vulnerables, entre els quals es troben els infants (Dirección General de Tráfico, 2022).

En aquest context, iniciatives com els camins escolars emergeixen com una estratègia orientada a revertir la pèrdua d'autonomia infantil i a fomentar una mobilitat més segura i sostenible, connectant els plantejaments teòrics amb possibles aplicacions pràctiques.

4.2 L'educació viària a l'educació primària

L'educació viària s'ha consolidat com un àmbit clau dins de les polítiques de prevenció d'accidents de trànsit, orientat a la promoció d'hàbits, actituds i comportaments segurs en l'ús de les vies públiques (Dirección General de Tráfico, 2022). L'educació viària també té cabuda dins de l'àmbit de l'educació social, ja que fomenta hàbits i actituds responsables que afavoreixin la convivència ciutadana (Quintero Verdugo, 2013). Això amplia el seu abast més enllà de la seguretat estrictament normativa i la vincula amb valors com el respecte, la responsabilitat i la participació en l'espai públic.

La importància d'aquest àmbit educatiu es fa evident si es té en compte que els accidents de trànsit constitueixen una de les principals causes de mortalitat infantil en els països industrialitzats (Mateu Sancho, 2007). Aquest fet justifica la necessitat d'incorporar la seguretat viària com un element fonamental en la formació dels infants des d'una perspectiva preventiva i educativa a les escoles.

Les aportacions de l'administració pública coincideixen a assenyalar que l'educació per a la mobilitat segura ha d'anar més enllà del coneixement teòric de les normes i ha de promoure el desenvolupament de competències que permetin actuar de manera segura en situacions

reals (Generalitat de Catalunya, 2014). El model de mobilitat segura identifica competències clau com la valoració del risc, l'atenció a l'entorn, la gestió de les pròpies capacitats i la regulació emocional en contextos de mobilitat, elements fonamentals per a una participació segura en l'espai viari (Generalitat de Catalunya, 2014).

Aquesta orientació competencial resulta prou important si tenim en compte que els infants constitueixen un dels col·lectius més vulnerables dins del sistema de trànsit, a causa de factors físics, cognitius i socials que condicionen la seva capacitat per interpretar i respondre adequadament a l'entorn viari (Alonso et al., 2009)

Aquesta vulnerabilitat es relaciona amb les teories de la percepció del risc desenvolupades per Esteban i Di Bartolomeo (2022). Les persones tendeixen a actuar en funció del risc que perceben i no necessàriament del risc real existent. En el cas dels infants, aquesta percepció es troba encara en desenvolupament i està influïda per la seva experiència, les seves capacitats cognitives i la manera com interpreten els estímuls de l'entorn. Això pot provocar que no valorin adequadament la probabilitat que es produeixi una situació de perill o que centrin la seva atenció en determinats elements i n'ignorïn d'altres de rellevants per a la seva seguretat. (Esteban i Di Bartolomeo, 2022). És per això que l'educació viària es converteix en una eina clau per reduir aquesta vulnerabilitat mitjançant l'aprenentatge de comportaments segurs.

L'etapa d'educació primària es presenta com un moment adequat per a la introducció i consolidació d'aquests aprenentatges ja que els infants d'entre 6 i 12 anys participen activament en el sistema de mobilitat com a vianants, ciclistes o passatgers, alhora que desenvolupen progressivament les seves capacitats cognitives, motrius i socials (Direcció General de Trànsit, 2025).

La Direcció General de Trànsit (DGT) destaca que l'educació viària contribueix al desenvolupament integral de l'alumnat, ja que incideix en la seguretat, en la formació en valors com el respecte, la responsabilitat i la convivència. Així mateix, s'assenyala que és en aquesta etapa quan es pot potenciar de manera significativa l'autonomia personal dels infants, sempre que l'aprenentatge es produeixi de manera progressiva i contextualitzada (Direcció General de Trànsit, 2025). En coherència amb aquesta idea, Quintero Verdugo (2013) defensa que l'educació viària ha d'iniciar-se des de les primeres etapes educatives per tal de fomentar hàbits de mobilitat segura (Quintero Verdugo, 2013).

Des del punt de vista normatiu, l'educació viària té un reconeixement explícit en el currículum d'educació primària, on és un contingut transversal i, alhora, un objectiu educatiu. La legislació educativa estableix la necessitat de promoure hàbits quotidians de mobilitat activa, autònoma i saludable, així com actituds de respecte orientades a la prevenció dels accidents de trànsit (Generalitat de Catalunya, 2022).

Per tal d'assolir aquests objectius, l'educació viària ha de basar-se en metodologies actives que permetin a l'alumnat analitzar situacions reals, reflexionar sobre els riscos i desenvolupar habilitats per a la presa de decisions segures (Esteban, 2022).

Finalment, tot i que els infants depenen sovint dels adults en els seus desplaçaments, es subratlla la importància de fomentar progressivament la seva autonomia mitjançant l'aprenentatge de comportaments segurs en la via pública (Dirección General de Tráfico, 2022). Aquesta idea connecta directament amb els plantejaments exposats en l'apartat anterior, reforçant la relació entre educació viària, autonomia infantil i ús de l'espai públic.

4.3 L'escola com a agent transformador

La seguretat viària constitueix un repte social complex que requereix la implicació de múltiples factors, incloent-hi les administracions públiques, les empreses, les organitzacions socials i la ciutadania. Però, destaca el paper fonamental de l'educació i la formació com a instruments clau per fomentar comportaments responsables en la mobilitat i reduir els riscos associats al trànsit (Dirección General de Tráfico, 2022).

Les polítiques actuals de seguretat viària reconeixen que la reducció de la sinistralitat depèn de mesures tècniques, normatives i d'una acció coordinada entre diferents agents socials. *La Estrategia de Seguridad Vial 2030* estableix que la seguretat viària és una qüestió social compartida que implica administracions, empreses, organitzacions i ciutadania (Dirección General de Tráfico, 2025). Entre les seves línies d'actuació destaca la necessitat d'introduir l'educació viària en totes les etapes del sistema educatiu, incloent-hi l'educació primària, per tal de promoure comportaments responsables i una mobilitat segura i sostenible.

El model del *Sistema Segur*, que situa les persones en el centre del sistema de mobilitat i promou la reducció de la sinistralitat a través de la responsabilitat compartida, el disseny urbà segur i la formació dels usuaris de la via pública (Dirección General de Tráfico, 2022). Com es pot veure en apartats posteriors, ja n'hi ha polítiques europees de seguretat viària que reforcen aquesta perspectiva integral, destacant la necessitat d'actuar simultàniament sobre la legislació, la tecnologia, la infraestructura i l'educació (Comisión Europea, 2026).

L'escola es configura com un agent clau en la transformació dels hàbits de mobilitat, ja que actua com a espai privilegiat per a la formació directa i obligatòria de ciutadans. El marc curricular vigent a Catalunya, establert pel Decret 175/2022, de 27 de setembre, reforça aquest paper en promoure un model educatiu orientat al desenvolupament integral de l'alumnat i a la formació d'una ciutadania activa, crítica i compromesa amb el seu entorn (Generalitat de Catalunya, 2022).

L'educació viària s'integra en el currículum de manera transversal, vinculant-se al desenvolupament de competències clau. Entre aquestes, destaca la competència ciutadana, relacionada amb la participació responsable i el respecte a les normes de convivència com: la competència personal, social i d'aprendre a aprendre, vinculada al desenvolupament de l'autonomia, la presa de decisions i la gestió del risc i la competència en consciència social i cultural, que implica la comprensió de l'entorn i la participació activa en la seva millora (Generalitat de Catalunya, 2022).

A banda d'això, el currículum estableix la necessitat de fomentar hàbits de vida saludables i sostenibles, així com actituds de respecte cap a l'entorn físic i social (Generalitat de Catalunya, 2022). Iniciatives com els camins escolars s'alineen amb aquests principis, ja que promouen la mobilitat activa, redueixen l'impacte ambiental i afavoreixen l'autonomia

dels infants en els seus desplaçaments quotidians. Des del punt de vista didàctic, l'àrea de Coneixement del medi natural, social i cultural ofereix un marc idoni per treballar continguts relacionats amb la mobilitat i la seguretat viària. Aquesta àrea promou l'anàlisi de l'entorn proper, la interpretació de l'espai urbà i la comprensió de les normes de convivència, facilitant l'aprenentatge de la senyalització viària, l'orientació espacial i la identificació de situacions de risc (Generalitat de Catalunya, 2022).

Així mateix, el decret destaca la importància de promoure situacions d'aprenentatge contextualitzades i significatives que connectin amb la realitat de l'alumnat (Generalitat de Catalunya, 2022). En aquest sentit, els camins escolars que constitueixen una proposta educativa que permet implicar els infants en l'anàlisi i la millora del seu entorn quotidià, afavorint un aprenentatge actiu i participatiu.

El marc curricular també posa èmfasi en la necessitat de garantir una educació inclusiva i equitativa, assegurant que tot l'alumnat pugui desenvolupar les competències necessàries per actuar amb autonomia i seguretat (Generalitat de Catalunya, 2022) i això implica adaptar l'educació viària a les característiques evolutives dels infants i assegurar una progressió adequada en l'adquisició d'habilitats de mobilitat de tot l'alumnat.

El marc internacional reforça la importància d'aquestes línies d'actuació. Els *Objectius de Desenvolupament Sostenible* (ODS) de l'*Agenda 2030* incorporen metes específiques relacionades amb la seguretat viària i la mobilitat sostenible. En concret, l'ODS 3 planteja garantir un estil de vida saludable per a totes les edats, l'ODS 9 promou el desenvolupament d'infraestructures segures i sostenibles, i l'ODS 11 defensa la creació d'entorns urbans inclusius, segurs i accessibles per a tots els ciutadans (Generalitat de Catalunya, 2017)

Per últim, la Declaració d'Estocolm reconeix els sinistres viaris com un problema de salut pública i destaca la necessitat d'adoptar enfocaments integrals basats en el model del *Sistema Segur*, que inclou la millora de les infraestructures, la promoció de comportaments responsables, el desenvolupament de vehicles més segurs i la cooperació entre sectors com el transport, la salut i l'educació (World Health Organization, 2020).

Els articles i els marcs normatius analitzats coincideixen a destacar el paper de l'escola com a agent transformador en la promoció d'hàbits de mobilitat segura, sostenible i autònoma. A través del desenvolupament competencial, la contextualització dels aprenentatges i la connexió amb l'entorn, l'escola contribueix a la formació d'una ciutadania responsable i compromesa amb la seguretat i la sostenibilitat, establint així una base fonamental per al desenvolupament de la present recerca.

4.4 Els camins escolars com a projecte educatiu i comunitari

Els camins escolars es defineixen com itineraris segurs que permeten als infants desplaçar-se amb més seguretat i comoditat en els seus recorreguts diaris de casa a l'escola, alhora que fomenten valors com el respecte, la responsabilitat i la convivència dins la comunitat educativa i el barri (Servei Català de Trànsit, 2016). Son una eina de millora de la mobilitat urbana i de la seguretat viària i que esdevenen un projecte educatiu i comunitari amb una clara dimensió social. Aquest tipus d'iniciatives promouen l'autonomia infantil, la

participació ciutadana i la construcció d'una comunitat educativa implicada en la transformació de l'espai públic.

En relació amb els antecedents d'aquesta iniciativa, els camins escolars van sorgir a la dècada de 1970 en diverses ciutats europees amb l'objectiu de reduir els accidents en zones escolars. Posteriorment, aquest model s'ha anat estenent i adaptant a diferents contextos urbans, destacant el cas de Barcelona com una de les primeres ciutats en impulsar la seva implementació (López ,s.f.). Amb el pas del temps, els camins escolars han evolucionat des d'una estratègia centrada principalment en la seguretat viària cap a un projecte educatiu i comunitari.

Des d'una perspectiva educativa, els camins escolars contribueixen al desenvolupament integral dels infants, ja que fomenten habilitats relacionades amb l'autonomia personal, la presa de decisions i la responsabilitat. Aquests projectes permeten treballar funcions psicosocials essencials, ja que els infants necessiten espais de llibertat per experimentar, descobrir l'entorn i aprendre a relacionar-se amb els altres sense una supervisió constant dels adults (Servei Català de Trànsit, 2016).

Els camins escolars aporten beneficis significatius en l'àmbit de la salut i el benestar infantil fomentant els desplaçaments a peu o en bicicleta contribueix a reduir el sedentarisme infantil i afavoreix hàbits de vida saludables (Servei Català de Trànsit, 2016). Aquest aspecte és rellevant davant l'augment dels nivells de sobrepès i obesitat infantil relacionats amb la manca d'activitat física. Així mateix, els desplaçaments actius permeten als infants incorporar exercici físic a la seva rutina diària d'una manera natural i sostenible.

Els camins escolars també comporten beneficis ambientals. La reducció de l'ús del vehicle privat en els trajectes escolars contribueix a disminuir la contaminació atmosfèrica i acústica a l'entorn dels centres educatius. Els infants que es desplacen en cotxe estan més exposats a la contaminació que aquells que van a peu o en bicicleta (Servei Català de Trànsit, 2016). S'ha demostrat que hi ha relacions entre els entorns escolars amb elevat trànsit i efectes negatius en el desenvolupament cognitiu i la capacitat de concentració dels infants (Servei Català de Trànsit, 2016).

D'altra banda, aquests projectes tenen una important dimensió comunitària, ja que impliquen la col·laboració de múltiples agents socials. La seva implementació requereix la participació activa de les escoles, les famílies, les associacions de mares i pares, l'administració local i el teixit comercial del barri (Servei Català de Trànsit, 2016). Aquesta xarxa de cooperació contribueix a reforçar els vincles socials i a generar un sentiment de corresponsabilitat col·lectiva envers la infància i l'espai públic fomentant el respecte, la responsabilitat i la bona convivència entre el barri i la comunitat educativa (López, s. f.). La participació de la comunitat educativa és clau per a l'èxit del projecte. El professorat i els equips directius poden incorporar activitats relacionades amb el camí escolar dins de les diferents àrees curriculars, com ara l'anàlisi de l'espai urbà, la mobilitat sostenible o l'educació viària (Servei Català de Trànsit, 2016). D'aquesta manera, el camí escolar converteix la simple funció de desplaçament en un recurs pedagògic que connecta l'aprenentatge escolar amb la realitat quotidiana dels infants.

Així mateix, els camins escolars afavoreixen la cohesió social del barri com totes les iniciatives inspirades en les propostes de Francesco Tonucci promouen la implicació dels comerços i de la ciutadania, perquè els infants percebin que l'espai públic és un entorn de confiança i suport comunitari (Servei Català de Trànsit, 2016). Aquesta mirada col·lectiva contribueix a recuperar l'espai públic com a lloc de trobada i convivència, reforçant la relació entre escola, família i barri.

4.5 Condicionants per a l'èxit dels camins escolars

Els camins escolars constitueixen una eina eficaç per fomentar hàbits de mobilitat activa i l'autonomia infantil, però el seu èxit no és automàtic, sinó que depèn d'un conjunt de factors que cal tenir en compte des de la fase de disseny del projecte.

D'una banda, les experiències analitzades a Catalunya mostren que els resultats més positius s'assoleixen quan els projectes de camí escolar s'adapten a les característiques específiques del territori, del context institucional i del grau de participació dels agents implicats (Avellaneda, 2015).

Entre els principals condicionants d'èxit destaquen els factors territorials, el model urbanístic i la proximitat entre els habitatges i el centre educatiu. Els entorns urbans compactes, amb una major densitat de població i serveis propers, faciliten els desplaçaments a peu i afavoreixen la implantació del camí escolar, mentre que els municipis dispersos o amb una zonificació escolar extensa presenten més dificultats. Així mateix, la ubicació del centre dins del nucli urbà i la presència d'itineraris segurs són factors determinants per garantir la viabilitat i la continuïtat del projecte (Avellaneda, 2015). No obstant això, cal tenir en compte que aquestes condicions no es donen en tots els contextos, fet que pot limitar l'aplicació dels camins escolars en determinats territoris, sobretot en entorns dispersos o amb una elevada dependència del vehicle privat (Avellaneda, 2015). Per això és necessari d'adaptar les estratègies a les característiques específiques de cada context.

Els variables institucionals tenen un paper clau en el desenvolupament dels camins escolars perquè son els que controlen activament la implicació de l'administració local, la sensibilitat política envers la mobilitat sostenible i la transversalitat entre diferents àrees municipals (educació, urbanisme, mobilitat i seguretat). A més, la integració del camí escolar en altres iniciatives municipals i la creació d'òrgans de coordinació afavoreixen una gestió més eficient i coherent de les accions desenvolupades (Avellaneda, 2015).

La participació activa de la comunitat educativa és un dels factors més determinants per a l'èxit dels camins escolars. La implicació de les famílies, del professorat, de l'alumnat i d'altres agents del barri permet consolidar el projecte i donar-li continuïtat en el temps. Tanmateix, la participació dels diferents agents no sempre es produeix de equitativament, ja que factors com la disponibilitat de temps, els recursos o el grau d'implicació poden generar desigualtats en el desenvolupament del projecte i això condiciona la seva continuïtat i l'impacte real en la transformació dels hàbits de mobilitat (Avellaneda, 2015).

Tal com s'ha comentat, el disseny urbà i la configuració de l'espai públic constitueixen factors determinants per a l'èxit dels projectes de camí escolar i, per això, hi ha diverses metodologies de planificació urbana orientades a la mobilitat sostenible poden contribuir a crear entorns més segurs i accessibles per als infants. Estratègies com l'urbanisme tàctic,

que permet implementar intervencions temporals i de baix cost per experimentar amb noves configuracions de l'espai públic, o el model d'espais compartits, que promou la convivència entre diferents usuaris de la via mitjançant la reducció de jerarquies viàries, poden millorar les condicions de seguretat en els itineraris escolars. De la mateixa manera, el concepte de carrers complets proposa una planificació urbana que prioritza tots els modes de transport i tots els usuaris de l'espai públic, incorporant elements com voreres àmplies, carrils bici i creuaments segurs. Aquest tipus d'actuacions, juntament amb processos de participació ciutadana i la promoció de la mobilitat activa, contribueixen a generar entorns urbans més segurs, saludables i inclusius, factors essencials per al desenvolupament i la consolidació dels camins escolars (Esteban, s.f.).

Les aportacions d'Avellaneda (2015) i Esteban (s.f.) coincideixen a destacar que l'èxit dels camins escolars no depèn exclusivament de la voluntat de la comunitat educativa, sinó també de les característiques físiques i organitzatives de l'entorn. Mentre que Avellaneda posa l'accent en factors territorials, institucionals i participatius, Esteban subratlla la importància del disseny urbà i de les estratègies de planificació orientades a la mobilitat sostenible. Cal tenir en compte també que la implementació dels camins escolars no garanteix per si sola un canvi en els hàbits de mobilitat, sinó que requereix una continuïtat en el temps i una coherència amb altres polítiques urbanes i educatives per tal d'assegurar el seu impacte.

4.6 Programes relacionats

La *xarxa de comerç amic* constitueix una estratègia clau dins dels projectes de camins escolars, basada en la implicació de l'entorn social per afavorir la seguretat i l'autonomia dels infants. En aquest model, els establiments comercials del barri actuen com a punts de suport durant el trajecte escolar. Tot i que els infants es desplacin sense acompanyament adult directe, no estan sols, ja que compten amb la presència de la col·lectivitat, incloent-hi persones, veïns i comerços (Servei Català de Trànsit, 2016). Els comerços participants s'identifiquen amb distintius visibles i ofereixen ajuda en cas de necessitat. No obstant això, el seu valor principal rau en la creació d'un clima de confiança i seguretat que reforça els vincles socials i facilita l'autonomia infantil (Servei Català de Trànsit, 2016).

A part de la *xarxa de comerç amic*, existeixen diferents modalitats i programes relacionats amb els camins escolars que pretenen afavorir una mobilitat més segura, sostenible i autònoma dels infants. Segons Román (2011), aquestes iniciatives poden adaptar-se a les característiques de cada context i combinen estratègies educatives, comunitàries i de mobilitat urbana.

Una de les modalitats més conegudes és el *pedibus* o *autobús caminant*, que consisteix en l'organització d'itineraris a peu amb parades establertes on els infants són recollits i acompanyats per persones adultes durant el trajecte fins a l'escola. Aquest sistema permet fomentar els desplaçaments actius i reduir l'ús del vehicle privat, tot i que manté una supervisió adulta constant (Román, 2011).

També destaca el programa d'*adopció de cantonades*, desenvolupat principalment en contextos anglosaxons. Aquesta iniciativa promou que els veïns i veïnes "adoptin" diferents

trams del recorregut escolar per generar espais més segurs, visibles i agradables per als infants. (Román, 2011).

Pel que fa a la mobilitat sostenible que afavoreix l'autonomia, l'activitat física i l'aprenentatge pràctic de normes de circulació, existeixen els anomenats *trens ciclistes*, una proposta orientada especialment a adolescents i estudiants de secundària. En aquest cas, grups d'alumnes es desplacen en bicicleta seguint un itinerari establert i amb el suport inicial de persones adultes o entitats col·laboradores.(Román, 2011).

D'altra banda, alguns programes plantegen fórmules mixtes, com el sistema *aparca i camina* ("park and stride"), en què les famílies deixen el vehicle en un punt allunyat de l'escola i finalitzen el recorregut a peu amb els infants. Aquesta estratègia contribueix a reduir el trànsit a l'entorn escolar i incorpora hàbits de mobilitat activa (Román, 2011).

Aquest mateix article exposa iniciatives puntuals com el programa *walk on Wednesda*y ("camina el dimecres"), implantat en alguns països anglosaxons. Aquest programa proposa destinar un dia concret de la setmana a fomentar els desplaçaments caminant cap a l'escola, facilitant així una introducció progressiva als hàbits de mobilitat sostenible i autònoma (Román, 2011).

També es pot destacar el programa *Visió Zero*, desenvolupat inicialment a Suècia com una estratègia de seguretat viària basada en la idea que cap persona hauria de morir ni patir lesions greus en els desplaçaments quotidians. Aquest model defensa que la responsabilitat de la seguretat viària no recau únicament en els usuaris, sinó també en les administracions, els dissenyadors de l'espai públic i tots els agents implicats en el sistema de mobilitat (The Swedish Transport Administration, 2012).

La *Visió Zero* planteja la necessitat d'adaptar els entorns urbans a les capacitats i limitacions de les persones, sobretot dels col·lectius més vulnerables com els infants. Des d'aquesta perpectiva, es promouen mesures com la reducció de la velocitat a 30 km/h en zones urbanes, la creació d'espais més segurs per als vianants i ciclistes, així com el desenvolupament d'infraestructures que afavoreixin una mobilitat activa i segura (The Swedish Transport Administration, 2012).

En definitiva, la revisió teòrica realitzada posa de manifest que l'autonomia infantil en els desplaçaments quotidians es troba estretament vinculada a factors educatius, socials i urbanístics, i que l'educació viària i els camins escolars son eines clau per afavorir una mobilitat més segura, sostenible i autònoma. Així mateix, les diferents aportacions analitzades coincideixen a destacar el paper de l'escola com a agent transformador capaç de promoure hàbits responsables, desenvolupar competències vinculades a la mobilitat segura i implicar la comunitat educativa en la millora de l'entorn.

A partir d'aquest marc teòric, es planteja el disseny d'una intervenció educativa contextualitzada dirigida a l'alumnat de cinquè de primària de l'escola Mas Boadella, orientada a fomentar l'autonomia personal i la seguretat viària a través del treball dels camins escolars.

5. DISSENY DE LA INTERVENCIÓ EDUCATIVA

5.1 Situació d'aprenentatge

La proposta didàctica centrada en els camins escolars, amb la finalitat de fomentar l'autonomia i la seguretat viària de l'alumnat de cicle superior d'educació primària porta per títol: "Camins que eduquen" que reflecteix el contingut de la intervenció com la seva orientació competencial. Es mostra elaborada a partir del model de situació d'aprenentatge del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya que es pot veure complimentat a l'apartat d'annexos del treball (vegeu annex 2).

5.2 Objectius generals i específics de la intervenció

L'objectiu general de la proposta és promoure l'autonomia de l'alumnat en els seus desplaçaments diaris mitjançant l'adquisició de coneixements, habilitats i actituds relacionades amb la seguretat viària i la mobilitat sostenible.

A partir d'aquest objectiu general, es concreten diversos objectius específics. En primer lloc, es pretén que l'alumnat sigui capaç d'identificar i comprendre les normes bàsiques de seguretat viària necessàries per desplaçar-se com a vianants de manera segura. En segon lloc, es busca que comprenguin el concepte de camí escolar i que en reconeguin els beneficis, tant des d'una perspectiva de salut com de sostenibilitat i convivència ciutadana. En tercer lloc, es vol els alumnes analitzin el seu entorn immediat, identificant possibles situacions de risc en el trajecte casa-escola i desenvolupant la capacitat de proposar millores. Per últim, es pretén fomentar actituds responsables, autònomes i participatives, afavorint el desenvolupament de la consciència ciutadana activa.

5.3 Descripció i fonamentació de la metodologia

La proposta didàctica es fonamenta en una metodologia activa i competencial, basada principalment en l'aprenentatge per projectes. Aquest enfocament parteix d'un repte real i significatiu per a l'alumnat. Des d'aquesta perspectiva, l'alumnat és el protagonista del procés d'aprenentatge, participant en la construcció del coneixement a través de l'observació, la reflexió i el diàleg. El paper del docent és el de guia i facilitador.

La situació d'aprenentatge s'ha dissenyat prenent com a referència la metodologia ROA (Reflexió, Oferiment i Aplicació), desenvolupada en el marc de l'educació per a la mobilitat segura. Aquest model metodològic parteix de la concepció que l'aprenentatge no es produeix únicament a través de la transmissió d'informació, sinó que requereix la implicació activa de l'alumnat a partir de les seves experiències, coneixements previs i vivències personals. En aquest sentit, la primera fase, corresponent a la reflexió, permet identificar les representacions mentals i les idees prèvies dels infants sobre la seguretat viària i els seus desplaçaments quotidians. A continuació, en la fase d'oferiment, s'introdueixen nous continguts i experiències d'aprenentatge que afavoreixen la construcció de coneixement i la revisió de possibles concepcions errònies. Finalment, la fase d'aplicació facilita la transferència dels aprenentatges adquirits a contextos reals i significatius per a l'alumnat, promovent la seva capacitat d'anàlisi, presa de decisions i actuació responsable en l'entorn viari. D'acord amb aquest plantejament, les activitats proposades permeten que els infants relacionin els continguts treballats amb el seu propi camí a l'escola, afavorint un aprenentatge contextualitzat, competencial i orientat al desenvolupament progressiu de

l'autonomia personal i de conductes de mobilitat segura i sostenible (Esteban i Di Bartolomeo, 2022).

Pel que fa a l'organització, es combinen diferents tipus d'agrupament, gran grup, treball individual i posades en comú, amb la finalitat d'afavorir tant la reflexió personal com la interacció social.

En el context d'aquesta aula, és important l'aplicació dels principis del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), un enfocament pedagògic que promou la planificació d'activitats educatives accessibles per a tot l'alumnat, sense necessitat de realitzar adaptacions. El DUA proposa oferir múltiples formes de representació de la informació, múltiples formes d'acció i expressió, i múltiples formes d'implicació, per poder respondre a la diversitat de l'aula i facilitar la participació de tots i totes (Dalmau Montalà et al., 2015). Aquest enfocament és adequat per al grup, ja que permet tenir en compte possibles dificultats de lectura, comprensió o atenció i garantir l'accés al contingut per a tots els estudiants.

A més, l'etapa de cinquè de primària és un bon moment per treballar continguts relacionats amb l'autonomia personal, la responsabilitat i la participació activa en l'entorn, ja que l'alumnat es troba en una etapa de desenvolupament en què comença a adquirir una major independència en els seus desplaçaments i en la seva relació amb l'espai públic.

5.4 Activitats i temporalització

La proposta s'estructura en una seqüència d'activitats que responen a diferents fases del procés d'aprenentatge: inicial, de desenvolupament, d'estructuració i d'aplicació.

En la fase inicial, s'entrega el dossier (vegeu annex 3) i es duen a terme les preguntes inicials i seguidament, una conversa guiada d'uns cinc o deu minuts per poder explorar els coneixements previs de l'alumnat sobre seguretat viària i els seus hàbits de desplaçament. Aquesta activitat permet identificar idees prèvies i establir el punt de partida.

En la fase de desenvolupament, es presenta, en uns 25 minuts, el concepte de camí escolar mitjançant una explicació amb suport visual (vegeu annex 4), introduint els principals beneficis d'aquest model de mobilitat i es realitza una activitat basada en l'escolta d'una cançó sobre consells de seguretat viària, que facilita la interiorització de normes de manera significativa i motivadora. Els consells que es poden veure durant la cançó i la presentació estan extrets de l'article *El niño y la seguridad vial* de Mateu Sancho (2007).

L'activitat central del projecte, es troba a la fase d'estructuració, consisteix en l'elaboració del mapa del camí de casa a l'escola amb la deguda identificació de tots els elements de seguretat i explicacions del que han de fer seguint els consells presentats. Per aquesta activitat es deixen entre uns quince o vint minuts. Amb ajuda d'eines digitals com google maps a la pantalla digital, l'alumnat identifica el seu recorregut des de casa a l'escola i els elements de seguretat viària presents. Aquesta activitat es planteja com una tasca competencial, en què l'alumnat representa el seu itinerari, i integra de manera significativa els aprenentatges assolits. El mapa es considera el producte final perquè permet evidenciar la capacitat d'identificar elements bàsics de l'entorn viari, aplicar normes de comportament com a vianants i reconèixer possibles situacions de risc en el seu trajecte quotidià. Es pot dir

que a proposta mobilitza coneixements, habilitats i actituds, afavorint la connexió entre el saber, el saber fer i el saber ser.

Els últims deu minuts, en la fase d'aplicació, es realitza una posada en comú en què alguns alumnes presenten els seus recorreguts i comparteixen les seves observacions amb la resta del grup.

5.5 Consideracions ètiques i organitzatives

La intervenció es durà a terme amb l'autorització del centre educatiu i en coordinació amb la tutora del grup, respectant en tot moment la normativa del centre i els principis ètics propis de la pràctica educativa. Es garanteix la seguretat i privacitat de l'alumnat durant les activitats i durant tot el treball, i es vetlla per la inclusió i participació de tot l'alumnat.

6. APLICACIÓ DE LA INTERVENCIÓ

La intervenció es va dur a terme el dia 26 d'abril de 2026 amb els dos grups de 5è de primària (5èA i 5èB), amb un desenvolupament molt similar en ambdós casos. En general, la implementació de la proposta va ser molt positiva, ja que l'alumnat va mostrar una actitud altament participativa, motivada i interessada en la temàtica des del primer moment. Durant tota la sessió es va mantenir un bon clima d'aula, es van mostrar atents, respectuosos i col·laboratius, escoltant-se entre ells i elles. No es van produir problemes de comportament ni interrupcions greus, i això va facilitar el desenvolupament de les activitats.

Pel que fa als assoliments, en general, l'alumnat va comprendre els continguts treballats i va ser capaç d'aplicar-los en l'activitat d'elaboració del mapa del camí a l'escola. També cal destacar el bon funcionament de la conversa inicial van afavorir la reflexió grupal i la construcció del coneixement. L'activitat de la cançó va resultar també motivadora, ja que l'alumnat la va viure com un repte i es va implicar activament en la identificació i comprensió dels consells de seguretat viària. Es poden observar les mostres dels dossiers d'alguns alumnes als annexos (vegeu annex 5)

Tot i el desenvolupament positiu, es van detectar algunes incidències. La principal va ser la manca de temps, ja que va impedir que tot l'alumnat pogués exposar el seu recorregut i compartir les seves reflexions, malgrat l'interès tan gran per participar. També es va veure limitada la possibilitat de generar un espai de conversa més ampli en què els alumnes poguessin compartir experiències personals relacionades amb la mobilitat i la seguretat viària. Es va observar que alguns alumnes presentaven mancances en vocabulari bàsic relacionat amb l'educació viària, com el concepte de "pas de vianants" o el mateix significat de "camí escolar", i van requerir una explicació addicional per part de la docent. També es van detectar petites dificultats de comprensió en algunes preguntes del dossier per part de l'alumnat amb més necessitats, tot i que aquestes es van resoldre fàcilment mitjançant exemples i explicacions. Pel que fa a la gestió d'aquestes dificultats, es van adoptar estratègies de regulació immediata, com la reformulació de preguntes, l'ús d'exemples concrets i el suport individualitzat, fet que va permetre que tot l'alumnat pogués seguir el ritme.

7. AVALUACIÓ DE LA INTERVENCIÓ

7.1 Disseny de l'avaluació.

L'avaluació de la intervenció educativa es planteja des d'una perspectiva qualitativa i formativa, amb la finalitat d'analitzar tant el desenvolupament de la proposta com els aprenentatges adquirits per l'alumnat en relació amb la seguretat viària i la mobilitat autònoma. El disseny de l'avaluació s'estructura en tres moments diferenciats: avaluació inicial, avaluació continuada i avaluació diferida.

En primer lloc, l'avaluació inicial té com a objectiu identificar els coneixements previs, les experiències i els hàbits de mobilitat de l'alumnat abans de l'inici de la intervenció. Aquesta es realitza mitjançant una conversa guiada i preguntes obertes, cosa que permet adaptar les activitats a les característiques i necessitats detectades al grup classe. Aquest tipus d'avaluació és essencial per conèixer el punt de partida de l'alumnat i adaptar el procés d'ensenyament-aprenentatge (Sanmartí, 2007).

En segon lloc, l'avaluació continuada es desenvolupa durant tota la implementació de la proposta i es basa principalment en l'observació directa i informal de l'alumnat mentre participa en les activitats. Aquesta observació permet valorar aspectes com la participació, la implicació, la comprensió dels continguts, l'ús del vocabulari i les dificultats detectades. L'avaluació continuada facilita la regulació del procés educatiu i permet introduir ajustos immediats durant la intervenció (Sanmartí, 2007).

En tercer lloc, l'avaluació diferida té com a finalitat analitzar la interiorització dels aprenentatges i la transferència dels continguts treballats a situacions quotidianes de l'alumnat. Aquesta fase es desenvolupa dies després de la intervenció, mitjançant entrevistes semiestructurades realitzades tant a alumnes com a tutores dels grups participants. En el cas de l'alumnat, s'han seleccionat quatre participants, dos per grup classe, atenent criteris de diversitat en relació amb el nivell d'assoliment observat durant la sessió. Concretament, s'ha entrevistat un alumne amb una participació i comprensió elevada i un altre que havia presentat més dificultats. Aquesta selecció permet obtenir perspectives diverses i analitzar l'impacte de la proposta en diferents perfils d'alumnat. Es poden veure en detall les preguntes realitzades als infants en els annexos del treball (vegeu annex 6).

Pel que fa a les tutores, les entrevistes tenen l'objectiu de recollir la seva valoració sobre l'adequació de la proposta, la participació de l'alumnat, els aprenentatges observats i les propostes de millora. Es poden veure les preguntes de les entrevistes a les mestres als annexos. (vegeu annex 7).

Per tal de garantir la qualitat dels instruments utilitzats, les entrevistes dirigides tant a l'alumnat, com a les tutores han estat sotmeses a un procés de validació de contingut a través de sis jutges experts, els quals han valorat la claredat, pertinència i adequació de les preguntes formulades segons el model de validació que se'ls va enviar (vegeu annex 9). Les seves aportacions han permès revisar i millorar els instruments de recollida d'informació abans de la seva aplicació. Aquestes validacions es poden veure als annexos (vegeu annex 10).

Durant la realització de les entrevistes, també es van elaborar notes de camp amb la finalitat de complementar la informació obtinguda mitjançant els enregistraments d'àudio. Aquestes es van estructurar seguint un model que inclou dades generals de l'entrevista, descripció del context, desenvolupament de la conversa, idees clau, cites destacades, observacions no verbals, incidències i reflexions posteriors (vegeu annex 8).

7.2. Recollida de dades

La recollida de dades de la intervenció es va dur a terme per obtenir informació sobre el desenvolupament de la proposta, el grau de participació de l'alumnat i l'assoliment dels aprenentatges relacionats amb la seguretat viària i els camins escolars.

La intervenció educativa es va implementar el dia 26 de març de 2026 amb els dos grups de 5è de primària de l'Escola Mas Boadella, amb una participació total de 47 alumnes. Durant el desenvolupament de la sessió, es va realitzar una observació informal i continuada de l'aula, centrada principalment en aspectes com la participació, la seva implicació en les activitats, la comprensió dels continguts, l'ús del vocabulari relacionat amb l'educació viària i les dificultats detectades durant la implementació.

Com s'explica a l'apartat anterior, es van realitzar entrevistes semiestructurades tenint en compte criteris de diversitat pel que fa al nivell d'assoliment observat durant la sessió. Concretament, es va entrevistar un alumne que havia mostrat una bona comprensió i seguiment de la proposta i un alumne que havia presentat més dificultats durant les activitats. Aquesta selecció va permetre analitzar si els aprenentatges havien arribat a perfils diferents d'alumnat i valorar el grau d'accessibilitat i comprensió de la intervenció.

D'altra banda, es van realitzar entrevistes, també de tipus semiestructurada, a les tutores dels dos grups de 5è de primària per recollir la seva valoració sobre la proposta, el grau d'implicació de l'alumnat, la pertinència dels continguts treballats i els possibles millores. Aquestes aportacions van permetre complementar la informació obtinguda durant l'observació directa i aportar una mirada professional externa sobre la intervenció.

Les entrevistes es van dur a terme el dia 7 d'abril de 2026 a l'Escola Mas Boadella i van tenir una durada aproximada d'entre quatre i onze minuts cadascuna. Aquestes van ser enregistrades en format d'àudio mitjançant un telèfon mòbil, amb la finalitat de facilitar posteriorment la seva revisió i anàlisi. En tot moment es van respectar els principis ètics propis de la investigació educativa, garantint la confidencialitat, l'anonimat dels participants i l'ús exclusivament acadèmic de la informació recollida.

7.3 Anàlisi de les dades

Per aquest treball, s'ha optat per realitzar un anàlisi qualitativa de les dades que és un procés interpretatiu i flexible que permet comprendre i donar significat a la informació obtinguda durant el desenvolupament d'una investigació educativa. Per tal de realitzar una anàlisi sistemàtica i organitzada de les dades obtingudes durant la intervenció educativa, s'ha seguit, de manera orientativa, el model d'anàlisi qualitativa de Miles i Huberman (1994), basat en la reducció de dades, la visualització de la informació i l'elaboració de conclusions interpretatives. (Miles i Huberman, 1994)

Les dades analitzades provenen de diferents instruments de recollida d'informació explicats anteriorment, concretament, de les entrevistes realitzades a quatre alumnes i a les dues tutores dels grups de 5è de primària, així com les notes de camp elaborades durant el procés d'entrevista.

En els següents subapartats es detalla el procés d'anàlisi desenvolupat seguint diferents fases: la reducció de les dades, la identificació d'unitats d'anàlisi, la categorització i, finalment, l'exposició i interpretació dels resultats obtinguts.

7.3.1 Reducció de les dades

El primer pas realitzat després de la recollida de dades va consistir en la transcripció i observació de les notes de camp de totes les entrevistes realitzades. En total, es van transcriure sis entrevistes: quatre de l'alumnat, dos alumnes per cada grup classe i dues entrevistes a les tutores dels grups de 5è de primària (vegeu annex 11).

Posteriorment, es va realitzar una lectura preliminar i exploratòria i es van anar destacant fragments, anotant idees principals i agrupant continguts similars, fet que va permetre establir una aproximació als aspectes més significatius de la intervenció educativa. Fruit d'aquesta lectura, van crear els temes generals de cada tipus d'entrevista relacionats amb els objectius del treball:

Temes generals de les entrevistes a l'alumnat:

1. Aprenentatge de normes bàsiques de seguretat viària.
2. Identificació de conductes de risc al carrer.
3. Aplicació dels aprenentatges a situacions quotidianes.
4. Desenvolupament de l'autonomia personal.
5. Percepció de seguretat en els desplaçaments.
6. Valoració de les activitats i de la metodologia.
7. Motivació i implicació durant la sessió.

Temes generals de les entrevistes a les tutores

1. Valoració general de la proposta educativa.
2. Adequació de la metodologia al context escolar.
3. Adequació dels continguts al nivell de cicle superior.
4. Participació i implicació de l'alumnat.
5. Impacte de la intervenció en els aprenentatges.
6. Desenvolupament de l'autonomia de l'alumnat.
7. Dificultats detectades durant la intervenció.
8. Possibilitats d'incorporació de la proposta al centre.
9. Valoració de les activitats i dels recursos utilitzats.
10. Paper de les famílies en l'autonomia i la mobilitat dels infants.

7.3.2 Identificació de les unitats d'anàlisi

Per tal d'organitzar i simplificar la informació recollida durant el procés d'investigació, així com identificar els fragments més rellevants, es van establir diferents unitats d'anàlisi a partir de les transcripcions. Per fer-ho, es va focalitzar l'atenció en aquells fragments de discurs que, durant la lectura, havien estat identificats com amb més importància en relació

amb els objectius del treball i amb els temes. Amb la finalitat de segmentar les dades de manera coherent, es va utilitzar el criteri temàtic, agrupant aquells fragments que feien referència a una mateixa idea. Per facilitar l'organització de la informació, les entrevistes es van codificar de la següent manera:

- EA1: Entrevista Alumne A.T.O
- EA2: Entrevista Alumne J.G.L
- EA3: Entrevista Alumne V.R.O
- EA4: Entrevista Alumne V.R.D
- ET1: Entrevista Tutora 5è A: M.E
- ET2: Entrevista Tutora 5è B: L.B

La identificació detallada de les unitats d'anàlisi de totes les entrevistes i la seva agrupació temàtica es pot consultar als annexos (vegeu annex 12).

7.3.3 Categorització

Una vegada finalitzada la identificació de les unitats d'anàlisi i la seva agrupació per temes similars, es va procedir a la categorització de la informació recollida. Aquest procés consisteix en assignar una denominació global als diferents fragments d'informació que comparteixen idees, amb la finalitat d'organitzar i estructurar les dades.

Les categories creades van sorgir a mesura que s'anaven examinant les transcripcions de les entrevistes i les notes de camp. A partir de l'anàlisi es van anar identificant aquells temes que apareixien diverses ocasions i que mantenien una relació directa amb els objectius de la investigació.

Durant el procés de categorització es van tenir en compte diferents criteris metodològics. El primer el criteri és el d'exhaustivitat, procurant que totes les unitats d'anàlisi quedessin incloses dins alguna categoria. Igualment, es va aplicar el criteri de convergència, agrupant aquells fragments que compartien continguts o significats similars. Finalment, també es va utilitzar el criteri de divergència, establint categories diferenciades quan els continguts analitzats feien referència a temes de la investigació. Així mateix, es va procurar mantenir criteris de coherència i pertinència durant tot el procés, amb la finalitat que les categories resultessin adequades al contingut analitzat i estiguessin directament relacionades amb els objectius i amb el procés d'avaluació de la intervenció educativa.

A partir d'aquest procés, es van establir sis categories principals d'anàlisi, que s'expliquen i es relacionen amb les unitats d'anàlisi als annexos (vegeu annex 13).

- Categoria 1: Aprenentatges sobre seguretat viària
- Categoria 2: Desenvolupament de l'autonomia personal
- Categoria 3: Valoració de la proposta i de la metodologia
- Categoria 4: Impacte i transferència dels aprenentatges
- Categoria 5: Dificultats detectades i propostes de millora
- Categoria 6: Possibilitats d'incorporació de la proposta al centre educatiu

7.4 Exposició de dades

Seguint les aportacions de Miles i Huberman (1994), les dades qualitatives poden presentar-se mitjançant diferents instruments visuals, com ara taules, esquemes o matrius,

amb la finalitat d'organitzar la informació de manera sistemàtica i facilitar-ne la interpretació. (Miles i Huberman,1994), en aquest cas s'ha procedit a l'elaboració de la matriu d'anàlisi. S'han tingut en compte les categories i unitats d'anàlisi definides en les fases anteriors i, addicionalment s'ha utilitzat la codificació per colors de les categories per facilitar la trobada d'informació.

La matriu elaborada s'estructura en diferents columnes. En primer lloc, s'hi inclou la categoria d'anàlisi corresponent. En segon lloc, apareixen les unitats d'anàlisi relacionades amb aquella categoria. A continuació, s'hi recullen les evidències textuals més rellevants extretes de les entrevistes, de les observacions o dels dossiers de l'alumnat després, s'hi incorporen les interpretacions elaborades a partir de l'anàlisi qualitativa de les dades i per últim, s'hi estableix la relació entre la informació obtinguda i el marc teòric, amb la finalitat de contrastar la informació pràctica amb els referents teòrics de la investigació. Aquest procés ha permès integrar en una mateixa estructura les diferents fonts d'informació utilitzades durant la investigació, afavorint una visió global i coherent de les dades recollides.

La matriu completa es pot trobar als annexos del treball (vegeu annex 14).

8. RESULTATS I DISCUSSIÓ

Un cop realitzades les entrevistes i desenvolupat tot el procés d'anàlisi qualitativa de les dades, els resultats en relació amb la categoria "Aprenentatges sobre seguretat viària" permeten observar que la intervenció educativa ha contribuït a l'adquisició de coneixements, actituds preventives i comportaments vinculats a la mobilitat segura i responsable de l'alumnat.

Les aportacions dels alumnes entrevistats fan entendre que la proposta educativa ha facilitat la interiorització de normes bàsiques de seguretat viària relacionades amb el seu paper com a vianants fent referències a accions com mirar abans de creuar, evitar distraccions o identificar situacions potencialment perilloses durant els seus desplaçaments quotidians. A la UA1, un dels participants explica que ha après la importància de "mirar els passos de vianants, no anar jugant amb els amics, anar bé al carrer" (EA1), mentre que a la EA3 l'alumna destaca que "no s'ha de creuar pel mig de la carretera". Aquestes aportacions coincideixen amb el que defensa la Direcció General de Trànsit (2025), quan assenyala que l'educació viària ha de promoure comportaments segurs i responsables aplicables a situacions reals de mobilitat quotidiana.

Les entrevistes analitzades mostren que els aprenentatges adquirits no es limiten únicament a la memorització de normes bàsiques, sinó que també impliquen processos de reflexió i consciència sobre els riscos presents a l'entorn viari. Això es pot observar a la segona entrevista, on un alumne afirma que "ara miro els dos costats per si ve un cotxe molt ràpid" (EA2), o bé a la EA4, en què una alumna explica que "encara que estigui verd miro per si algun cotxe no para". Aquestes afirmacions suggereixen el desenvolupament d'actituds de prevenció i anticipació davant possibles situacions de risc, ideas que Alonso et al. (2009) creuen essencial a causa de la vulnerabilitat dels infants dins l'espai viari.

Pel que fa les tutores, una de les docents assenyala que després de la intervenció “quan veuen una cosa que no està ben feta se n’adonen” (ET2), això que permet interpretar que els infants han començat a observar l’entorn viari amb una mirada més crítica i conscient. Aquests comentaris indiquen que els aprenentatges assolits durant la proposta educativa també es projecten en situacions reals de l’entorn. Això coincideix amb el que planteja Esteban (2022), qui defensa la necessitat de treballar metodologies contextualitzades i vinculades a experiències reals per afavorir aprenentatges significatius i processos de reflexió crítica.

Els resultats de la categoria “Desenvolupament de l’autonomia personal” permeten afirmar que la intervenció educativa ha contribuït positivament al desenvolupament de l’autonomia personal de l’alumnat, afavorint una major percepció de seguretat, responsabilitat i confiança en els seus desplaçaments quotidians.

L’alumnat mostra una clara relació entre els aprenentatges adquirits durant la intervenció i el desenvolupament d’una major confiança personal a l’hora de moure’s sols pel carrer o anar a l’escola sense un adult. Un dels alumnes respon afirmativament quan se li pregunta si se sentiria capaç d’anar sol a l’escola. Aquesta resposta, denota una percepció de capacitat i seguretat personal vinculada a la mobilitat autònoma que coincideix amb el que defensa UNICEF (2018), quan defineix l’autonomia infantil com la capacitat dels infants per interactuar amb l’entorn i desplaçar-se progressivament sense dependència dels adults.

Un alumne afirma que l’agradaria anar sol “perquè ja tinc una edat i quan vagi a l’institut he d’anar sol” (EA2). Aquesta aportació mostra que l’autonomia és percep pels infants com un element associat a la maduresa, a l’assumpció de responsabilitats i al pas cap a etapes educatives. En relació amb això, Mateu Sancho (2007) assenyala que a partir dels 8 o 10 anys els infants poden començar a adquirir habilitats vinculades a la responsabilitat i a la mobilitat segura dins l’espai públic.

Altres discursos també podem identificar una relació directa entre autonomia i percepció de seguretat personal com a la UA23, que una alumna diu “ja tinc més seguretat de si mateixa i ja sóc més autònoma” (EA3), provant que els aprenentatges vinculats a la seguretat viària han contribuït també a reforçar la seva confiança a l’hora de desplaçar-se. Els autors Gonzatto i Valera (2022) defensen que la interacció autònoma amb l’espai públic contribueix al desenvolupament de competències de mobilitat, desenvolupament personal, emocional i social dels infants.

A la UA44, una de les docents afirma que aquest tipus de proposta “els ajuda a agafar una miqueta d’autonomia ara de cara a l’institut” (ET1). Aquesta aportació coincideix amb la percepció manifestada pels mateixos alumnes i reforça la idea que l’etapa de cicle superior constitueix un moment adequat per treballar la mobilitat autònoma.

Pel que fa a la categoria 3 anomenada “Valoració de la proposta i de la metodologia”, els resultats obtinguts permeten identificar una valoració positiva de la intervenció educativa tant per part de l’alumnat com de les tutores. A les dades s’observa que les activitats van afavorir la motivació, la participació i l’aprenentatge significatiu, gràcies al seu caràcter contextualitzat, vivencial i proper a la realitat quotidiana dels nens i nenes.

A les entrevistes a l'alumnat es pot veure una bona percepció de les activitats desenvolupades durant la intervenció. A la UA8, un alumne respon de manera clara i directa a la pregunta sobre si li havien agradat les activitats: "Sí, molt" (EA1) tal com defensa Esteban (2022), qui destaca la importància de les metodologies actives i contextualitzades per afavorir aprenentatges significatius i incrementar la implicació de l'alumnat durant el procés educatiu. A més, associen el caràcter lúdic de les activitats amb el fet d'haver après continguts nous relacionats amb la seguretat viària com a la UA16 "han sigut molt divertides i m'han ensenyat molt" (EA2).

En concret, a la UA24, una alumna destaca que "la que més m'agrada és la cançó" (EA3), mentre que a la UA32 una altra participant assenyala que l'activitat que més li va agradar va ser la de fer el mapa (EA4). Pel que fa concretament a la cançó, podem dir que els recursos musicals van actuar com una eina motivadora i facilitadora de l'aprenentatge. L'activitat va permetre treballar continguts relacionats amb la seguretat viària d'una manera dinàmica, participativa i propera als interessos dels infants com estableix el Decret 175/2022, el qual defensa la necessitat de promoure situacions d'aprenentatge significatives, motivadores i adaptades als interessos i característiques de l'alumnat.

Les aportacions de les tutores reforcen els comentaris de l'alumnat. A la UA35, una de les docents defineix la proposta com "molt engrescadora" (ET1), destacant la capacitat de la metodologia per captar l'atenció dels infants i afavorir la seva participació activa durant tota la sessió. A més, també remarquen la bona resposta de l'alumnat davant determinats recursos didàctics utilitzats durant la intervenció. A la UA34, una de les mestres afirma que "la cançó els va agradar molt" (ET1), mentre que a la UA57 es destaca que la cançó i el plànol van funcionar molt bé.

A la categoria "Impacte i transferència dels aprenentatges", es pot veure que la intervenció ha generat aprenentatges teòrics i a afavorit canvis en com l'alumnat interpreta i afronta les situacions quotidianes relacionades amb la mobilitat i els desplaçaments pel carrer. A la UA4, un alumne afirma que ara mira més els passos de peatons i no va amb el mòbil, mentre que a la EA3 una alumna explica que ara no passa pel mig de la carretera i miro els cotxes.

D'altra banda, Alonso et al. (2009) remarquen la importància d'ensenyar estratègies de prevenció i autoprotecció als infants, sobretot tenint en compte la seva situació de vulnerabilitat d'aquest col·lectiu dins l'espai urbà i en aquest cas les dades recollides també mostren una major consciència del risc i una actitud més preventiva davant possibles situacions de perill. A la UA12, un alumne manifesta que "ara em fixo més en els semàfors i miro els dos costats" (EA2), mentre que a la UA30 una alumna explica que "encara que estigui verd miro per si algun cotxe no para" (EA4).

Les tutores també reforcen aquests resultats a la UA38, una de les mestres explica que després de la sessió els alumnes "comentaven tot això del camí segur i de les senyals" (ET1). Aquesta afirmació permet interpretar que els aprenentatges no van quedar limitats al moment concret de la intervenció i que van continuar presents posteriorment. En aquesta mateixa línia una tutora afirma que "quan veuen una cosa que no està ben feta se n'adonen"

(ET2). Això demostra que els infants han creat capacitat crítica per identificar situacions de risc o conductes inadequades dins el seu entorn quotidià dels nens i nenes.

Els resultats també indiquen que la proposta ha ampliat els coneixements de l'alumnat sobre concepte de camins escolars. A la UA43, una de les tutores assenyala que "no sabien gaire què era un camí escolar i ara sí" (ET2). Això cobra importància perquè els camins escolars es plantegen com una proposta de mobilitat i eina educativa i comunitària orientada a fomentar l'autonomia, la seguretat i la participació dels infants dins l'espai públic tal com el Servei Català de Trànsit (2010) defineix els camins escolars: una estratègia orientada a promoure formes de mobilitat més segures, sostenibles i autònomes per part de l'alumnat.

A la categoria de "Dificultats detectades i propostes de millora", l'anàlisi de les dades recollides permet identificar diversos aspectes que es poden millorar en futures aplicacions de la intervenció educativa.

Una de les dificultats de l'alumnat més destacades apareix vinculada a l'activitat d'elaboració del mapa del camí escolar perquè un alumne explica que "la de fer el mapa… em va costar una mica" (EA1). Podem interpretar que alguns infants van tenir dificultats amb l'orientació espacial, la representació del recorregut o la comprensió de l'activitat plantejada. D'altra banda, alguns participants també van aportar idees i suggeriments sobre altres activitats com a la EA4, que proposa "fer un dibuix amb coses malament i corregir-les", fent referència a la possibilitat d'incorporar tasques basades en la identificació d'errors o situacions de risc.

En canvi, les tutores diuen que les dificultats venen donades pel vocabulari específic de l'educació viària, en concret, una de les docents explica que part de l'alumnat "no identificaven el terme pas de vianants" (ET1). Una de les tutores afirma que "potser faria una mica més de temps de conversa" (ET2), suggerint que alguns moments de participació oral van quedar limitats per manca de temps. Aquesta observació coincideix amb les impressions recollides durant el desenvolupament de la intervenció, ja que diversos alumnes mostraven interès per compartir experiències personals i la necessitat d'ampliar els espais de conversa durant la sessió.

Les tutores també plantegen la necessitat d'aprofundir en alguns continguts específics relacionats amb la seguretat viària tal com la Direcció General de Trànsit (2025) estableix: l'educació viària ha de facilitar el coneixement i interpretació de les normes, senyals i elements presents a la via pública. A la ET2, una de les mestres diu que potser no saben el significat d'algunes senyals i comenta que "treballaria més les senyals de trànsit".

Avellaneda (2015) destaca que la participació de les famílies i de la comunitat educativa constitueix un element fonamental per afavorir l'èxit dels projectes de camins escolars i dels processos de mobilitat autònoma infantil de la mateixa maner que a la UA51, una de les tutores creu que "faltava comentar-ho més amb les famílies" (ET1), fent referència a la importància de generar espais de continuïtat entre la proposta educativa i l'entorn familiar. Aquesta aportació resulta especialment significativa, ja que diversos alumnes manifestaven durant les entrevistes que la possibilitat d'anar sols depenia sovint de la confiança i les decisions dels seus pares o mares.

En relació les “Possibilitats d’incorporació de la proposta al centre educatiu” , els resultats obtinguts a través de les entrevistes realitzades a les tutores mostren una valoració positiva sobre la viabilitat i pertinència d’integrar aquest tipus d’intervencions dins la programació habitual del centre escolar, més concretament en els cursos de cicle superior de primària.

Les tutores creuen que la proposta educativa s’ajusta adequadament al moment evolutiu i a les necessitats de l’alumnat de cinquè i sisè de primària. Una de les mestres afirma que “seria superinteressant fer-ho a cinquè o a sisè” (ET1), destacant que aquestes edats constitueixen un moment adequat per començar a treballar valors com l’autonomia, la responsabilitat i la mobilitat segura. Aquesta percepció coincideix amb el que estableix el currículum d’educació primària (Generalitat de Catalunya, 2022), que promou situacions d’aprenentatge vinculades a contextos reals, propers i significatius per a l’alumnat.

El Decret 175/2022 defensa un enfocament competencial i interdisciplinari dels aprenentatges escolars, promovent propostes educatives capaces d’integrar coneixements, habilitats i actituds des d’una perspectiva global i contextualitzada. A la UA45, una de les tutores assenyala que “es podria instaurar en educació en valors” (ET1) perquè es pot treballar la convivència, la responsabilitat ciutadana, l’autonomia personal i la participació activa a l’espai públic.

Fins i tot, es proposa incorporar aquesta sessió a altres programes formatius ja consolidats dins el centre escolar. A la UA47, una de les tutores comenta que “igual que es fa internet segura, això també es podria fer” (ET1). En relació amb això, la Direcció General de Trànsit (2025) destaca la necessitat d’incorporar l’educació viària dins els projectes educatius dels centres escolars, entenent-la com una eina fonamental per afavorir el desenvolupament integral dels infants i la construcció d’hàbits de mobilitat segura i responsable des de les primeres etapes educatives.

A la unitat d'anàlisi 49, una de les docents afirma que “estaria bé tenir la presentació i el material” (ET1), fent referència a la necessitat de comptar amb recursos accessibles, visuals i contextualitzats que permetin desenvolupar aquest tipus d’activitats de manera sistemàtica dins el centre.

Un altre aspecte dins aquesta categoria és la valoració de la participació d’una persona externa o especialista durant la implementació de la intervenció. A la UA61, una de les tutores comenta que “sempre estan més atents si ve algú especialista” (ET2), suggerint que la participació d’agents externs pot incrementar la motivació, l’interès i la predisposició de l’alumnat davant les activitats proposades.

9. CONCLUSIONS

Aquest Treball de Final de Grau ha permès analitzar l’eficàcia d’una proposta d’intervenció educativa centrada en l’educació viària i els camins escolars amb alumnat de cinquè de primària de l’escola Mas Boadella. A partir dels resultats obtinguts, es pot concloure que la intervenció ha contribuït positivament al desenvolupament d’hàbits de mobilitat segura, a la

reflexió sobre l'ús de l'espai públic i a l'autonomia personal dels infants, donant resposta als objectius plantejats inicialment.

En relació amb el primer objectiu específic, orientat a detectar i respondre les necessitats de mobilitat autònoma de l'alumnat, els resultats diuen que existien mancances inicials relacionades tant als coneixements de seguretat viària com a la confiança en les capacitats dels infants per caminar de manera autònoma. Tal com es plantejava a l'avaluació de necessitats del treball, gran part de l'alumnat acostumava a anar acompanyat per persones adultes i mostrava una limitada consciència sobre determinats riscos del carrer. No obstant això, després de la intervenció, els infants verbalitzen conductes més segures i mostren una major reflexió sobre els seus desplaçaments quotidians confirmant la necessitat educativa detectada i reforça la importància d'intervenir des de l'escola en aquest àmbit.

Respecte al segon objectiu específic, orientat a analitzar els canvis produïts després de la implementació de la proposta educativa, els resultats permeten identificar millores significatives en els coneixements com en les actituds i pràctiques relacionades amb la mobilitat segura. Els infants manifesten haver incorporat hàbits més segurs, com mirar abans de creuar encara que el semàfor estigui verd, prestar més atenció als vehicles o identificar conductes de risc. A més, també apareixen indicis d'una major autonomia percebuda en aquells alumnes que expressen sentir-se capaços d'anar sols a l'escola o de desplaçar-se pel barri. Aquesta idea esta vinculada a que l'educació viària no s'ha de limitar a l'aprenentatge memorístic de normes, sinó que ha de promoure competències aplicables a situacions reals, tal com plantegen la Generalitat de Catalunya (2014) i la DGT (2025).

Un dels resultats més significatius del treball és la relació que s'estableix entre educació viària i autonomia infantil. Les dades mostren que quan els infants augmenten els seus coneixements i la seva percepció de seguretat, també augmenta la confiança en les seves pròpies capacitats per moure's sols. Això coincideix amb les aportacions de Mateu Sancho (2007), que defensa que els infants poden adquirir habilitats de responsabilitat i comportaments segurs en la via pública a partir dels vuit o deu anys, sempre que rebin una educació adequada i contextualitzada. Així mateix, els resultats de la intervenció permeten afirmar que els camins escolars i les propostes educatives vinculades a la mobilitat poden esdevenir eines útils per afavorir l'autonomia infantil dins l'entorn escolar.

Tant l'alumnat com les tutores han realitzat una valoració positiva de la intervenció. Les activitats contextualitzades, participatives i properes a la realitat dels infants, sobretot la cançó i l'elaboració del mapa del camí escolar.
Tant les tutores com els mateixos infants remarquen la necessitat de continuar treballant aquests continguts de manera més continuada i transversal dins l'escola.
També s'ha de tenir en compte la importància d'implicar més les famílies, ja que la confiança familiar es presenta com un factor clau en el desenvolupament de l'autonomia infantil, idea que també es destaca al marc teòric quan es parla dels condicionants per a l'èxit dels camins escolars (Avellaneda, 2015). Tot això es pot relacionar amb el tercer objectiu específic, centrat en l'avaluació de l'adequació i la implementació de la proposta educativa.

Pel que fa a les limitacions del treball, cal tenir en compte que la intervenció es va desenvolupar en un període de temps reduït i amb una única implementació, fet que dificulta

poder observar canvis més profunds o sostinguts en el temps. A més, la mostra analitzada és limitada, ja que les entrevistes es van realitzar només a alumnes i mestres i considero que hauria estat enriquidor poder incorporar la mirada de les famílies, ja que tenen un paper prou important en el desenvolupament de l'autonomia infantil i en la mobilitat quotidiana dels infants.

Es pot concloure que la proposta desenvolupada s'ajusta adequadament al context educatiu de l'escola Mas Boadella, al barri de Can Llong i respon a una necessitat real detectada durant el període de pràctiques. La investigació evidencia que l'escola pot actuar com un agent transformador en la promoció d'hàbits de mobilitat segura, autonomia personal i participació activa dels infants. Així mateix, els resultats reforcen la importància d'incorporar l'educació viària des d'una perspectiva educativa, competencial i contextualitzada dins l'etapa de primària, entenent-la no només com una eina de prevenció, una oportunitat per fomentar ciutadania responsable, autonomia i ús conscient de l'espai públic.

10. PROPOSTES DE MILLORA

A partir dels resultats obtinguts durant el desenvolupament i l'avaluació de la intervenció educativa, es plantegen diverses propostes de millora orientades tant a futures aplicacions de la intervenció com al desenvolupament de noves accions relacionades amb l'educació viària i els camins escolars dins el context educatiu.

Primerament, es considera convenient ampliar la durada de la intervenció i donar més continuïtat al treball de la mobilitat segura al llarg del curs escolar. Tot i que la proposta ha generat aprenentatges significatius, els resultats mostren que alguns continguts, com la interpretació de senyals viàries o la identificació de situacions de risc, necessiten més temps i continuïtat per acabar de consolidar-se adequadament. En aquest sentit, podria ser interessant integrar activitats relacionades amb l'educació viària dins diferents àrees curriculars com a Coneixement del Medi o Educació en Valors.

A partir de l'anàlisi de la intervenció, també es considera necessari ampliar la proposta a més sessions per disposar de més temps per aprofundir en les activitats, afavorir la participació de tot l'alumnat i generar espais de reflexió més llargs. En aquesta mateixa línia, es planteja la possibilitat d'incorporar activitats més pràctiques i vivencials, com ara una sortida pel barri o l'observació directa dels itineraris escolars, ja que això permetria reforçar el caràcter experiencial de l'aprenentatge i consolidar millor els continguts treballats a l'aula. Tot i així, cal destacar que, malgrat tractar-se d'un context escolar acostumat a una metodologia més tradicional, la proposta va funcionar de manera molt positiva i va generar un alt nivell d'implicació i interès per part de l'alumnat.

Tant les entrevistes realitzades a les tutores com les aportacions del marc teòric posen de manifest que la percepció de risc de les famílies condiciona directament el nivell d'autonomia dels infants. Per aquest motiu, seria interessant incorporar espais de participació i sensibilització dirigits a les famílies, com reunions informatives, activitats compartides o materials divulgatius relacionats amb la mobilitat segura i l'autonomia infantil. Aquesta implicació podria contribuir a generar més confiança en les capacitats dels infants i afavorir una major coherència entre l'escola i l'entorn familiar.

Per acabar, seria interessant que aquest tipus de propostes es poguessin consolidar dins el projecte educatiu del centre, establint una línia de treball continuada sobre mobilitat segura, autonomia i ús responsable de l'espai públic, i d'aquesta manera aconseguir que els camins escolars puguin anar més enllà d'una intervenció puntual i convertir-se en una eina educativa i comunitària vinculada a la participació de l'escola, les famílies i l'entorn proper.

11. REFLEXIÓ FINAL

La realització d'aquest Treball de Final de Grau ha suposat un procés d'aprenentatge tant a nivell acadèmic com personal i professional. El desenvolupament de la intervenció i anàlisi dels resultats m'han fet entendre importància que té la recerca educativa com a eina per millorar la pràctica professional i adaptar les intervencions a les necessitats reals de l'alumnat i del context escolar.

A través d'aquest treball he pogut observar que l'educació viària sovint és un àmbit poc treballat a les escoles, malgrat tenir una relació directa amb l'autonomia, la seguretat i la vida quotidiana dels infants. La investigació m'ha fet entendre que petites intervencions contextualitzades poden generar aprenentatges significatius i provocar canvis en les actituds i comportaments en l'alumnat.

Considero que el treball obre possibles línies de futur interessants. Seria positiu continuar investigant sobre l'impacte dels camins escolars en l'autonomia infantil i desenvolupar propostes més continuades dins els centres educatius, incorporant activitats pràctiques a l'espai públic i una major participació de la comunitat educativa. Com també proposo obrir el camp de recerca a altres escoles, barris de Sabadell o fins i tot, altres municipis.

Finalment, la realització d'aquest TFG m'ha permès posar en pràctica diverses competències del grau relacionades amb la planificació, disseny i avaluació d'intervencions educatives, la capacitat d'observació i anàlisi crítica, la recollida i interpretació de dades qualitatives i la reflexió sobre la pròpia pràctica professional. També he desenvolupat habilitats relacionades amb l'organització de la informació, la comunicació escrita i la capacitat d'adaptar la intervenció a les necessitats detectades durant el procés.

12. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Ajuntament de Sabadell. (s.f). *Els districtes de Sabadell*. https://web.sabadell.cat/districtes

Ajuntament de Sabadell. (2022). *Memòria tècnica dels camins escolars de Sabadell*. https://fitxers.sabadell.cat/urbanisme/camins_escolars/Doc_1_%20Memoria_Tecnica_dels_Camins_Escolars_Sabadell.pdf

Alonso, F., Esteban, C., Calatayud, C., & Alamar, B. (2009). *Los niños, las ciudades y la seguridad vial: Una visión a partir de la investigación*. Attitudes.

https://cartolab.udc.es/geomove/docs_ref/Cuaderno_Reflexion_15.pdf

Avellaneda, P. (2015). *Condicionants per a l'èxit dels camins escolars*. Diputació de Barcelona. https://www.diba.cat/documents/30098990/349005641/4_pau_avellaneda.pdf

Comisión Europea. (2026). *Seguimiento de los avances en materia de seguridad vial en la UE: España*. Oficina de Publicaciones de la Unión Europea.

https://op.europa.eu/es/publication-detail/-/publication/84e5e428-08d9-11f1-8870-01aa75ed71a1/language-es

Dalmau Montalà, M., Sala Bars, I., & Llinares Fité, M. (2015). *Pautes sobre el disseny universal per a l'aprenentatge (DUA): Text complet (versió 2.0)*. Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport Blanquerna, Universitat Ramon Llull.

Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 8762, de 29 de setembre de 2022. https://portaldogc.gencat.cat/utilsEADOP/PDF/8762/1928585.pdf

Dirección General de Tráfico. (2022). *Educación vial para Educación Primaria*. Ministerio del

Interior. https://www.dgt.es/conoce-la-dgt/que-hacemos/educacion-vial/educacion-vial-para-la-infancia/

Dirección General de Tráfico. (2025). *Estrategia de seguridad vial 2030*. https://seguridadvial2030.dgt.es/inicio/

Escola Mas Boadella. (2015). *Normes d'organització i funcionament del centre (NOFC)*. https://agora.xtec.cat/esc-masboadella-sabadell/wp-content/uploads/usu110/2025/09/NOFC-2014-15.pdf

Escola Mas Boadella. (2020). *Projecte educatiu de centre (PEC)*. https://agora.xtec.cat/esc-masboadella-sabadell/projecte-educatiu/

Esteban, F. (2022). *Com fer formació per a la mobilitat segura*. https://dsp.interior.gencat.cat/handle/20.500.14007/3090#page=1

Esteban, F. (s.f.). *La seguridad vial en los espacios compartidos*. Formacció https://drive.google.com/file/d/19wm59-y9oNOyliDelU_OWVakOelkNIm7/view?usp=share_link

Esteban, F., i Di Bartolomeo, L. (2022). *Com fer formació per a la mobilitat segura*. Servei Català de Trànsit. Generalitat de Catalunya.

Generalitat de Catalunya, Servei Català de Trànsit. (2014). Com*petències de mobilitat segura: Un model de prevenció centrat en la persona.* https://transit.gencat.cat/web/.content/Edums/Documents/recursos_didactics/formadors/d-6-Competencies-Mobilitat-Segura.pdf

Generalitat de Catalunya. (2017). *Transformar el nostre món: L'Agenda 2030 per al*

desenvolupament sostenible. https://hdl.handle.net/20.500.14343/1099

Gonzatto, A. M., & Valera, S. (2022). Movilidad infantil y caminos escolares: La implicación de la imagen del barrio en las decisiones familiares. En W. Sierra-Barón, K. L. Millán-Otero & Ó. Navarro Carrascal (Eds.), *Psicología ambiental: Experiencias, diálogos y perspectivas de investigación* (Vol. II). ASCOFAPSI.

https://www.researchgate.net/profile/Willian-Sierra-Baron-Phd-2/publication/360055203_Psicologia_Ambiental_Volumen_II_Experiencias_dialogos_y_perspectivas_de_investigacion/links/625f3ad91c096a380d12b447/Psicologia-Ambiental-Volumen-II-Experiencias-dialogos-y-perspectivas-de-investigacion.pdf

Institut Escola Virolet. (2020). *Esborrany/Proposta de Projecte Educatiu*. https://agora.xtec.cat/esc-virolet/wp-content/uploads/usu660/2020/10/Projecte-Educatiu.pdf

López, E. (s.f.). *Els camins escolars*. *Fem Trànsiting*, (30). https://www.gencat.cat/transit/infotransit/files/media/download/08_fem_transiting.pdf

Mateu Sancho, J. (2007). El niño y la seguridad vial. *Pediatría de Atención Primaria, 9* (33), 113-131. http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=366638695010

Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2nd ed.). Sage Publications

https://vivauniversity.wordpress.com/wp-content/uploads/2013/11/milesandhuberman1994.pdf

OpenAI. (2025). *ChatGPT (Maig 17 versió) [Model de llenguatge gran]*. https://chat.openai.com/

Quintero Verdugo, M. I. (2013). La educación vial: Una forma más de educar. *El Guiniguada, 22*, 114-127. https://ojsspdc.ulpgc.es/ojs/index.php/ElGuiniguada/article/view/271/248

Román Rivas, M. (2010). *Cambiar las señales: Seguridad urbana y autonomía infantil*. https://consejoescolar.educacion.navarra.es/web1/wp-content/uploads/2018/05/cambiar_las_senales._seguridad_urbana_y_autonomia_infantil..pdf

Román Rivas, M. (2011). *Camino escolar, más allá de la movilidad*. Estudios de Construcción y Transportes, (114), 47-61. Ministerio de Fomento. https://consejoescolar.educacion.navarra.es/web1/wp-content/uploads/2018/05/camino_escolar_mas_alla_de_la_movilidad..pdf

Sanmartí, N. (2007). *10 ideas clave. Evaluar para aprender*. Graó.

Serra Salvi, A. (2006). Tonucci, Francesco. *Quan els infants diuen prou*. *Documents d'anàlisi geogràfica, 47*, 159-161.

https://raco.cat/index.php/DocumentsAnalisi/article/view/55405/180064

Servei Català de Trànsit. (2016).Els camins escolars.

https://dsp.interior.gencat.cat/handle/20.500.14007/317#page=2

The Swedish Transport Administration. (2012). *Seguridad vial: La Visión Cero en camino* (3a ed.). Trafikverket. https://www.elenaltda.com.uy/18webtest/wp-content/uploads/2016/02/100509_seguridad_vial_la_vision_cero_en_camino.pdf

Tonucci, F. (1997). *La ciudad de los niños*. Fundación Germán Sánchez Ruipérez. https://urbanitasite.wordpress.com/wp-content/uploads/2020/02/tonucci-la-ciudad-de-los-nic3b1os.pdf

TurboScribe. (s.f.). *TurboScribe*. https://turboscribe.ai/

UNICEF. (2018). *Propuestas para una planificación urbana sostenible y responsable con la infancia*.

https://www.observatoriodelainfancia.es/oia/esp/descargar.aspx?id=7164&tipo=documento

World Health Organization. (2020). *Stockholm declaration: Third Global Ministerial Conference on Road Safety: Achieving global goals 2030*.

https://www.government.se/contentassets/2b0b907242fc407da58757bf2b70370e/stockholm-declaration-english.pdf

13. ANNEXOS

Annex 1: Matriu comparativa de la situació real i la desitjable

SITUACIÓ REAL	SITUACIÓ DESITJABLE
Coneixements limitats sobre normes bàsiques d'educació viària	Coneixement adequat de les normes bàsiques d'educació viària
Dificultats per identificar situacions de risc en l'entorn	Capacitat per identificar riscos i actuar de manera segura
Hàbits de mobilitat poc segurs o poc consolidats	Desenvolupament d'hàbits de mobilitat segura
Actituds de dependència i inseguretat en els desplaçaments	Actituds de confiança i responsabilitat en la mobilitat
Baix nivell d'autonomia en els desplaçaments quotidians	Autonomia progressiva en els desplaçaments quotidians
Dependència de l'acompanyament adult	Desplaçament autònom en entorns propers
Percepció elevada de risc per part de les famílies	Major confiança de les famílies en les capacitats dels infants

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Annex 2: Situació d'aprenentatge[1]

Títol	Camins que eduquen
Curs (Nivell educatiu)	5é de primària
Àrea / Matèria[2] / Àmbit[3]	Educació Viària

[1] Les situacions d'aprenentatge són els escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que es poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. Impliquen un repte que l'alumnat haurà de resoldre. Plantegen un context concret, una realitat actual, passada o previsible en el futur, en forma de pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir. És en resoldre-les que l'alumnat assoleix les competències específiques. Annex 5 Aprenentatge basat en situacions. Són propostes pedagògiques orientades al desenvolupament de les competències.
[2] A l'educació primària fem referència a les àrees. A l'educació secundària obligatòria i el batxillerat fem referència a les matèries.
[3] Agrupació d'àrees o matèries que s'imparteixen de manera integrada.

DESCRIPCIÓ

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?[4] Quin repte planteja?[5]

Aquesta situació d'aprenentatge neix de la necessitat detectada en el marc del present Treball de Final de Grau: la disminució progressiva de l'autonomia dels infants en els seus desplaçaments quotidians, especialment en el trajecte de casa a l'escola. Tot i que el barri de Can Llong presenta unes condicions urbanístiques favorables i la majoria de l'alumnat no realitza el camí escolar de manera autònoma.

En aquest context, l'educació viària esdevé una eina clau per iniciar els infants en l'adquisició de coneixements, habilitats i actituds vinculades a una mobilitat segura i responsable. Tal com es planteja en la fonamentació teòrica del treball, l'educació viària a l'etapa de primària no es limita a l'aprenentatge de normes i senyals, sinó que contribueix al desenvolupament de l'autonomia personal, la responsabilitat i la convivència ciutadana.

Aquesta situació d'aprenentatge pretén establir les bases perquè l'alumnat de cinquè de primària comenci a prendre consciència del seu paper com a vianant actiu dins l'espai públic, afavorint una autonomia progressiva. La proposta es vincula amb el projecte de camins escolars impulsat per l'Ajuntament de Sabadell, que promou itineraris segurs i saludables perquè els infants puguin accedir a l'escola de manera autònoma i sostenible.

A nivell de centre, s'alinea amb la línia pedagògica de l'escola Mas Boadella, basada en l'aprenentatge competencial i connexió amb l'entorn proper. Així mateix, es pot relacionar amb altres situacions d'aprenentatge vinculades al coneixement del medi, l'educació en valors i la participació ciutadana.També pot tenir continuïtat en cursos superiors, ampliant el treball cap a mobilitat sostenible, ús de la bicicleta, participació en projectes comunitaris o anàlisi crítica de l'espai urbà

La situació es desenvolupa amb l'alumnat de 5é de primària de l'escola Mas Boadella, centre públic situat al Districte 4 de Sabadell. Es tracta d'un grup amb capacitat creixent d'observació, reflexió i comprensió de normes socials, en un moment evolutiu especialment adequat per iniciar el treball sistemàtic sobre educació viària. L'alumnat ja participa activament en la mobilitat quotidiana com a vianant, però encara depèn majoritàriament de l'acompanyament adult.

[4] Conjunt de circumstàncies que envolten i expliquen un esdeveniment, una situació, un individu, un col·lectiu o comunitat, etc.

[5] Repte: tema d'interès plantejat per l'alumnat, observació d'un fenomen, polèmica o controvèrsia entorn d'un fet, informació que crida l'atenció a la ciutadania, problemàtica que afecta la societat o l'entorn de l'alumnat, pregunta sobre un element de la realitat, recerca a partir d'un element investigable, necessitat plantejada per un agent extern, dilema que cal comprendre, manifestació artística, etc.

El barri de Can Llong ofereix un entorn real i proper que facilita un aprenentatge vivencial i contextualitzat, convertint el propi espai urbà en objecte d'estudi.

El repte que es planteja a l'alumnat és el següent: Com podem ajudar a fer que el nostre camí a l'escola sigui més segur? A partir d'aquesta pregunta guia, els infants hauran d'observar, analitzar i interpretar el seu entorn immediat per identificar elements de seguretat i possibles riscos. El procés culminarà amb l'elaboració d'un mapa del camí escolar segur, en el qual representaran els itineraris, les senyals i les normes bàsiques de comportament com a vianants.

Aquest repte dona sentit als aprenentatges, ja que parteix de la seva experiència real, té una finalitat clara i comunicable, connecta amb la comunitat, fomenta la participació activa i desenvolupa progressivament la consciència ciutadana.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	Àrea o matèria
Competència específica 9: Participar en la vida social de manera eficaç i constructiva respectant i aprofundint en el desenvolupament dels drets humans i dels infants i de les minories, per tal d'aconseguir una ciutadania activa, responsable i implicada.	Coneixement del Medi natural, Social i Cultural
Competència específica 4: Conèixer i prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, a partir de l'adquisició d'hàbits fonamentats en coneixements científics, per aconseguir el benestar físic i emocional i afavorir la consciència.	Coneixement del Medi natural, Social i Cultural
Competència específica 6: Analitzar críticament les causes i conseqüències de la intervenció humana en l'entorn integrant els vessants social, econòmic, cultural, tecnològic i ambiental definits en els objectius de desenvolupament sostenible, per tal de promoure la capacitat d'afrontar els problemes, aportar solucions i actuar individualment i col·laborativa en la seva resolució, posant en pràctica hàbits de ida i de consum responsable i sostenible.	Coneixement del Medi natural, Social i Cultural

TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS[6]

Competència ciutadana: El projecte situa els infants davant d'una realitat propera i quotidiana, el trajecte que fan cada dia per arribar a l'escola. A partir d'aquesta experiència, se'ls convida a reflexionar sobre com es mouen per l'espai públic, quines normes han de respectar i per què són necessàries. Aquest procés afavoreix que entenguin que les normes no són imposicions arbitràries, sinó acords que ens permeten conviure amb seguretat i respecte. Quan observen un pas de vianants, un semàfor o una situació de risc, no només estan identificant elements físics del barri, sinó que estan aprenent a posicionar-se com a ciutadans.

Competència emprenedora: El repte plantejat, com podem ajudar a fer que el nostre camí a l'escola sigui més segur, implica posar en marxa la iniciativa i la capacitat de proposar idees. L'alumnat observa la realitat, l'analitza i pensa possibles solucions. Aquesta competència es treballa des d'una perspectiva molt vivencial i ajustada al seu moment evolutiu, fomentant la iniciativa i la creativitat.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre: La situació d'aprenentatge també contribueix al desenvolupament de l'autonomia personal. Reflexionar sobre el propi camí a l'escola implica prendre consciència de com actuen com a vianants i de quines actituds són més adequades per garantir la seguretat.

Competència digital: Integra de manera natural en el desenvolupament del projecte com consultar mapes digitals. Aquest ús de la tecnologia és funcional. Serveix per observar millor l'entorn, recollir informació i comunicar el treball realitzat. Alhora, es promou una actitud responsable en l'ús dels dispositius, incidint en aspectes com el respecte a la privacitat i la cura del material.

OBJECTIUS I CRITERIS

OBJECTIUS D'APRENENTATGE[7] Què volem que aprengui l'alumnat i per a què?	**CRITERIS D'AVALUACIÓ[8]** Com sabem que ho han après?

[6] Competència ciutadana, competència emprenedora, competència personal, social i d'aprendre a aprendre i competència digital.
[7] Les competències específiques estan formulades de forma general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.
[8] Els criteris d'avaluació es poden desplegar en indicadors... Un objectiu d'aprenentatge pot relacionar-se amb un, dos o més criteris d'avaluació.

	CAPACITAT + SABER + FINALITAT		ACCIÓ + SABER + CONTEXT
1	Identificar les principals normes de seguretat viària i els elements bàsics de circulació per desplaçar-se amb seguretat com a vianants en el camí a l'escola.	1	Identifica i explica normes bàsiques de seguretat viària en situacions quotidianes de desplaçament com a vianant.
2	Comprendre el concepte de camí escolar i els seus beneficis per fomentar hàbits de mobilitat segura, saludable i sostenible.	2	Descriu els principals beneficis dels camins escolars relacionats amb la seguretat, la salut i la mobilitat sostenible en el context de l'anada a l'escola.
3	Analitzar situacions del camí a l'escola per identificar possibles riscos i proposar millores que contribueixin a un entorn més segur.	3	Analitza situacions quotidianes del seu trajecte a l'escola i detecta possibles riscos en el context de l'observació del barri.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	Àrea o matèria
1	Coneixement de la diversitat geogràfica de Catalunya, d'Espanya i d'Europa. Representació gràfica, visual i cartogràfica a través de mitjans i recursos analògics i digitals usant les tecnologies de la informació geogràfica.	Coneixement del Medi natural, Social i Cultural
2	Valoració d'actuacions que contribueixen a la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible en l'orientació que donem al nostre estil de vida.	Coneixement del Medi natural, Social i Cultural

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem?, etc.

La proposta s'emmarca en una metodologia basada en l'aprenentatge per projectes, ja que parteix d'un repte real i culmina amb un producte final compartit. L'alumnat observa, reflexiona, dialoga, pren decisions i construeix coneixement progressivament.

Una de les estratègies principals és l'activació de coneixements previs, que permet identificar què saben sobre el seu trajecte i quines idees tenen sobre la seguretat viària. A partir d'aquí, es promou la investigació guiada mitjançant l'observació directa del barri, convertint l'entorn proper en un espai d'aprenentatge. També es preveu la conversa dialògica com a eina fonamental. Les posades en comú, els debats i les reflexions compartides ajuden a construir significats col·lectius i a desenvolupar el pensament crític des d'una perspectiva adequada a la seva edat.Aquesta dinàmica permet desenvolupar habilitats socials, capacitat d'escolta i corresponsabilitat. Finalment, es promou una avaluació formativa i contínua, integrada en el mateix procés d'aprenentatge, que permet regular i ajustar les activitats segons les necessitats del grup.

Al llarg de la situació d'aprenentatge es combinen diferents tipus d'agrupament. En les fases inicials es treballa en gran grup per afavorir la participació, la conversa i la construcció d'un marc comú de referència. Aquest espai permet compartir experiències personals i generar consciència col·lectiva. Posteriorment es realitzen activitats individuals, com el dibuix del propi camí a l'escola, que faciliten l'expressió personal i la reflexió individual.

Els materials previstos són senzills i accessibles perquè el recurs més rellevant, però, és el propi barri, que esdevé un material didàctic viu.

ACTIVITATS D'APRENENTATGE I D'AVALUACIÓ

	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	**Temporització**
Activitats inicials *Què en sabem?*	**Activitat 1: Conversa inicial** Primer es farà una presentació de la docent que fará la intervenció i es repartirán papers per poder posar el seu nom, per tal de que la docent es pugui dirigir a cada nen i nena pel seu nom. Després es repartirà el primer document (vegeu annex 3) de preguntes inicials. Es deixaran uns minuts per poder-les omplir. La sessió s'inicia amb una conversa guiada per explorar els coneixements previs	5 minuts

	de l'alumnat sobre seguretat viària i sobre com es desplacen habitualment fins a l'escola. La docent va formulant preguntes i les respostes de l'alumnat es recullen a la pissarra amb la finalitat de visualitzar les diferents formes de desplaçament i les normes que ja coneixen. Aquesta activitat es basa en el principi d'aprenentatge significatiu, ja que parteix de les experiències quotidianes dels infants per introduir nous continguts. A més, permet detectar possibles idees errònies o coneixements incomplets sobre la seguretat viària. Aquesta primera reflexió també contribueix a prendre consciència dels hàbits de mobilitat actuals i a iniciar una reflexió sobre la importància de desplaçar-se de manera segura.	
Activitats de desenvolupament *Aprenem nous sabers*	**Activitat 2: Introducció als camins escolars** A continuació, amb la presentació projectada a la pissarra digital (vegeu annex 4), la docent introdueix el concepte de camí escolar, explicant que es tracta d'itineraris segurs dissenyats perquè els infants puguin desplaçar-se a peu fins a l'escola de manera autònoma i segura. Durant l'explicació es presenten alguns dels principals beneficis dels camins escolars, com ara, la millora de la seguretat viària en l'entorn escolar, la promoció d'hàbits de mobilitat sostenible els beneficis per a la salut derivats de caminar diàriament i el desenvolupament de l'autonomia i la responsabilitat dels infants Aquesta introducció teòrica permet contextualitzar la temàtica de la intervenció i connectar-la amb la realitat urbana i social de l'alumnat. Al mateix temps, contribueix a fomentar una mirada crítica sobre l'ús excessiu del cotxe en els desplaçaments quotidians. Treballar aquests conceptes a l'aula és rellevant en edats de cicle superior de primària, ja que és un moment en què els infants comencen a desenvolupar major autonomia en els seus desplaçaments i poden participar activament en la millora del seu entorn.	15 minuts

	Activitat 3: Cançó dels set consells de seguretat viària Després la classe escolta la cançó dels set consells de seguretat viària adjunta en la presentació (vegeu annex 4) i ha d'intentar escriure'ls al dossier (vegeu annex 3). La cançó s'escoltarà 3 vegades. Aquests son els set consells: 1. Evita sortir entre cotxes aparcats: No creuis mai si no veus bé la carretera (per exemple, entre cotxes aparcats o containers). Busca un lloc amb bona visibilitat. 2. Assegura't que el conductor t'ha vist: Abans de creuar, mira el conductor i comprova que t'ha vist (contacte visual). 3. No et fiïs només dels semàfors: Encara que el semàfor estigui verd, mira igualment si ve algun cotxe o bici. 4. Evita distraccions (motxilla, amics o el mòvil): No et distreguis parlant, jugant o mirant altres coses quan camines pel carrer. 5. Tria sempre el camí més segur, no el més curt: És millor fer una mica més de volta si el camí és més segur (amb passos de vianants o menys trànsit). 6. Compte amb les entrades i sortides dels parkings: Al caminar per la vorera hem de mirar amb atenció als garatges perquè de vegades ens poden no veure. 7. Si pujo al cotxe és important anar correctament cordats, amb la cadireta que ens pertoca per edat i en una bona posició Una vegada s'ha escoltat la canço tres vegades es projecta la diapositiva següent, que és un mapa conceptual molt senzill amb els set consells, és a dir, les respostes. Els infants haurien de completar les que tenen incorrectes o les que no havien pogut escriure i es realitza una reflexió curta sobre perquè és important cada consell. Aquesta activitat ajuda a l'alumnat a interioritzar les normes bàsiques de seguretat viària. A més, el fet de escoltar diverses vegades aquests consells per afavorir la memorització i per tant, major implicació per part dels alumnes, ja que les normes no es presenten només com una explicació de la docent.	10 minuts

Activitats d'estructuració *Què hem après?*	**Activitat 4: El mapa del nostre camí a l'escola** L'activitat principal de la sessió consisteix a analitzar el recorregut real que cada alumne realitza des de casa fins a l'escola. Per fer-ho, els alumnes poden utilitzar Google Maps a la pantalla digital. En el mapa han de marcar el recorregut que segueixen habitualment i identificar diferents elements de seguretat viària presents en el camí com, passos de vianants, semàfors, senyals de trànsit… A més, els alumnes han d'explicar què s'ha de fer en cada un d'aquests punts, aplicant les normes de seguretat treballades anteriorment. Aquesta activitat té un gran valor pedagògic perquè permet connectar els continguts treballats a l'aula amb la realitat quotidiana dels alumnes. Quan els infants analitzen el seu propi recorregut, poden identificar amb més facilitat els elements de seguretat i comprendre la importància de respectar les normes de circulació. Aquest tipus d'activitats contribueixen a fomentar els camins escolars, ja que ajuden l'alumnat a conèixer millor el seu entorn, identificar itineraris segurs i sentir-se més preparat per desplaçar-se caminant.	20 minuts
Activitats d'aplicació *Apliquem el que hem après*	**Activitat 5: Presentació dels recorreguts** Per finalitzar la sessió, alguns alumnes voluntaris comparteixen amb la resta de la classe el seu recorregut fins a l'escola i expliquen quins elements de seguretat han identificat i quines normes cal seguir en cada cas. Aquesta posada en comú permet comparar diferents itineraris i reflexionar sobre les característiques dels carrers del barri. L'activitat reforça la idea que els infants poden tenir un paper actiu en la construcció d'espais urbans més segurs, i contribueix a promoure actituds positives cap als desplaçaments a peu i cap als programes de camins escolars.	10 minuts

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS[9] EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENENTATGE

1. Aprenentatges competencials: La situació d'aprenentatge es planteja a partir d'un context proper i significatiu per a l'alumnat, com és el seu propi recorregut fins a l'escola. Les activitats proposades promouen que l'alumnat identifiqui normes de seguretat viària, analitzi el seu itinerari i apliqui els coneixements a situacions reals, desenvolupant així competències relacionades amb la comprensió de l'entorn, la presa de decisions responsables i l'autonomia personal.

2. Perspectiva de gènere: Les activitats es desenvolupen promovent la participació equitativa de tot l'alumnat, evitant estereotips de gènere i fomentant que tant nens com nenes es percebin com a persones capaces de caminar de manera autònoma i segura per l'espai públic amb igualtat en la convivència.

3. Universalitat del currículum: La proposta té en compte la diversitat de l'alumnat, utilitzant diferents estratègies metodològiques com la conversa guiada, el treball visual amb mapes i la participació oral. Aquest enfocament facilita que tots els alumnes puguin comprendre els continguts i participar activament en les activitats, independentment dels seus ritmes d'aprenentatge o necessitats educatives.

4. Qualitat de l'educació de les llengües: Durant les activitats es fomenta l'ús del llenguatge oral per expressar idees, compartir experiències i argumentar opinions sobre els hàbits de mobilitat i les normes de seguretat viària. L'alumnat amplia també el seu vocabulari específic relacionat amb l'educació viària (pas de vianants, semàfor, senyal de trànsit…).

5. Ciutadania democràtica i consciència global: La situació d'aprenentatge promou la reflexió sobre l'ús de l'espai públic i la importància de respectar les normes de convivència i seguretat. També es fomenta una actitud responsable envers la mobilitat sostenible, valorant alternatives com anar caminant a l'escola i contribuint així a la construcció de ciutats més segures i sostenibles.

6. Benestar emocional: Les activitats parteixen de les experiències quotidianes de l'alumnat, generant un espai segur de participació on poden expressar les seves vivències i opinions. A més, treballar la seguretat viària contribueix a augmentar la confiança i l'autonomia dels infants en els seus desplaçaments, afavorint el seu benestar personal i la percepció de seguretat en l'entorn.

[9] Els sis vectors són: 1/ Aprenentatges competencials. 2/ Perspectiva de gènere. 3/ Universalitat del currículum. 4/ Qualitat de l'educació de les llengües. 5/ Ciutadania democràtica i consciència global. 6/ Benestar emocional.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS[10]

1. Personalització de l'aprenentatge: La situació d'aprenentatge parteix dels coneixements previs i de les experiències quotidianes de l'alumnat, especialment dels seus hàbits de desplaçament fins a l'escola. Mitjançant la conversa inicial i les preguntes plantejades per la docent, es promou que els alumnes reflexionin sobre la seva realitat i estableixin connexions amb els nous continguts de seguretat viària.
2. Metodologies actives i participatives: La seqüència didàctica es desenvolupa mitjançant metodologies actives que situen l'alumnat al centre del procés d'aprenentatge. Les activitats proposades, com la conversa guiada, la reflexió col·lectiva sobre les normes de seguretat viària o l'anàlisi del recorregut personal fins a l'escola, fomenten la participació activa i la construcció compartida del coneixement. Aquest enfocament permet que l'alumnat aprengui a partir de situacions reals i significatives, afavorint un aprenentatge funcional i aplicable al seu entorn quotidià.
3. Organització flexible de les activitats: Durant la seqüència s'utilitzen diferents formes d'organització del treball a l'aula, combinant activitats en gran grup i treball individual. Això facilita la participació de tot l'alumnat i afavoreix l'intercanvi d'idees i experiències.
4. Ús de recursos i materials variats: Per facilitar l'accés als continguts i afavorir la comprensió de l'alumnat s'utilitzen diferents recursos didàctics. Entre aquests destaquen els materials inicials amb preguntes de reflexió, la recollida d'idees, materials auditius, d'altres més visualsi l'ús d'eines digitals com Google Maps per analitzar el recorregut fins a l'escola. L'ús combinat de recursos visuals, auditius, digitals i orals contribueix a diversificar les formes d'accés a la informació i a facilitar la participació de tots els alumnes.
5. Avaluació formativa i continuada: L'avaluació es planteja com un procés continu que acompanya tot el desenvolupament de la situació d'aprenentatge. A través de la conversa inicial, la participació en les activitats i la presentació final dels recorreguts, la docent pot observar el progrés de l'alumnat i identificar els coneixements adquirits sobre seguretat viària.
6. Promoció de la convivència i la participació: La situació d'aprenentatge fomenta un clima de respecte, escolta i participació activa dins del grup classea amb les activitats de reflexió i posada en comú.

[10] Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tots els alumnes. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar als alumnes estratègies per minimitzar les barreres de l'entorn i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

Annex 3: Material intervenció - Dossier

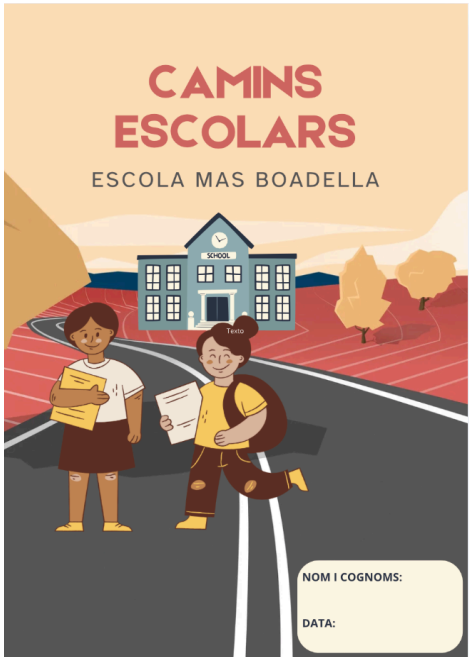

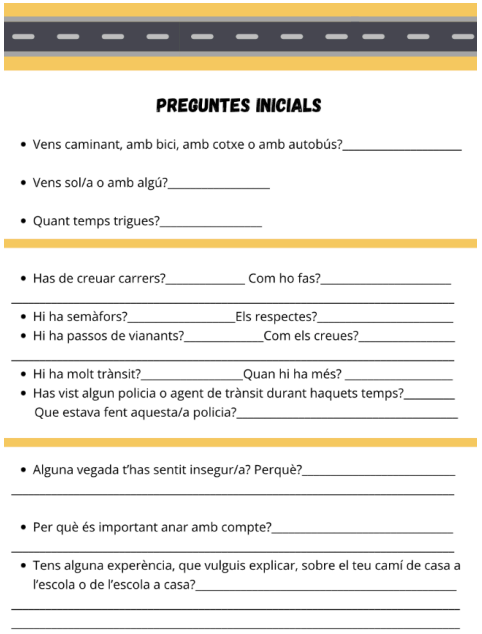

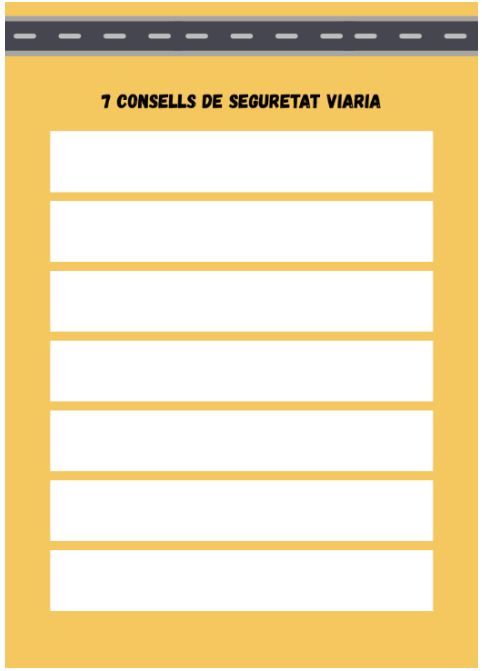

Annex 4: Material intervenció - Presentació

CAMINS ESCOLARS.pdf CANÇOPRESENTACIÓ.mp4

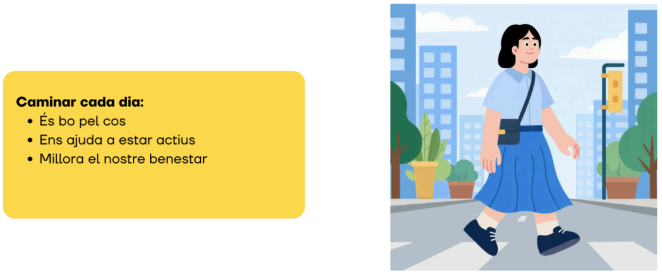

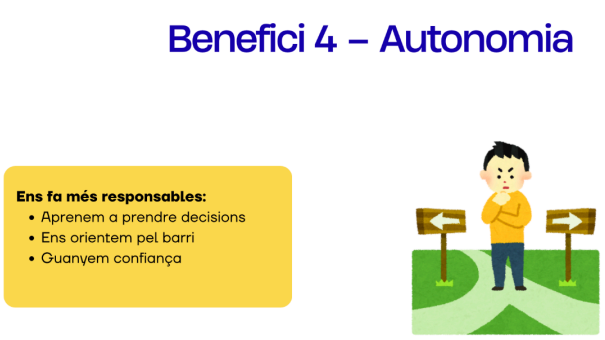

Annex 5: Mostra dossiers

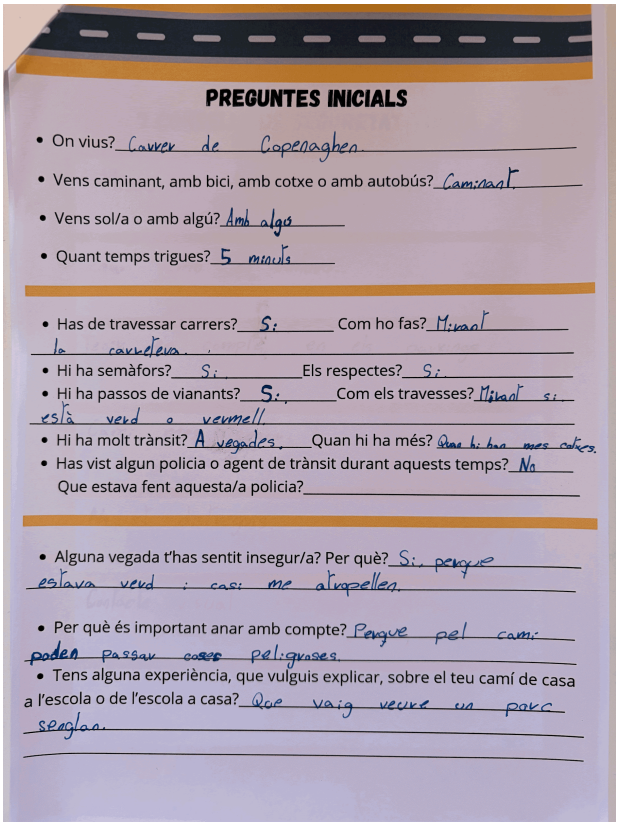

PREGUNTES INICIALS

- On vius? Carrer de Copenaghen.
- Vens caminant, amb bici, amb cotxe o amb autobús? Caminant.
- Vens sol/a o amb algú? Amb algú
- Quant temps trigues? 5 minuts

- Has de travessar carrers? Sí. Com ho fas? Mirant la carretera.
- Hi ha semàfors? Sí. Els respectes? Sí.
- Hi ha passos de vianants? Sí. Com els travesses? Mirant si està verd o vermell.
- Hi ha molt trànsit? A vegades. Quan hi ha més? Que hi ha més cotxes.
- Has vist algun policia o agent de trànsit durant aquests temps? No
  Que estava fent aquesta/a policia?

- Alguna vegada t'has sentit insegur/a? Per què? Sí, perque estava verd i casi me atropellen.

- Per què és important anar amb compte? Perque pel cami: poden passar coses pel·ligroses.
- Tens alguna experiència, que vulguis explicar, sobre el teu camí de casa a l'escola o de l'escola a casa? Que vaig veure un parc senglar.

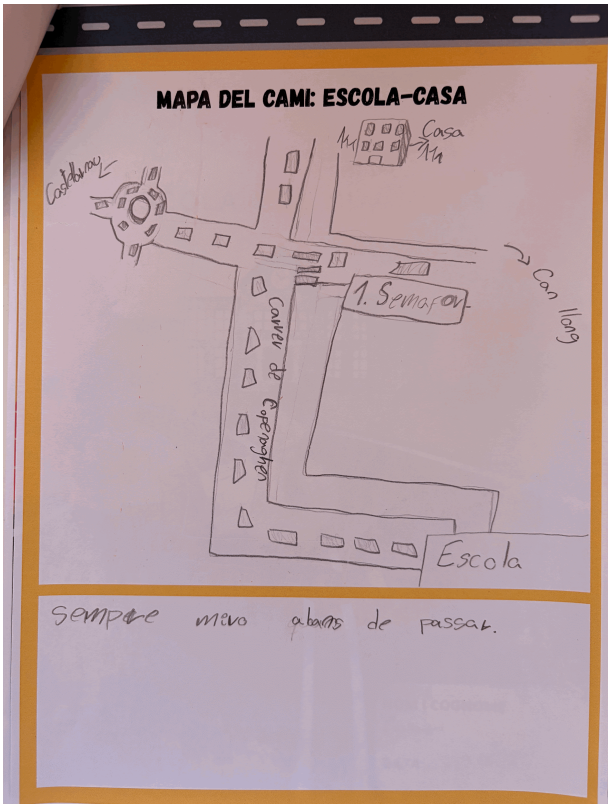

PREGUNTES INICIALS

- On vius? Sabadell
- Vens caminant, amb bici, amb cotxe o amb autobús? vinc caminant
- Vens sol/a o amb algú? Vinc abeguedes amb la meva mare i abeguedes sola
- Quant temps trigues? 2 min

- Has de travessar carrers? sí Com ho fas? mirant a els dos costats
- Hi ha semàfors? sí Els respectes? sí molt sí
- Hi ha passos de vianants? sí Com els travesses? miro i passo
- Hi ha molt trànsit? no Quan hi ha més? Tarda
- Has vist algun policia o agent de trànsit durant aquests temps? sí
  Que estava fent aquesta/a policia? Fent guardia a la carretera

- Alguna vegada t'has sentit insegur/a? Per què? sí Quan un cotxe va passar en verd i em vaig espantar
- Per què és important anar amb compte? per que et poden atropellar
- Tens alguna experiència, que vulguis explicar, sobre el teu camí de casa a l'escola o de l'escola a casa? Que hi hevien pares senglars

7 CONSELLS DE SEGURETAT VIARIA 7/7

1 Sense distreció ✓

2 Pasar el semafor en Verd ✓

3 busca visivilitat ✓

4 mira cada direció ✓

5 pel cami mes segur ✓

6 Parguins amb molta protació ✓

7 ~~Amb el~~ ~~Protació~~
amb el cinturo molta protació ✓

MAPA DEL CAMI: ESCOLA-CASA

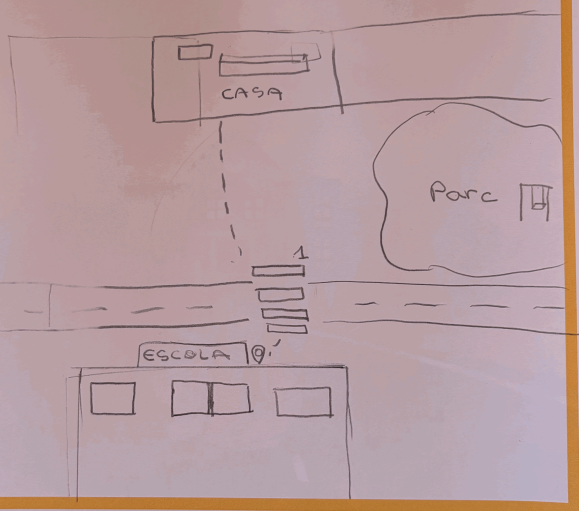

1 Pass de vianants: miro els dos costats abans de passar

MAPA DEL CAMI: ESCOLA-CASA

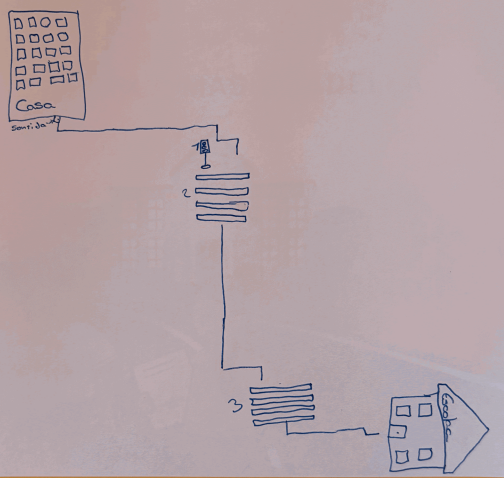

1: Semafor Miro abans de creuar
2: Pas de vianants Esperar a que es vegin els cotxes
3: Pas de vianants

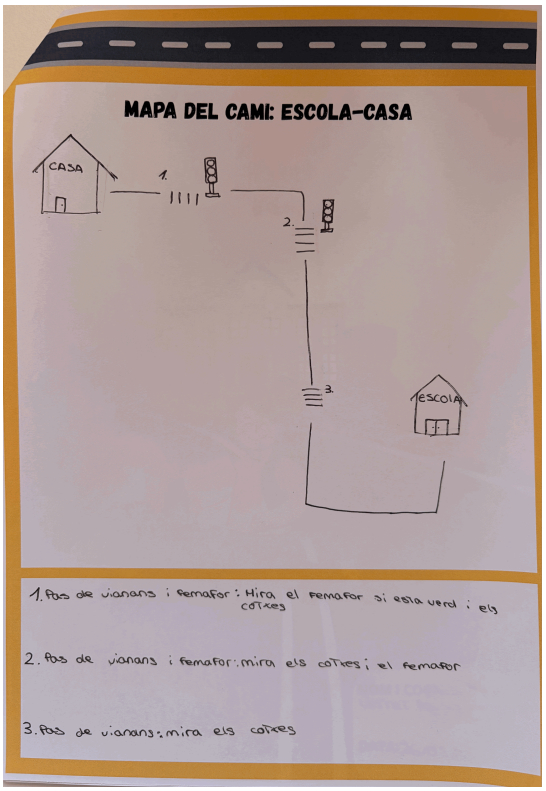

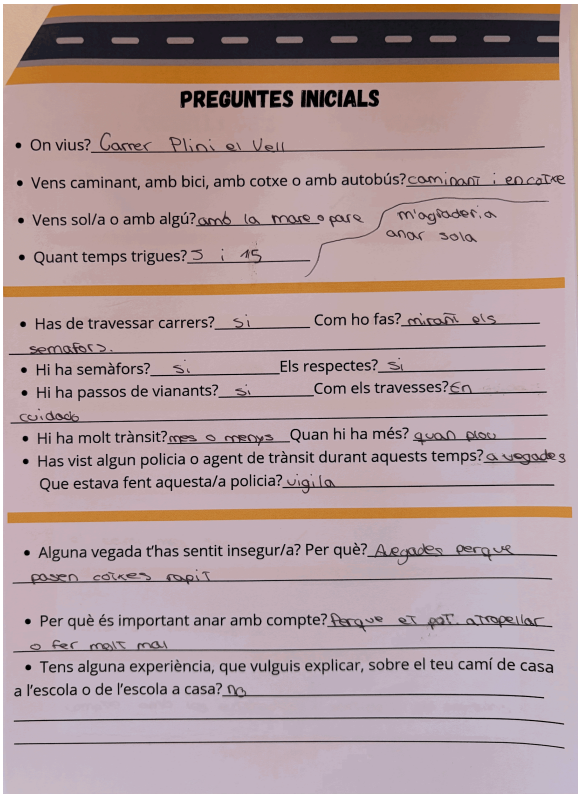

Annex 6: Preguntes de les entrevistes als infants

1. Digues una cosa que hagis après a la sessió que vas fer amb mi?
2. Hi ha alguna cosa que abans no sabies i ara sí?
3. Creus que el que has après et servirà quan vagis pel carrer? Per què?
4. En que ha canviat la teva mirada de la seguretat vial?
5. Has canviat cap comportament?
6. Ara et fixes més en els moments de major risc, com els semàfors, passos de vianants o cotxes?
5. Quines coses creus que pots fer tu que poden ser perilloses quan vas pel carrer?
6. Quines coses creus que poden fer altres persones que poden ser perilloses?
7. Què fas ara diferent quan creues un carrer? Per què?
7. Et sentiries capaç d'anar sol/a a l'escola o a algun lloc proper? Per què? Què necessitaries per sentir-te més segur/a?
8. T'han agradat les activitats? Quina t'ha agradat més? Quina t'ha agradat menys?
9. Quina cosa canviaries?
10. Hi ha alguna cosa més que vulguis dir?

Annex 7: Preguntes de les entrevistes a la tutora de la classe de 5é.

1: Adequació de la proposta

- En general, com valores la proposta d'educació viària que s'ha realitzat amb el grup?
- Creus que la metodologia emprada es adequada pel context escolar i per tots els infannts de la classe? Per què?
- Creus que les activitats i els continguts eren adequats per al nivell de l'alumnat de cinquè?

- La temporalització i l'organització de la sessió t'han semblat adequades?

2: Participació i motivació
- Com has vist la participació de l'alumnat durant la sessió?
- Creus que la temàtica ha generat interès en els alumnes? Per què
- Quin tipus d'activitats han funcionat millor?
- Van seguir o segueixen parlant alguna vegada del tema?
- Han fet més preguntes al professorat?

3: Aprenentatges observats
- Consideres que la proposta contribueix a fomentar l'autonomia de l'alumnat en els seus desplaçaments? En quina mesura?
- Creus que l'alumnat identifiquen millor elements de l'entorn (passos de vianants, senyals, etc.) després de la intervenció?
- Has notat canvis en la seva actitud (més consciència del risc, responsabilitat...)?
- Quin canvis has notat?
- Creus que la proposta ha contribuït al desenvolupament de l'autonomia de l'alumnat en els seus desplaçaments?
- Creus que hi hauria la possibilitat de que aquesta intervenció s'inclogiui en el pla de centre perquè d'aquesta manera sigui obligatori tractar aquest tema en cursos concrets?

4: Valoració professional
- Creus que aquest tipus d'activitats són útils per treballar l'educació viària a primària? En quina mesura? Per què?
- Incorporaries aquesta proposta en el futur a l'aula? En quin àmbit? En quin moment del curs? En quina area?
- Que necessitaries per realitzar aquesta proposta? Materials? Un professional que ho pugui fer per tu?
- Quins aspectes milloraries de la proposta? De metodologia? De temporalització? D'adaptació als infants NESE o DUA.
- Afegiries alguna activitat o modificaries alguna?

5: Valoració global
- En general, com valoraries la intervenció?
- Comentaris finals

Annex 8: Model de notes de camp

NOTES DE CAMP (ENTREVISTA SEMIESTRUCTURADA)
1. DADES GENERALS
● **Codi de l'entrevista:** ● **Data:** ● **Hora d'inici / final:** ● **Lloc:** ● **Durada:** ● **Perfil del participant (breu):**
2. CONTEXT DE L'ENTREVISTA

3. DESENVOLUPAMENT DE L'ENTREVISTA
4. IDEES CLAU I CONTINGUT RELLEVANT
5. CITES DESTACADES
6. OBSERVACIONS NO VERBALS
7. IMPRESSIONS DE L'ENTREVISTADORA
8. INCIDÈNCIES
9. REFLEXIONS POSTERIORS

Annex 9: Model de validació d'entrevistes

Benvolgut/da,

Em dic **Judith Morales** i sóc estudiant del **grau d'educació primària** de la UAB. Actualment estic realitzant el meu Treball de final de Grau (TFG), tutoritzat per la professora Montserrat Rodríguez, en el marc del qual desenvolupo un estudi sobre l'educació viària a educació primària, més concretament, centrat en camins escolars al barri de Can Llong (Sabadell).

L'estudi respon als següents objectius:

- Objectiu general

Analitzar l'eficàcia d'una proposta d'intervenció en educació viària sobre el desenvolupament d'hàbits de mobilitat segura.

- Objectius específics

1. Detectar i respondre les necessitats respecte la mobilitat autònoma del alumnes de cinquè de primària de l'escola Mas Boadella
2. Descriure la situació inicial de l'alumnat en relació amb els seus hàbits de mobilitat, el nivell d'autonomia en els desplaçaments i el coneixement de normes bàsiques de seguretat viària.
3. Analitzar els canvis en els coneixements, actituds, pràctiques i autonomies relacionades amb la mobilitat segura després de la implementació de la proposta educativa.
4. Avaluar el grau d'adequació i la implementació de la proposta d'intervenció en educació viària en el context de l'aula.

Per a la consecució d'aquests objectius, he dissenyat *un guió d'entrevista* per a les tutores de 5é de primària de l'escola Mas Boadella i *un guió d'entrevista per a 2 infants de cada classe on es realitza la intervenció educativa d'educació viària.*

Les preguntes de les entrevistes es van dissenyar a partir d'unes categories i subcategories d'anàlisi prèviament definides, alineades amb els objectius de la recerca. Aquest procés ha permès garantir la coherència entre els instruments de recollida de dades i els aspectes que es pretenen analitzar.

ENTREVISTA A LES TUTORES

Categories d'anàlisi	Subcategories d'anàlisi	Preguntes de l'entrevista semiestructurada (tutores)
Adequació de la proposta	Adequació al nivell de l'alumnat	En general, com valores la proposta d'educació viària que s'ha realitzat amb el grup?
		Creus que les activitats i els continguts eren adequats per al nivell de l'alumnat de cinquè?
	Organització de la intervenció	La temporalització i l'organització de la sessió t'han semblat adequades?
Participació i implicació	Participació de l'alumnat	Com has vist la participació de l'alumnat durant la sessió?
		Creus que la temàtica ha generat interès en els alumnes? Per què?
Aprenentatges assolits	Coneixements de seguretat viària	Has observat canvis en els coneixements de l'alumnat sobre seguretat viària?
		Creus que identifiquen millor elements com passos de vianants o senyals?
	Actituds i consciència del risc	Has notat canvis en la seva actitud (més consciència del risc, responsabilitat...)?
		Consideres que la proposta contribueix a fomentar l'autonomia de l'alumnat en els seus desplaçaments?
Valoració professional	Aplicabilitat	Creus que aquest tipus d'activitats són útils per treballar l'educació viària a primària?
		Incorporaries aquesta proposta en el futur a l'aula?
Propostes de millora	Aspectes a millorar	Quins aspectes milloraries de la proposta?
		Afegiries o modificaries alguna activitat?

Quant a les **preguntes d'entrevista a l'alumnat** s'han dissenyat a partir d'unes categories i subcategories d'anàlisis preestablertes en el marc d'aquest treball (i que es pot veure a continuació):

Categories d'anàlisi	Subcategories d'anàlisi	Preguntes de l'entrevista (alumnat)
Aprenentatges	Coneixements adquirits	Què has après sobre seguretat viària en aquesta sessió?
		Hi ha alguna cosa que abans no sabies i ara sí?
Aplicació a la vida quotidiana	Transferència dels aprenentatges	Creus que el que has après et servirà quan vagis pel carrer? Per què?
		Ara et fixes més en coses com semàfors, passos de vianants o cotxes?
Percepció del risc	Identificació de situacions de perill	Quines coses creus que poden ser perilloses quan vas pel carrer?
	Comportament segur	Què faries ara diferent quan travesses un carrer?
Autonomia	Autopercepció d'autonomia	Et sentiries capaç d'anar sol/a a l'escola o a algun lloc proper? Per què?
	Necessitats de seguretat	Què necessitaries per sentir-te més segur/a?
Valoració de la proposta	Satisfacció	T'han agradat les activitats?
		Quina activitat t'ha agradat més?
	Propostes de millora	Hi ha alguna cosa que canviaries?

L'instrument precisa de la seva validació per part de persones expertes —motiu pel qual em poso en contacte amb vostè, per a **sol·licitar la seva participació en aquest procés**—, considerant el *grau d'univocitat (sí/no), pertinença (sí/no) i importància (escala 1-5; on 5 és el grau d'importància més elevat)* de les preguntes amb relació a les categories i subcategories d'anàlisis, així com amb els objectius d'aquest treball.

Per a facilitar-li aquest procés, a les pàgines següents, trobarà una taula on indicar la valoració a fer de cadascuna de les preguntes, en funció dels criteris de validació. Agraint per endavant la seva participació i valuosa aportació, quedo a l'espera de la seva resposta. Moltes gràcies.

TAULA DE VALIDACIÓ PREGUNTES ENTREVISTES TUTORES

PREGUNTA	Univocitat		Pertinença		Importància					Observacions
	Sí	No	Sí	No	1	2	3	4	5	

1. En general, com valores la proposta d'educació viària que s'ha realitzat amb el grup?										
2. Creus que les activitats i els continguts eren adequats per al nivell de l'alumnat de cinquè?										
3. La temporalització i l'organització de la sessió t'han semblat adequades?										
4. Com has vist la participació de l'alumnat durant la sessió?										
5. Creus que la temàtica ha generat interès en els alumnes? Per què?										
6. Has observat canvis en els coneixements de l'alumnat sobre seguretat viària?										
7. Creus que identifiquen millor elements com passos de vianants o senyals?										
8. Has notat canvis en la seva actitud (més consciència del risc, responsabilitat...)?										
9. Consideres que la proposta contribueix a fomentar l'autonomia de l'alumnat en els seus desplaçaments?										
10. Creus que aquest tipus d'activitats són útils per treballar l'educació viària a primària?										
11. Incorporaries aquesta proposta en el futur a l'aula?										
12. Quins aspectes milloraries de la proposta?										
13. Afegiries o modificaries alguna activitat?										

OBSERVACIONS, COMENTARIS GENERALS, PROPOSTES DE MILLORA

TAULA DE VALIDACIÓ DE PREGUNTES DE L'ENTREVISTA ALS INFANTS

PREGUNTA	Univocitat		Pertinença		Importància					Observacions
	Sí	No	Sí	No	1	2	3	4	5	
1. Què has après sobre seguretat viària en aquesta sessió?										
2. Hi ha alguna cosa que abans no sabies i ara sí?										
3. Creus que el que has après et servirà quan vagis pel carrer? Per què?										
4. Ara et fixes més en coses com semàfors, passos de vianants o cotxes?										
5. Quines coses creus que poden ser perilloses quan vas pel carrer?										
6. Què faries ara diferent quan creues un carrer?										
7. Et sentiries capaç d'anar sol/a a l'escola o a algun lloc proper? Per què?										
8. Què necessitaries per sentir-te més segur/a?										
9. T'han agradat les activitats?										

10. Quina activitat t'ha agradat més?										
11. Hi ha alguna cosa que canviaries?										

OBSERVACIONS, COMENTARIS GENERALS, PROPOSTES DE MILLORA

Annex 10: Validació dels experts

Degut a l'extensió i format dels documents de validació, s'ha optat per incloure els enllaços dels PDF. Tots els arxius estan configurats perquè siguin públics.

- Francesc Esteban(Pedagog, formador, consultor i Coach en Formacció):
  validació preguntes- EDUCACIÓ VIÀRIA_Francesc Esteban.pdf

- Jordi Sillero Delgado (Policia Local de La Llagosta):
  validació preguntes- EDUCACIO VIARIA Jordi Sillero.pdf

- Vera Ramos Mata(Mestra d'educació infantil, primària i pedagogia terapéutica):
  validació preguntes- EDUCACIO VIARIA Vera Ramos.pdf

- Anna Cerezuela (Mosso d'Esquadra de Sabadell):
  validació preguntes- EDUCACIÓ VIÀRIA Anna Cerezuela.pdf

- Salvador Zoroa (President ADEVIC):
  Validació preguntes_ EDUCACIÓ VIÀRIA_ Salvador Zoroa.pdf

- José María Navarro González (President de *Fundación Smart Baby*):
  validacio preguntes- EDUCACIO VIARIA José María Navarro Gonzalezpdf

Annex 11: Transcripcions i notes de camp

11.1 Transcripció i notes de camp de l'entrevista amb A.T.O

TRANSCRIPCIÓ:

[Orador 1]
Vale, A, farem les preguntes i m'has de contestar, sí? D'acord. Una per una.

Digues, d'una cosa que hagis après a la sessió que vas fer amb mi.

[Orador 2]
Amb tu? Vaig aprendre a poder anar sol, a no fiar-me dels cotxes, a no anar jugant amb la pilota, amb el mòbil...

[Orador 1]
Molt bé. I alguna cosa que abans no sabies i ara sí?

[Orador 2]
Sí, que ara els cotxes no es poden fiar d'ells.

[Orador 1]
Creus que el que has après servirà per quan vagis sol pel carrer?

[Orador 2]
Sí.

[Orador 1]
Per què?

[Orador 2]
Perquè és important mirar els pas de peatons, no anar jugant amb els amics, anar bé al carrer.

[Orador 1]
Molt bé. En què ha canviat? Perdó…Per què creus que és important això que m'has dit ara?

Per què creus que és important no anar jugant?

[Orador 2]
Perquè si m'emporto un cotxe per davant, surto a un pàrquing...

[Orador 1]
En què ha canviat la teva mirada de la seguretat vial? Què has vist diferent ara quan jo t'ho he dit? Segur que no et fixaves en alguna cosa i quan jo t'ho vaig dir, vas dir, ostres, és veritat.

[Orador 2]
Que he d'anar pel camí més segur.

[Orador 1]
Molt bé. Has canviat alguna cosa quan vas pel carrer? Des que jo et vaig explicar això.

[Orador 2]
Sí, no jugar amb els amics, mirar més els pas de peatons, i no anar amb el mòbil.

[Orador 1]
Ara et fixes més en els moments que hi ha major risc, com per exemple en els semàfors, en els passos de vianants, o en els cotxes.

[Orador 2]
Sí.

[Orador 1]
Quines coses creus que fas tu que són perilloses?

[Orador 2]
Anar a vegades amb el patinet, o també corrent.

[Orador 1]
I quines coses creus que fan la resta de persones que poden ser perilloses? Per exemple, conductors...

(Interrupció) Ai, sí, te l'has deixat.Perdó.

[Orador 1]
Quines coses creus que fan els altres conductors que poden ser perillosos? Conductors de bus, de bici, de patinet, de camió, de cotxe...

[Orador 2]
Que a vegades no miren el semàfor.

[Orador 1]
Ja. Va bé. Què fas ara diferent quan creues al carrer?

[Orador 2]
No creuo saltant ni córrer.

[Orador 1]
Mires a les dues bandes?

[Orador 2]
Sí.

[Orador 1]
Per què?

[Orador 2]
Perquè algun cotxe pot anar a contradirecció.

[Orador 1]
Molt bé. Et sentiries capaç d'anar sol a l'escola?

Hi ha altres llocs del barri?

[Orador 2]
Sí.No molt lluny, perquè... jo crec que sí.

[Orador 1]
Sí? Per exemple, el Condis d'aquí, saps quin és?

[Orador 2]
Sí, el Condis.

[Orador 1]
O el Sorli, a comprar. Et sentiries capaç d'anar sol?

[Orador 2]
I per què? Perquè ara que ha plegut més, puc estar més segur.

[Orador 1]
I què és el que necessitaries per anar més segur?

[Orador 2]
Per anar més segur, jo aniria amb els pares.

[Orador 1]
Et van agradar les activitats que van fer?

[Orador 2]
Sí, molt.

[Orador 1]
I quina et va agradar més?

[Orador 2]
La de la cançó.

[Orador 1]
I quina menys?

[Orador 2]
La de fer el mapa.

[Orador 1]
Et va costar una mica?

[Orador 2]
Sí.

[Orador 1]
I quina cosa canviaries? De tot el que vam fer des que jo vaig entrar a la classe, què és el que canviaries? Alguna cosa?

[Orador 2]
No ho sé.

[Orador 1]
Hi ha alguna cosa més que em vulguis dir?

[Orador 2]
Ara mateix, doncs... Jo crec que tot hem après més del que abans havíem sigut fent. I que no féssim aquestes coses i que féssim-les ells, segur.

[Orador 1]
Molt bé. Molt bé, A. Moltes gràcies. Ho has fet molt bé.

NOTES DE CAMP (ENTREVISTA SEMIESTRUCTURADA)
1. DADES GENERALS
● **Codi de l'entrevista:** A.T.O ● **Data:** 7 d'abril de 2026 ● **Hora d'inici / final:** 10:20h ● **Lloc:** Aula de l'Escola Mas Boadella (Sabadell) ● **Durada:** Aproximadament 5-6 minuts ● **Perfil del participant (breu):** Alumne de 5è de primària participant en una sessió d'educació viària
2. CONTEXT DE L'ENTREVISTA
- Aula amb condicions adequades de llum i poc soroll. - 1 interrupció durant l'entrevista. - L'alumne es mostra tímid i insegur.
3. DESENVOLUPAMENT DE L'ENTREVISTA
- Reformulació per facilitar la comprensió de l'alumne. - L'entrevista segueix una progressió - L'alumne respon de manera clara i breu.
4. IDEES CLAU I CONTINGUT RELLEVANT
- Adquisició d'hàbits de seguretat viària (mirar als passos de vianants, evitar distraccions). - Conscienciació sobre el perill dels vehicles i la necessitat de no confiar-hi. - Canvis en el comportament: més atenció, menys joc i ús del mòbil al carrer. - Identificació de riscos propis (córrer, patinet) i externs (conductors que no respecten normes). - Desenvolupament parcial de l'autonomia, tot i que encara busca seguretat en la presència dels pares.
5. CITES DESTACADES
- "Ara els cotxes no es poden fiar d'ells." - "És important mirar els pas de peatons, no anar jugant." - "He d'anar pel camí més segur." - "No jugar amb els amics, mirar més els pas de peatons, i no anar amb el mòbil." - "Algún cotxe pot anar a contradirecció."
6. OBSERVACIONS NO VERBALS
- Alumne atent. - To de veu insegur - Alguns moments de dubte en preguntes reflexives
7. IMPRESSIONS DE L'ENTREVISTADORA
- L'alumne ha integrat adequadament els continguts treballats. - Mostra consciència del risc i capacitat per aplicar els aprenentatges en situacions reals. - El discurs és coherent amb els objectius de la intervenció educativa.
8. INCIDÈNCIES

- Necessitat de reformular algunes preguntes per adaptar-les al nivell de comprensió. - Algunes respostes breus o poc desenvolupades.
9. REFLEXIONS POSTERIORS
- La sessió ha tingut un impacte positiu en la percepció de la seguretat viària.

11.2 Transcripció i notes de camp de l'entrevista amb J.G.L:

TRANSCRIPCIÓ:

[Orador 2]
Vale, J, anem a fer les preguntes. La primera pregunta, vale? Digues una cosa que hagis après a la sessió que vas fer amb mi.

[Orador 1]
Anar per el camí més curt, no distreure's, evitar pàrquings, també anar per el camí més curt, no, per el camí, perdó, per el camí més llarg i mirar al alrededor quan passis un carrer.

[Orador 2]
Molt bé. I alguna cosa que abans no sabies i que ara sí que saps?

[Orador 1]
Sí, evitar els pàrquings, evitar que estiguis al costat d'un pàrquing i surti un cotxe. Això no ho sabia.

[Orador 2]
Creus que has après alguna cosa que et servirà quan baixis tu sol pel carrer?

[Orador 1]
Sí, anar per el camí més llarg, perquè si vas per el camí més curt pot haver-hi més semàfors i els cotxes es salten més semàfors, possiblement.

[Orador 2]
I per què has après? Què et sembla important?

[Orador 1]
Sí, és molt important.

[Orador 2]
En què ha canviat la teva mirada en la seguretat vial, en anar pel carrer? Què ha canviat després de fer la sessió?

[Orador 1]
Després de fer la sessió m'he adonat que he de mirar més quan vaig a creuar un semàfor.

[Orador 2]
I ho fas?

[Orador 1]
Sí.

[Orador 2]
Ara sí? Després de la sessió ho fas?

[Orador 1]
Sí. Ara em fixo més en els moments dels semàfors, els passos de vianants, amb els cotxes... Mirar els dos costats.

[Orador 2]
Quines coses creus que pots fer tu que són perilloses quan vas al carrer?

[Orador 1]
Anar a creuar un semàfor en vermell...

[Orador 2]
Sí? Ho has fet alguna vegada?

[Orador 1]
No, jo mai ho he fet.

[Orador 2]
Sol?

[Orador 1]
No, sol, amb el papa a vegades sí perquè arribava tard o alguna cosa.

[Orador 2]
Això són coses perilloses que t'has fet.

[Orador 1]
Però amb el papa algunes vegades, però amb la mare mai. Molt bé.

[Orador 2]
I quines coses creus que pot fer un conductor d'un cotxe o una altra persona que poden ser perilloses?

[Orador 1]
Anar molt ràpid, que s'estigui distraient amb el mòbil…

[Orador 2]
Sí, és veritat, tens raó. Què fas ara diferent quan creues al carrer?

[Orador 1]
Ara quan creuo al carrer miro els dos costats per si ve un cotxe molt ràpid i no em veu. I sobretot si és un gran.

[Orador 2]
Per què? Per què ho fas?

[Orador 1]
Perquè no m'atropellin.

[Orador 2]
Et sentiries capaç d'anar sol a l'escola?

[Orador 1]
Sí, m'agradaria anar sol perquè ja tinc una edat i quan vaig a l'institut he d'anar sol.

[Orador 2]
Què necessitaries per sentir-te més segur si vas sol?

[Orador 1]
Si vaig sol m'he sentiria més segur amb els amics. Quedar amb els amics i anar junts fins a l'escola.

[Orador 2]
Molt bé. T'han agradat les activitats que van fer?

[Orador 1]
Sí, han sigut molt divertides i m'han ensenyat molt a mirar i com he d'anar fins a casa o fins a l'escola.

[Orador 2]
Quina t'ha agradat més de les activitats que van fer?

[Orador 1]
M'ha agradat molt la de les cançons, que són els consells que ens han donat.

[Orador 2]
Quina menys?

[Orador 1]
Quina menys? Ninguna, han sigut totes molt divertides i m'han ensenyat.

[Orador 2]
I quina cosa del que van fer canviaries? Faries d'una altra manera?

[Orador 1]
De quina? De les cançons o d'una altra?

[Orador 2]
De tot el que van fer quan jo vaig entrar a la classe, quina cosa canviaries?

[Orador 1]
No et sabria dir-te. Res, perquè tot va ser molt interessant.

[Orador 2]
Molt bé. Hi ha alguna cosa més que vulguis dir-me?

[Orador 1]
No, ja està tot.

[Orador 2]
Moltes gràcies, J. Gràcies.

NOTES DE CAMP (ENTREVISTA SEMIESTRUCTURADA)
1. DADES GENERALS

- **Codi de l'entrevista:** J.G.L
- **Data:** 7 d'abril de 2026
- **Hora d'inici / final:**
- **Lloc:** Escola Mas Boadella
- **Durada:** 5 minuts
- **Perfil del participant (breu):** És un nen amb bona comprensió tant oral com escrita, amb bona memòria i atenció.

2. CONTEXT DE L'ENTREVISTA

- No hi ha interrupcion pero si sorolls de fons d'altres infants passant per passadís pero que no despista ni a l'entrevistadora ni a l'entrevistat.
- Durant l'entrevista, el nen es mostra concentrat i atent intentant recordar tot el que es va explicar la sessió.

3. DESENVOLUPAMENT DE L'ENTREVISTA

- Reformulació per facilitar la comprensió.
- L'alumne respon de manera clara més elaborades que en altres casos, mostrant capacitat de reflexió.
- L'entrevista segueix un fil coherent

4. IDEES CLAU I CONTINGUT RELLEVANT

- Importància de triar camins segurs.
- Conscienciació sobre els riscos dels pàrquings i la sortida de vehicles.
- Increment de l'atenció en semàfors i creuaments.
- Identificació de conductes perilloses pròpies (creuar en vermell amb adults).
- Identificació de riscos externs (conductors ràpids o distrets).
- Valoració positiva de l'aprenentatge i de les activitats.
- Voluntat d'autonomia, però amb preferència per anar acompanyat d'amics.

5. CITES DESTACADES

- "Evitar els pàrquings… pot sortir un cotxe."
- "He de mirar més quan vaig a creuar un semàfor."
- "Ara quan creuo miro els dos costats per si ve un cotxe molt ràpid."
- "M'agradaria anar sol perquè ja tinc una edat."

6. OBSERVACIONS NO VERBALS

- Alumne concentrat i atent durant tota l'entrevista.
- Bona capacitat d'expressió oral, amb respostes més desenvolupades.
- Mostra seguretat en les seves respostes i implicació en el tema.

7. IMPRESSIONS DE L'ENTREVISTADORA

- L'alumne mostra una bona interiorització dels continguts treballats, amb capacitat de reflexió i aplicació pràctica.
- Destaca la seva consciència sobre la seguretat i la seva capacitat per justificar les seves respostes.
- També es percep un procés de construcció d'autonomia progressiva.

8. INCIDÈNCIES

- Presència de soroll de fons (altres infants al passadís), sense afectar el desenvolupament.
- Algunes reformulacions de preguntes per facilitar la comprensió.

9. REFLEXIONS POSTERIORS

L’alumne no només recorda continguts, sinó que els interpreta i aplica, fet que indica un aprenentatge significatiu.

11.3 Transcripció i notes de camp de l’entrevista amb V.R.O

TRANSCRIPCIÓ:

[Orador 2]
Has de contestar les preguntes. Sí, sisplau, vinga. Digues una cosa que hagis après a l'assassí que vas fer amb mi.

[Orador 1]
Vaig aprendre que has de mirar els cotxes, perquè si tu mires la carratera, si tu la mires però el cotxe no et veu a tu, doncs et pot... et pot... atropellar. També vaig aprendre que no s'ha de creuar pel mig de la carretera. També... que...que hi ha camins segurs a l'escola.

[Orador 2]
Ah, vas aprendre que hi ha camins escolars que no sabies.

[Orador 1]
Sí

[Orador 2]
Molt bé. D'acord.I alguna cosa que abans no sabies i ara sí?

[Orador 1]
Que aquell senyal de l'escola era un camí segur.

[Orador 2]
Molt bé. Creus que el que has après et servirà per quan vagis sola pel carrer?

[Orador 1]
Sí.

[Orador 2]
Per què?

[Orador 1]
Perquè...per no despistar-me, i per... si alguna vegada el cotxe no em veu, o... els pàrquings...

[Orador 2]
D'acord. En què ha canviat la teva mirada de la seguretat vial? Què és el que veus diferent?

[Orador 1]
Com que què és el que veig diferent?

[Orador 2]
Sí, veus alguna cosa diferent, des que abans no et fixaves en alguna cosa, i que després has dit, ostres, és veritat, això és així. O no m'havien recordat de...

[Orador 1]
El cotxe... que jo he de mirar el cotxe, perquè si no ho faig jo només miro la carretera

[Orador 2]
Molt bé.Ara et fixes més en els moments que hi ha més risc, com per exemple els semàfors, passos d'avionants, o amb els cotxes…

[Orador 1]
Sí.

[Orador 1]
Perquè abans, quan era petita, estava en un... en un carril bici, i uns adolescents van passar amb un patinet elèctric, i jo estava aprenent a... a controlar la bici. Sí, i van passar molt ràpid, i gairebé m'atropella i em caic. I ara... què volies preguntar?

[Orador 2]
Que si ara et fixes més en aquests moments de creuar el semàfor, creues el carrer...

[Orador 1]
Sí, perquè com abans no... Va ser culpa dels adolescents, però sí que em fixo més ara.

[Orador 2]
D'acord. Quines coses creus que fas tu que són perilloses?

[Orador 1]
Creuar al mig de la carretera.

[Orador 2]
Sí? Uh! Que valenta! I què coses creus que fan la resta de persones que estan en la carretera, per exemple els conductors, autobús, de patinets, de bicis... Sí? Què són perilloses que fan ells?

[Orador 1]
Que es passen de ràpid, i també que no van amb compte.

[Orador 2]
Tens raó.

[Orador 1]
L'altre dia, la setmana santa, vaig veure un oi, sí, que vaig veure que aquí hi havia dos carrils, aquí hi ha el trosset on passaven algunes persones. Sí? Un cotxe va passar per aquí, i es van encendre les llums de la policia, i van… li van fer... se'ls va fer apagar molt, perquè allò no es podia fer, perquè havia hagut un accident, i estava anant molt ràpid, a més, estava anant lent. A sobre, el que estava passant per allà, anava ràpid.

[Orador 2]
És a dir, que es va equivocar. O ho va fer a posta, potser, però...

[Orador 1]
No ho va fer a posta, eh?

[Orador 2]
Sí? Sí.

[Orador 1]
I era un d'aquests joves.

[Orador 2]
Sí?

[Orador 1]
Sí.

[Orador 2]
Què fas ara diferent quan creues un carrer?

[Orador 1]
No creuo... no creuo per mig de la carretera, i també que... miro els cotxes.

[Orador 2]
I per què ho fas?

[Orador 1]
Perquè... si jo miro als costats i ve un cotxe, i ell no em veu a mi, perquè està amb el mòbil o una altra cosa, doncs em pot atropellar. I també si creuo per mig de la carretera, el cotxe pot...

O sigui, el... Sí, un cotxe pot venir, i com que estic aquí, em pot atropellar, mentre estic creuant per anar allà.

[Orador 2]
És que és perillós, no? Va bé. Et sentiries capaç d'anar sola a l'escola?

[Orador 1]
Sí, hi he anat algunes vegades.

[Orador 2]
Va bé.

[Orador 1]
Perquè visc aquí davant. I algun lloc proper?

[Orador 2]
Sí. Per exemple, el Condis, que hi ha allà, o el Sorli... Saps on és?

[Orador 1]
Sí, és que jo estic aquí, i el Condis està aquí. La meva mare, normalment, i el meu pare, m'han d'anar a comprar barra de pa, i mira, ahir ens van mandar al Paneix a comprar una barra de pa, però estava tancat, vam pujar i li vam dir a la meva mare que estava tancat, i llavors vam anar al Cava.

[Orador 2]
I vas tu sola?

[Orador 1]
Amb el meu germà. És més gran o més petit? Més petit.

[Orador 2]
Molt bé, vas molt bé, molt bé.

[Orador 1]
Però no és tan petit, té dos anys menys que jo.

[Orador 2]
I el Sorli, que està una mica més lluny? Has anat alguna vegada sola?

[Orador 1]
Sorli, no.

[Orador 2]
No?

[Orador 1]
No.

[Orador 2]
Però t'atreviries a anar sola?Sí? T'agradaria?

[Orador 1]
Sí.

[Orador 2]
Vale.

[Orador 1]
He anat al xino, aquest de... aquest, no, el d'allà.

[Orador 2]
Aquí és petitó.

[Orador 1]
Aquí no, allà, allà, allà...

[Orador 2]
El de cantonada, que fa cantonada.

[Orador 1]
Sí.

[Orador 2]
També està... bueno, està bé. Sí. Eh... Vale. Per què creus que et sents capaç d'anar sola?

[Orador 1]
Perquè ja tinc més seguretat de si mateixa, i, doncs, perquè... ja vigilo més, perquè ja sóc més autònoma.

[Orador 2]
Molt bé. I què necessitaries per sentir-te més segura al carrer?

[Orador 1]
Ja estic segura.

[Orador 2]
Vale. T'han agradat les activitats que vas fer amb mi? Que ho vau fer tots amb mi?

[Orador 1]
Sí.

La que més m'agrada és la cançó.

[Orador 2]
I el que menys?

[Orador 1]
Mmm... No ho sé.

[Orador 2]
Hi ha alguna cosa que menys?

[Orador 1]
Doncs... no ho sé.

[Orador 2]
No? Vale. Quina cosa de les activitats que vam fer canviaries?

[Orador 1]
Quina cosa canviaria? Mmm... No ho sé.El mapa.

[Orador 2]

El mapa? Canviaries el mapa?

[Orador 1]
Sí.

[Orador 2]
Per què?

[Orador 1]
Ho he dit aleatoriament.

[Orador 2]
Ah, vale. Hi ha alguna cosa més que em vulguis dir?

[Orador 1]
No.

[Orador 2]
No? Ja està? Doncs moltes gràcies, V.

NOTES DE CAMP (ENTREVISTA SEMIESTRUCTURADA)
1. DADES GENERALS
● **Codi de l'entrevista:** VRO ● **Data:** 7 d'abril de 2026 ● **Hora d'inici / final:** 11:40h ● **Lloc:** Aula de l'Escola Mas Boadella (Sabadell) ● **Durada:** Aproximadament 8 minuts ● **Perfil del participant (breu):** Alumna de 5è de primària amb discurs ric i detallat, amb facilitat per explicar experiències personals i reflexionar sobre situacions viscudes.

2. CONTEXT DE L'ENTREVISTA
- Soroll ambiental procedent del passadís, però sense interferir en la fluïdesa de la conversa. - L'alumna es mostra expressiva i implicada, amb ganes d'explicar situacions.
3. DESENVOLUPAMENT DE L'ENTREVISTA
- L'entrevista es desenvolupa de manera fluida - Participació activa per part de l'alumna, que no només respon sinó que amplia les respostes amb exemples i vivències personals. - Tot i ser una entrevista guiada, en diversos moments el discurs pren un caràcter més narratiu, quan explica experiències relacionades amb situacions de risc. - L'entrevistadora adapta el ritme i reformula preguntes per reconduir el discurs i mantenir el focus en els objectius de l'entrevista.
4. IDEES CLAU I CONTINGUT RELLEVANT
- Comprensió de la necessitat de mirar els vehicles i no només la via. - Identificació dels camins escolars segurs com a element nou d'aprenentatge. - Consciència del risc en accions com creuar pel mig de la carretera. - Crítica a conductes inadequades d'altres (velocitat excessiva, falta d'atenció). - Augment de la seguretat personal i percepció d'autonomia real (ja es desplaça sola en alguns casos).
5. CITES DESTACADES
"Si tu mires la carretera però el cotxe no et veu, et pot atropellar." "No s'ha de creuar pel mig de la carretera." "Hi ha camins segurs a l'escola." "Jo he de mirar el cotxe, no només la carretera." "Ara tinc més seguretat en mi mateixa."
6. OBSERVACIONS NO VERBALS
- Alumna molt expressiva que gesticula mentre explica experiències. - Actitud participativa i espontània, amb intervencions llargues sense molta guia.
7. IMPRESSIONS DE L'ENTREVISTADORA
- L'alumna mostra un nivell elevat d'interiorització dels continguts - Capacitat per connectar-los amb experiències. - Pensament crític i reflexiu - Autonomia més consolidada en comparació amb altres participants.
8. INCIDÈNCIES
- Algunes respostes s'allarguen i s'allunyen parcialment de la pregunta inicial, requerint reconducció.
9. REFLEXIONS POSTERIORS
- Importància de vincular els continguts educatius amb experiències reals dels infants. - Integra en la seva vida quotidiana - Fomentar espais on els alumnes puguin expressar vivències

11.4 Transcripció i notes de camp de l'entrevista amb V.R.D:

TRANSCRIPCIÓ:

[Orador 2]
Comencem amb les preguntes, d'acord? Primera pregunta. Digues una cosa que hagis après a la sessió que vas fer amb mi.

[Orador 1]
Doncs que anar sol o sola et pot ajudar per orientar-te i prendre decisions que a mi no em deixaven perquè deien que era perillós, no era segur i em va sorprendre que diguis que sí que era.

[Orador 2]
D'acord. Hi ha alguna cosa que abans no sabies i ara sí?

[Orador 1]
No.

[Orador 2]
Creus que el que has après et servirà per quan vagis sola pel carrer? Per què?

[Orador 1]
Perquè quan jo vagi sola ja sabré que quan passi un pàrquing doncs m'he d'anar amb compte o sempre anar pel camí més ample, més segur.

[Orador 2]
Molt bé.En què ha canviat la teva mirada a la seguretat vial? És a dir, què ha canviat? Hi ha alguna cosa que abans no veies i quan jo t'ho vaig dir vas dir, ostres, és veritat i jo no m'havia fixat.

[Orador 1]
Doncs que per aquí al carrer n'hi ha els... Fa poc van pintar allò del camí escolar, van posar les senyals...

[Orador 2]
Mmm…

[Orador 1]
I les van posar, jo no m'ho havia adonat.

[Orador 2]
No t'havies adonat. Has canviat algun comportament des que et vaig dir aquests consells?

[Orador 1]
Bueno, ara quan encara que tot ja estigui verd miro per si de cas algun cotxe no…

[Orador 2]
Molt bé. Ara et fixes més en els moments que hi ha major risc? Com per exemple en els semàfors, en els passos de vianants o amb els cotxes?Creus que et fixes més?

[Orador 1]
No, jo abans ja em fixava molt.

[Orador 2]
Quines coses creus que fas tu que són perilloses?

[Orador 1]
Que faig jo...

[Orador 2]
Quan vas al carrer.

[Orador 1]
Quan vaig al carrer, de vegades el meu germà em xinxa i comencem a jugar així i passa gent o així i li podem donar un cop o podem caure.

[Orador 2]
I quines coses creus que fan les altres persones que poden ser perilloses?

[Orador 1]
Fan les altres persones... Conductors, o de bici, o de bus, o de camió... Els cotxes de vegades van amb el mòbil o n'hi ha bicis o patinets elèctrics que és sense casc i per allà al mig del carrer i se'ls salten els semàfors.

[Orador 2]
Tens raó. Què fas ara diferent quan creues al carrer?

[Orador 1]
Ara diferent quan creuo al carrer? Doncs el que t'he dit abans, mirar tot i que estigui verd.

[Orador 2]
Per què?

[Orador 1]
Perquè pots venir a un cotxe, com vas dir tu, sense mirar i saltar-se en vermell.

[Orador 2]
I et sentiries capaç d'anar sola a l'escola?

[Orador 1]
Sí, jo ja li vaig preguntar a la meva mare i li vaig explicar el que vas dir tu i va dir que ja sí, perquè ja queda poc curts i ja està l'avi.

[Orador 2]
Per què et sents segura? Perdó, i a un altre lloc? Et sentiries capaç d'anar sola, per exemple, a condis, a comprar...

[Orador 1]
Sí, de vegades ja he anat al condi sola. M'han deixat anar.

[Orador 2]
Molt bé. I per què et sents capaç?

[Orador 1]
Doncs per això, prendre decisions. I m'agrada anar sola perquè vaig tranquil·la, vaig mirant així.

[Orador 2]
Què necessitaries per sentir-te encara més segura?

[Orador 1]
Necessitaria, doncs res, per exemple, algun rellotge així que si passa alguna cosa pugui trucar, per si de cas. I ja està.

[Orador 2]
De les activitats, què van fer? Et van agradar, en general?

[Orador 1]

Sí.

[Orador 2]

I qui et va agradar més?

[Orador 1]
La de fer el mapa.

[Orador 2]
I qui et va agradar menys?

[Orador 1]
Menys? No ho sé. La de...Quan... Lo del cotxe, lo de... Vas caminant o amb cotxe, què tenies que dir?

[Orador 2]
Ah, les preguntes que van fer al principi, que havies d'escriure, no? Ja, es que ere moltes preguntes, és veritat. Quina cosa canviaries de totes les activitats?

[Orador 1]
Canviaria... La que m'ha agradat menys, per... Fer...Tu fiques una imatge i has de posar les coses que estan malament i les veus, i ho canvies. Ah, em sembla molt bona idea. Fes un quadrat amb un dibuix i després un quadrat blanc i l'altre ho has de posar. El patinet ha de portar el senyor amb casc. Ha de deixar el mòbil al cotxe.

[Orador 2]
Em sembla molt interessant el que estàs dient. Sí. M'agrada, m'agrada. Hi ha alguna altra cosa que em vulguis dir abans d'acabar?

[Orador 1]
No.

[Orador 2]
No? Ja està? Doncs ja està, mira! Ja has acabat!

NOTES DE CAMP (ENTREVISTA SEMIESTRUCTURADA)
1. DADES GENERALS
● **Codi de l'entrevista:** V.R.D ● **Data:** 7 d'abril de 2026 ● **Hora d'inici / final:** 11:35h-11:40h ● **Lloc:** Escola Mas Boadella

- **Durada:** 5 minuts
- **Perfil del participant (breu):** Alumna de 5è de primària

2. CONTEXT DE L'ENTREVISTA

- Espai tranquil.
- Ambient molt distès i proper.
- L'alumna es mostra còmoda, amb un to espontani i natural

3. DESENVOLUPAMENT DE L'ENTREVISTA

- L'entrevista fluida
- Les respostes són espontànies, amb exemples de la seva vida quotidiana.
- L'alumna mostra facilitat per expressar-se i aporta situacions concretes (família, carrer, germà, experiències personals).
- En alguns moments necessita reformulació o concreció de la pregunta

4. IDEES CLAU I CONTINGUT RELLEVANT

- Aprenentatge vinculat a l'autonomia i la presa de decisions.
- Canvi de percepció: passar de considerar perillós anar sola a veure-ho com possible i segur amb mesures.
- Interiorització de consells pràctics (vigilar sortides de pàrquing, triar camins segurs, mirar encara que el semàfor estigui verd).
- Presa de consciència de l'entorn (camí escolar, senyalització recent).
- Ja tenia certa consciència del risc abans, però reforçada amb la sessió.
- Identificació de conductes de risc pròpies (jugar pel carrer) i alienes (conductors amb mòbil, patinets sense casc).
- Increment de la seguretat percebuda i validació familiar per començar a anar sola.
- Valoració positiva de l'experiència d'anar sola
- Proposa tenir un dispositiu per contactar en cas d'emergència.
- Activitat preferida: elaboració del mapa casa-escola.
- Proposa millorar activitats amb situacions visuals per identificar errors.

5. CITES DESTACADES

"Anar sola et pot ajudar per orientar-te i prendre decisions."
"Em va sorprendre que diguessis que sí que era segur."
"Encara que estigui verd miro per si de cas."
"Els cotxes de vegades van amb el mòbil."
"M'agrada anar sola perquè vaig tranquil·la."
"Necessitaria algun rellotge per si passa alguna cosa."
"Fiques una imatge i has de posar les coses que estan malament."

6. OBSERVACIONS NO VERBALS

- Actitud participativa
- Expressivitat elevada amb exemples.

7. IMPRESSIONS DE L'ENTREVISTADORA

- L'alumna mostra un impacte significatiu de la intervenció en la seva percepció d'autonomia i seguretat.
- Reflexiona sobre el seu propi comportament.
- Validació familiar
- La seva proposta de millora evidencia comprensió i pensament crític.

8. INCIDÈNCIES
No hi ha incidències.
9. REFLEXIONS POSTERIORS
- La intervenció té un impacte directe en la percepció d'autonomia de l'alumnat. - La confiança i la seguretat és clau en el canvi. - La implicació familiar reforça els aprenentatges. - L'alumnat pot aportar idees de millora valuoses si se li dona espai.

11.5 Transcripció i notes de camp de l'entrevista de la tutora de 5è A - M.E:

TRANSCRIPCIÓ:

[Orador 2]
Deixo aquí, d'acord? D'acord. En general, com valores la proposta d'educació viària que s'ha realitzat amb el grup?

[Orador 1]
Jo penso que és molt positiva, la valoro molt bé perquè els ajuda a agafar una miqueta d'autonomia ara de cara a que ja els queda dos anys per anar a l'institut i així de tenir aquestes petites obligacions d'anar sols a l'escola o de quedar en un lloc. A mi m'ha agradat molt per fer-la a cinquè i a sisè.

[Orador 2]
Creus que la metodologia emprada és adequada pel context escolar?

[Orador 1]
Jo la vaig veure molt engrescadora, més que res perquè tenia tota la presentació i així facilita una miqueta l'explicació. I també el dossier no el vaig veure feixuc i també podien donar les seves opinions sobretot sobre el camí a casa, veure si era segur, els llocs on havien d'esperar... La veritat és que la vaig trobar molt bé.

[Orador 2]
Vale, i per tots els infants la vas veure adequada?

[Orador 1]
Sí, perquè tots els nivells la veritat és que ho van entendre molt bé. Jo que tinc tants nivells a la classe, els vaig veure que estaven superengrescats, la cançó els va agradar molt, que els va ajudar a entendre-ho com millor, d'una manera divertida. I després el dossier també els aportava de tot el que estaven escoltant.

Sempre van una miqueta com millor de poder escriure, de donar la teva opinió, de fer-ho pensar, de pensar-ho des de la seva perspectiva. Jo ho vaig trobar molt bé.

[Orador 2]
Creus que les activitats i els continguts eren adequats pel nivell de cinquè?

[Orador 1]
Sí, jo trobo que per cinquè i per sisé està molt bé, per cicle superior. A més, ara és un tema

que s'engresca, perquè ells ja comencen a cinquè i que volen anar sols. Llavors està molt bé mirar aquests set punts que havien de tenir en compte per anar sols.

Explica també que és un camí segur de quan vas a l'escola. I penso que sí, que està molt bé, molt adequat.

[Orador 2]
I la temporització, l'organització de la sessió, com t'ha semblat?

[Orador 1]
Jo també crec que va ser bona, perquè una hora és suficient, l'explicació i després fer el dossier. A mi i jo sí que ens vam quedar amb ganes d'emportar-se a la casa per comentar-ho amb la família. Jo crec que aquest pas era important per acabar de fer el seu camí i després de comentar-ho amb la família, d'aquests nens que volien ja marxar sols a casa perquè les famílies s'animin una mica amb aquestes pors que tenen.

[Orador 2]
Com has vist la participació en general de l'alumnat durant la sessió?

[Orador 1]
Jo la vaig trobar molt bé, la veritat és que molt bé. Van participar molt activament, escoltaven, tenien ganes de donar la seva opinió, de manifestar-se que qui volia anar sol, qui encara li feia por i la vaig veure molt adequada.

[Orador 2]
Creus que la temàtica ha generat interès en els alumnes i per què?

[Orador 1]
Sí, perquè estan en aquesta edat que ja volen una miqueta més d'autonomia i llavors penso que és important. També hi ha molts nens que els ajuda, que tenen germans petits i així fer-se una miqueta més autònoms d'anar ells sols a vegades i no haver d'esperar el germà més petit, que en aquesta classe repercuteix una coseta de tenir germans i després arribar tard i donar-li aquesta possibilitat que ells puguin arribar d'hora a l'escola.

[Orador 2]
De les activitats que van fer, quin tipus d'activitats creus que han funcionat millor?

[Orador 1]
Jo penso la de recorregut de casa seva, que els va agradar molt i també la cançó que anaven omplint, l'escoltar aquesta activa d'anar escoltant la cançó els agradava, de jo l'he omplert tot o m'he quedat amb set o amb sis, penso que els va agradar molt.

[Orador 2]
Van seguir parlant o segueixen parlant alguna vegada d'aquest tema? Els has escoltat o et van preguntar?

[Orador 1]
Sí, em van explicar això, que alguns que marxaven un trosset sols, uns altres que ja els deixaven una miqueta anar sols, la veritat que sí. Ara m'imagino que durant aquesta setmana, que ja és com més la tornada, ja em començaran a explicar més coses.

[Orador 2]
Has observat algun canvi de coneixement de la seguretat viària?

[Orador 1]
Sí, perquè la veritat és que comenten tot això que van aprendre del camí segur per anar a l'escola, que no sabien que era un camí escolar, i sí que els vaig escoltar molt quan van acabar la sessió, de totes aquestes paraules que no sabien.

[Orador 2]
Creus que l'alumnat ara identificarà millor els elements de l'entorn, com per exemple les passes de vionants, les senyals, després de la intervenció?

[Orador 1]
Jo crec que sí, perquè segur que quan anem d'excursió començaran a mirar el pas d'avionants, la senyal o el que ens va dir la Judith de camí segur, perquè ja començaven a mirar que moltes d'aquestes senyals que tu havies explicat estaven a prop de l'escola.

[Orador 2]
A mi em va semblar molt interessant el fet que hi havia nens que preguntaven què era el pas de vianants.

[Orador 1]
Sí, jo no sé si és que no se l'expliquen, perquè a mi el semàfor és molt clar, però el pas de vianants jo crec que saben, però aquí són molt castellanoparlants, i a mi en comptes del pas de vianants és el pas de zebra. A la mínima que tu li canvies, perquè són gairebé tota la classe, el 95% parlen en castellà. Llavors jo crec que aquestes cosetes em van dir que no.

Perquè a més que s'esperen, perquè nosaltres ens hem d'esperar quan anem d'excursió. Però jo crec que és això, que la seva llengua materna és en castellà, doncs no acaben de reconèixer la paraula.

[Orador 2]
Sí, em va sorprendre. Quins canvis has pogut notar? Has vist algun canvi?

[Orador 1]
Bé, és que t'he dit abans, això que parlen dels canvis escolars, de les senyals, que estan més pendents ara, i que tenen més ganes d'anar sols a l'escola. Això també, d'intentar demanar a veure si poden venir, encara que sigui un trosset, o quedar en un punt de referència.

[Orador 2]
Creus que la proposta ha contribuït al desenvolupament de l'autonomia de l'alumnat?

[Orador 1]
Sí, aquestes propostes van molt bé, perquè, no sé, des del Covid, jo crec que els nens com que estan, els nens i les nenes estan massa protegits. I és important que els comencem a deixar una mica, a partir d'aquestes edats que ja poden venir sols.

[Orador 2]
Creus que hi hauria la possibilitat que aquesta intervenció s'inclogui en el pla de centre, i d'aquesta manera sigui com més obligatori tractar aquest tema, per exemple, com tu deies, a cinquè i a sisè, o com obligatoriament fer-ho en un curs?

[Orador 1]
Jo penso que seria superinteressant de fer-ho a cinquè o a sisè. Ja si es fa a cinquè, llavors a sisè ja no fa, ja apujaria, però seria molt interessant, perquè és el moment, és el moment que ells estan aprenent a anar sols, i llavors de cara als instituts, a l'institut també els dona molta seguretat.

[Orador 2]
Tu creus que hi hauria la possibilitat que en aquest centre...

[Orador 1]
Jo crec que sí, que seria interessant de fer-ho. Igual que tenim estable d'internet segura, a sisè es podria fer això a cinquè.

[Orador 2]
Em vas dir que es feia a sisè, internet segura, i després a tard.

[Orador 1]
I després, clar, en les altres classes es treballa una miqueta crec que les senyals, com anar pel carrer, es treballa una miqueta també l'educació viària. Però concretament a sisè és internet segura pels problemes que comencen a tenir amb les xarxes socials.

[Orador 2]
Consideres que la proposta... Creus que aquest tipus de tirets són útils per treballar l'educació viària a primària? En quina mesura?

[Orador 1]
Jo crec que sí. Jo l'he trobat superinteressant. Crec que és en una mesura molt interessant.

I a més adequada per a l'edat de... Bueno, que tenen cicle superior d'11-12 anys, quan comencen a ser una miqueta més autònoms, per animar els que no ho fan i perquè vagin en compte els que ja van marxant sols.

[Orador 2]
Incorporaries aquesta proposta en un futur a la teva aula? I en quin àmbit, en quin moment del curs, en quina àrea?

[Orador 1]
Jo faria de cara a millor potser al segon trimestre, perquè en el primer trimestre venen de quart i encara s'han d'acostumar. I jo crec que és ara, en el bon temps, quan ja comencen a deixar-los una miqueta sols. Llavors sí que es podria instaurar en educació amb valors i seria, no sé, d'ajuda per ells.

Aquests consells tan importants de l'educació viària, aquests set consells, i així anar una miqueta més segurs.

[Orador 2]
Si haguessis de fer aquesta proposta tu sola, què necessitaries?

[Orador 1]
Doncs, bueno, jo l'explicaria millor en la presentació, estaria bé de tenir-la, d'anar explicant una miqueta i algun fuit per això. Sobretot el fuit de la cançó i explicar, no?, com anar i marxar de casa teva. Jo crec que seria interessant per fer-ho amb ells.

[Orador 2]
Ho faries tu o prefereixes que vingui algun professional?

[Orador 1]
Home, sempre agrada més que vingui un professional. Més que bé perquè sembla que estan com més atents, no? Que canvien de persona i veuen que és com un especialista i com que li dona com més importància.

[Orador 2]
Vale. Afegiries alguna activitat o modificaries alguna?

[Orador 1]
No, jo penso que va estar molt bé. Només això, no? Falta l'últim pas, no?, d'anar a la família i que torni, no?

I que ens doni, no?, així ens dona com la resposta, no? Ei, he parlat i m'han dit això, no? He mirat el dossier, faltaria això, però ja està, jo crec que per manca de temps tampoc s'ha pogut fer.

[Orador 2]
I milloraries alguna cosa de proposta, de metodologia, de temporització o de, per exemple, alguna adaptació a algun nen concret.

[Orador 1]
No, jo crec que està prou bé, és bastant adaptada a tots els nivells, s'entén superbé i a més en el dossier cadascú ho pot explicar, no?, de la seva manera, o sigui, jo ho trobo molt bé.

[Orador 2]
Va bé, algun altre comentari?

[Orador 1]
No, molt bé. Felicitats. Doncs ja està, moltes gràcies.

[Orador 2]
Adéu, adéu.

NOTES DE CAMP (ENTREVISTA SEMIESTRUCTURADA)
1. DADES GENERALS
● **Codi de l'entrevista:** M.E ● **Data:** 7 d'abril de 2026 ● **Hora d'inici / final:** 12:30h - 12:41h ● **Lloc:** Escola Mas Boadella ● **Durada:** 11 minuts ● **Perfil del participant (breu):** Tutora de 5è A, amb experiència en cicle superior i coneixement del grup classe.
2. CONTEXT DE L'ENTREVISTA
- Ambient de confiança. - Conversa fluida
3. DESENVOLUPAMENT DE L'ENTREVISTA
- La tutora respon de manera extensa i reflexiva - Aportat exemples concrets del comportament de l'alumnat. - Es desenvolupa de forma ordenada. - No hi ha desviacions importants, però sí ampliacions espontànies (ex: llengua materna dels alumnes, context familiar, efectes del Covid) - Sense necessitat de reformular preguntes.

4. IDEES CLAU I CONTINGUT RELLEVANT
- Valoració molt positiva de la proposta - Considera que és adequada per a cicle superior - Metodologia motivadora, clara i accessible - Alta participació i implicació de l'alumnat durant la sessió. - Activitats millors: recorregut casa-escola i la cançó interactiva. - Canvis observats: major consciència de l'entorn i ganes d'anar sols a l'escola. - Importància d'implicar les famílies com a pas final de la proposta. - Recomana incloure la intervenció dins del centre. - Preferència per la intervenció d'un professional extern.
5. CITES DESTACADES
"Jo penso que és molt positiva, la valoro molt bé perquè els ajuda a agafar una miqueta d'autonomia." "La vaig veure molt engrescadora." "Estaven superengrescats, la cançó els va agradar molt." "És el moment que ells estan aprenent a anar sols." "Aquestes propostes van molt bé perquè els nens estan massa protegits." "Segur que quan anem d'excursió començaran a mirar les senyals." "Sempre agrada més que vingui un professional."
6. OBSERVACIONS NO VERBALS
- Actitud positiva i implicada. - Respostes segures
7. IMPRESSIONS DE L'ENTREVISTADORA
- Actitud molt col·laborativa i oberta. - Reflexió pedagògica i el coneixement del seu alumnat.
8. INCIDÈNCIES
Sense incidències
9. REFLEXIONS POSTERIORS
- Incorporar la dimensió familiar per consolidar els aprenentatges. - Seria interessant incorporar la intervenció dins del centre. - La figura d'un agent extern aporta valor i credibilitat.

11. 6 Transcripció i notes de camp de l'entrevista amb la tutora de 5è B - L.B

TRANSCRIPCIÓ:

[Orador 2]
Ho gravo perquè després... Així ho puc transcriure. En general, com valores la proposta d'educació viària que s'ha realitzat amb el grup?

[Orador 1]
Molt positiva i constructiva.

[Orador 2]
Creus que la metodologia emprada és adequada pel context escolar?

[Orador 1]
Sí, totalment. Té una part audiovisual, de motriu, també d'aquells que puguin expressar-se, d'aquells que puguin també explicar, tot el mapa, orientació... Vull dir, toca moltes coses.

[Orador 2]
I per tots els infants de la classe creus que va ser adequada?

[Orador 1]
Sí, perquè cadascú va fer el pla al seu nivell, les explicacions també, allò d'aprendre punts... De la cançó... Sí, ho va fer...

[Orador 2]
Creus que les activitats i els continguts eren adequats pel nivell de cinquè?

[Orador 1]
Sí, no hi havia res que els semblés una novetat. Jo penso que més o menys sabien on tenien tot.

[Orador 2]
I com vas trobar la temporalització i organització de la sessió?

[Orador 1]
Bé, adequada, sí.

[Orador 2]
Com has vist la participació de l'alumnat durant la sessió?

[Orador 1]
Molt motivats. Van estar molt bé, molt motivats.

[Orador 2]
Creus que la temàtica ha generat interès en els alumnes?

[Orador 1]
Sí, jo penso que sí, que se'n recorden. Per exemple, que se'n recorden el que van fer...

[Orador 2]
I per què penses que els ha agradat? O sigui, que els ha generat interès?

[Orador 1]
Perquè és una cosa pràctica, útil. Quan sortim d'excursió, que posen en pràctica cada dia, quan van pel carrer, quan veuen una cosa que no està ben feta, vull dir, que sàpiguen...

[Orador 2]
Que se n'adorin.

[Orador 1]
Exactament. Sí, una evidència de que, mira, ens han explicat això.

[Orador 2]
Quin tipus d'activitats creus que han funcionat millor?

[Orador 1]
La cançó. La cançó i el plànol. El mapa de fer el literari de casa a l'escola.

[Orador 2]
Van seguir o segueixen parlant del tema alguna vegada? Els has escoltat?

[Orador 1]
Acabem de començar avui, però sí que se'n recorden. Sí. Oh, quina cançó més xula.

[Orador 2]
I t'han fet alguna pregunta més relacionada a aquell dia? Et van fer alguna altra pregunta relacionada?

[Orador 1]
Que quan acabarien o quan els donarien el dossier? Coses d'aquestes més pràctiques van preguntar.

[Orador 2]
Has observat canvis en el coneixement de l'alumnat sobre la seguretat diària?

[Orador 1]
De moment, no. Vull dir, no... El que sí potser que no sabien era el camí escolar, em sembla. Que no eren gaire conscients, perquè tots viuen molt a prop.

[Orador 2]
M'ho han dit, eh!

[Orador 1]
No eren gaire conscients del camí escolar. Sí.

[Orador 2]
De què existia. De què existia, no?

[Orador 1]
Sí.

[Orador 2]
Creus que l'alumnat identifica millor a partir de l'explicació l'entorn com els passos de vianants, semàfors, senyals, alguna cosa? Has notat algun canvi a la seva actitud? Alguna cosa que t'hagin dit o què?

[Orador 1]
Aviam, de moment, no. Suposo que hem d'esperar també una mica més. La propera sortida, recordem, no? Què van fer…

[Orador 2]
Sí, és veritat. Creus que la proposta ha contribuït al desenvolupament de l'autonomia de l'alumnat?

[Orador 1]
Jo crec que sí, perquè ja marxen sols, molts. I encara que no marxin sols, potser els pares l'esperen a un carrer més amunt o...

[Orador 2]
Creus que hi hauria la possibilitat d'incorporar aquesta intervenció en el pla de centre perquè sigui com més obligatori el fet de tractar aquest tema a cinquè o a sisè?

[Orador 1]
Sí, jo penso que sí. A cinquè, potser sí. A sisè hi ha molts barxats sols.

[Orador 2]
La majoria.

[Orador 1]
Sí, tots, pràcticament.

[Orador 2]
Vale, creus que aquest tipus d'activitats són útils per treballar a primària?

[Orador 1]
Sí.

[Orador 2]
El fet de les activitats.

[Orador 1]
Sí, sí, sí.

[Orador 2]
Incorporaries aquesta proposta tu a l'aula?

[Orador 1]
Sí.

[Orador 2]
I en quin àmbit?

[Orador 1]
A medi o a valors.

[Orador 2]
I en quin moment del curs? O en quin curs?

[Orador 1]
A cinquè, millor que a sisè.

[Orador 2]
Què necessitaries per realitzar tu aquesta proposta?

[Orador 1]
Doncs el material didàctic.

[Orador 2]
I preferiries fer-ho tu o que vingués un professional?

[Orador 1]
De vegades va millor que vingui una altra persona perquè els tutors estem tantes hores amb ells que de vegades quan s'ho explica una altra persona externa pensen que en sap molt sobre aquest tema i funciona bé.

[Orador 2]
Quins aspectes de la proposta milloraries? De tema metodologia, temporització, adaptació d'alguns infants...

[Orador 1]
Jo penso que està prou bé, sí. I al final una mica més de temps de conversa, potser que ells poguessin explicar quines situacions s'han trobat, perquè segur que tenen coses a explicar. Perquè quan s'anima a parlar, com que són tants, potser una estoneta més de conversa.

[Orador 2]
Afegiries o modificaries alguna activitat?

[Orador 1]
Potser alguna senyal de trànsit. Que es reconeguin, perquè potser no saben què vol dir la vermella amb la franja blanca. Ells van amb cotxe, potser amb els pares, i a vegades no s'hi sabran identificar el significat d'alguna senyal de circulació de trànsit.

[Orador 2]
Potser l'Stop...

[Orador 1]
Sí, o el triangle de precaució... No el semàfor en si, sinó alguna altra senyal de circulació.

[Orador 2]
En general, com valores la intervenció?

[Orador 1]
Molt bé.

[Orador 2]
Hi ha algun altre comentari?

[Orador 1]
No, molt bé. Moltes gràcies.

NOTES DE CAMP (ENTREVISTA SEMIESTRUCTURADA)
1. DADES GENERALS
● **Codi de l'entrevista:** L.B ● **Data:** 7 d'abril de 2026 ● **Hora d'inici / final:** 12:45h - 12:51h ● **Lloc:** Escola Mas Boadella ● **Durada:** 6 minuts ● **Perfil del participant (breu):** Tutora de 5è B, amb experiència en el cicle superior i coneixement del grup.
2. CONTEXT DE L'ENTREVISTA
- L'entorn permet una comunicació clara i fluida. - Ambient distès però més breu i directe que en altres entrevistes. - La participant respon de manera concisa

3. DESENVOLUPAMENT DE L'ENTREVISTA

- L'entrevista segueix el guió establert
- La tutora respon de manera breu però precisa, sense elaboració espontània.
- Poques desviacions.
- L'entrevistadora en alguns moments reformula o amplia preguntes per obtenir més informació.
- La participant no aprofundeix amb exemples

4. IDEES CLAU I CONTINGUT RELLEVANT

- Valoració global molt positiva de la proposta
- Metodologia adequada i variada
- Activitats adaptades als diferents nivells de l'alumnat.
- Alta participació durant la sessió.
- Interès per la seva aplicabilitat pràctica en la vida quotidiana.
- Activitats més destacades: cançó i elaboració del plànol casa-escola.
- Possibilitat d'integració en el pla de centre, preferiblement a 5è.
- Proposta útil per treballar a àrees com medi o educació en valors.
- Preferència per la intervenció d'un agent extern.
- Proposta de millora: Més espai de conversa i participació de l'alumnat. Incorporar treball específic sobre senyals de trànsit

5. CITES DESTACADES

"Molt positiva i constructiva."
"Molt motivats."
"És una cosa pràctica, útil."
"No eren gaire conscients del camí escolar."
"Potser una estoneta més de conversa."
"De vegades va millor que vingui una altra persona."

6. OBSERVACIONS NO VERBALS

- To segur i sintètic
- Respostes ràpides i directes.
- Llenguatge corporal neutre (sense expressió).

7. IMPRESSIONS DE L'ENTREVISTADORA

- Les seves aportacions sobre millore són importants per millorar la intervenció.

8. INCIDÈNCIES

No es registren incidències.

9. REFLEXIONS POSTERIORS

- La proposta és percebuda com útil i aplicable al dia a dia de l'alumnat.
- L'impacte immediat en coneixements és limitat, però sí en la presa de consciència.
- Cal temps per observar canvis reals en comportaments.
- Treballar més explícitament les senyals de trànsit

Annex 12: Unitats d'anàlisi i agrupacions temàtiques

Unitats d'anàlisi identificades a l'entrevista EA1

- Unitat d'anàlisi 1: està composada per les línies 3-8.
- Unitat d'anàlisi 2: està composada per les línies 9-12.
- Unitat d'anàlisi 3: està composada per les línies 13-15.
- Unitat d'anàlisi 4: està composada per les línies 16-21.
- Unitat d'anàlisi 5: està composada per les línies 22-28.
- Unitat d'anàlisi 6: està composada per les línies 29-34.
- Unitat d'anàlisi 7: està composada per les línies 35-40.
- Unitat d'anàlisi 8: està composada per les línies 41-50.
- Unitat d'anàlisi 9: està composada per les línies 51-53.

Agrupació temàtica de les unitats d'anàlisi

- Les unitats d'anàlisi 1, 2, 4, 5 i 6 fan referència als aprenentatges relacionats amb la seguretat viària i la identificació de conductes de risc.
- Les unitats d'anàlisi 3 i 7 fan referència al desenvolupament de l'autonomia personal i a la percepció de seguretat en els desplaçaments.
- Les unitats d'anàlisi 8 i 9 fan referència a la valoració de les activitats i a la percepció de la intervenció educativa.

Unitats d'anàlisi identificades a l'entrevista EA2

- Unitat d'anàlisi 10: està composada per les línies 3-9.
- Unitat d'anàlisi 11: està composada per les línies 10-16.
- Unitat d'anàlisi 12: està composada per les línies 17-24.
- Unitat d'anàlisi 13: està composada per les línies 25-32.
- Unitat d'anàlisi 14: està composada per les línies 33-39.
- Unitat d'anàlisi 15: està composada per les línies 40-46.
- Unitat d'anàlisi 16: està composada per les línies 47-57.
- Unitat d'anàlisi 17: està composada per les línies 58-59.

Agrupació temàtica de les unitats d'anàlisi

- Les unitats d'anàlisi 10, 11, 12, 13 i 14 fan referència als aprenentatges sobre seguretat viària, identificació de riscos i aplicació dels continguts en situacions quotidianes.
- La unitat d'anàlisi 15 fa referència al desenvolupament de l'autonomia personal i a la percepció de seguretat en els desplaçaments.
- Les unitats d'anàlisi 16 i 17 fan referència a la valoració de les activitats i de la intervenció educativa.

Unitats d'anàlisi identificades a l'entrevista EA3

- Unitat d'anàlisi 18: està composada per les línies 1-9.
- Unitat d'anàlisi 19: està composada per les línies 10-16.
- Unitat d'anàlisi 20: està composada per les línies 17-25.
- Unitat d'anàlisi 21: està composada per les línies 26-32.
- Unitat d'anàlisi 22: està composada per les línies 33-39.
- Unitat d'anàlisi 23: està composada per les línies 40-52.
- Unitat d'anàlisi 24: està composada per les línies 53-57.

- Unitat d'anàlisi 25: està composada per les línies 58-59.

Agrupació temàtica de les unitats d'anàlisi

- Les unitats d'anàlisi 18, 19, 20, 21 i 22 fan referència als aprenentatges relacionats amb la seguretat viària, la identificació de situacions de risc i l'aplicació dels continguts treballats en situacions quotidianes.
- La unitat d'anàlisi 23 fa referència al desenvolupament de l'autonomia personal i a la percepció de seguretat en els desplaçaments quotidians.
- Les unitats d'anàlisi 24 i 25 fan referència a la valoració de les activitats i de la proposta educativa.

Unitats d'anàlisi identificades a l'entrevista EA4

- Unitat d'anàlisi 26: està composada per les línies 2-6.
- Unitat d'anàlisi 27: està composada per les línies 9-14.
- Unitat d'anàlisi 28: està composada per les línies 15-23.
- Unitat d'anàlisi 29: està composada per les línies 24-31.
- Unitat d'anàlisi 30: està composada per les línies 32-34.
- Unitat d'anàlisi 31: està composada per les línies 35-47.
- Unitat d'anàlisi 32: està composada per les línies 48-59.
- Unitat d'anàlisi 33: està composada per les línies 60-61.

Agrupació temàtica de les unitats d'anàlisi

- Les unitats d'anàlisi 26, 27, 28, 29 i 30 fan referència als aprenentatges sobre seguretat viària, identificació de riscos i aplicació dels continguts treballats en situacions quotidianes.
- La unitat d'anàlisi 31 fa referència al desenvolupament de l'autonomia personal, la presa de decisions i la percepció de seguretat en els desplaçaments.
- Les unitats d'anàlisi 32 i 33 fan referència a la valoració de les activitats, a les propostes de millora i a la percepció positiva de la intervenció educativa.

Unitats d'anàlisi identificades a l'entrevista ET1:

- Unitat d'anàlisi 34: està composada per les línies 2-8.
- Unitat d'anàlisi 35: està composada per les línies 9-17.
- Unitat d'anàlisi 36: està composada per les línies 18-28.
- Unitat d'anàlisi 37: està composada per les línies 29-36.
- Unitat d'anàlisi 38: està composada per les línies 37-43.
- Unitat d'anàlisi 39: està composada per les línies 44-50.
- Unitat d'anàlisi 40: està composada per les línies 51-60.
- Unitat d'anàlisi 41: està composada per les línies 61-66.
- Unitat d'anàlisi 42: està composada per les línies 67-76.
- Unitat d'anàlisi 43: està composada per les línies 77-91.
- Unitat d'anàlisi 44: està composada per les línies 92-103.
- Unitat d'anàlisi 45: està composada per les línies 104-113.
- Unitat d'anàlisi 46: està composada per les línies 114-120.
- Unitat d'anàlisi 47: està composada per les línies 121-128.
- Unitat d'anàlisi 48: està composada per les línies 129-136.
- Unitat d'anàlisi 49: està composada per les línies 137-142.

- Unitat d'anàlisi 50: està composada per les línies 143-150.
- Unitat d'anàlisi 51: està composada per les línies 151-156.
- Unitat d'anàlisi 52: està composada per les línies 157-160.

Agrupació temàtica de les unitats d'anàlisi

- Les unitats d'anàlisi 34, 35, 36 i 46 fan referència a la valoració general de la proposta educativa, l'adequació metodològica i l'adequació dels continguts al nivell de cicle superior.
- Les unitats d'anàlisi 37, 38 i 39 fan referència a la participació i implicació de l'alumnat i a la valoració de les activitats i recursos utilitzats.
- Les unitats d'anàlisi 40, 42, 43 i 44 fan referència a l'impacte de la intervenció en els aprenentatges, el desenvolupament de l'autonomia i les dificultats detectades durant la sessió.
- Les unitats d'anàlisi 45 i 47 fan referència a les possibilitats d'incorporació de la proposta al centre i a l'organització futura de l'activitat.
- Les unitats d'anàlisi 48, 49 i 50 fan referència als recursos necessaris, al paper dels professionals i a les propostes de millora.
- Les unitats d'anàlisi 51 i 52 fan referència a la valoració final de la proposta i a l'adequació als diferents nivells de l'aula.

Unitats d'anàlisi identificades a l'entrevista ET2:

- Unitat d'anàlisi 53: està composada per les línies 2-3.
- Unitat d'anàlisi 54: està composada per les línies 4-14.
- Unitat d'anàlisi 55: està composada per les línies 15-20.
- Unitat d'anàlisi 56: està composada per les línies 21-31.
- Unitat d'anàlisi 57: està composada per les línies 32-41.
- Unitat d'anàlisi 58: està composada per les línies 42-50.
- Unitat d'anàlisi 59: està composada per les línies 51-54.
- Unitat d'anàlisi 60: està composada per les línies 55-58.
- Unitat d'anàlisi 61: està composada per les línies 59-66.
- Unitat d'anàlisi 62: està composada per les línies 67-72.
- Unitat d'anàlisi 63: està composada per les línies 73-83.
- Unitat d'anàlisi 64: està composada per les línies 84-88.

Agrupació temàtica de les unitats d'anàlisi

- Les unitats d'anàlisi 53, 54 i 55 fan referència a la valoració general de la proposta educativa, a l'adequació metodològica i a l'adequació dels continguts al nivell de cinquè de primària.
- Les unitats d'anàlisi 56 i 57 fan referència a la participació i implicació de l'alumnat i a la valoració de les activitats desenvolupades durant la intervenció.
- La unitat d'anàlisi 58 fa referència a l'impacte de la intervenció en els aprenentatges i al coneixement del concepte de camí escolar.
- La unitat d'anàlisi 59 fa referència al desenvolupament de l'autonomia de l'alumnat.
- Les unitats d'anàlisi 60 i 61 fan referència a les possibilitats d'incorporació de la proposta al centre i a la seva aplicació futura dins l'aula.

- Les unitats d'anàlisi 62 i 63 fan referència als recursos necessaris, al paper dels professionals externs i a les possibles propostes de millora de la intervenció.
- La unitat d'anàlisi 64 fa referència a la valoració final de la proposta educativa.

Annex 13: Explicació de les categories i unitats d'anàlisi relacionades

- **Categoria 1: Aprenentatges sobre seguretat viària**

La categoria 1 recull els aprenentatges adquirits de seguretat viària i els camins escolars durant la intervenció. Inclou fragments vinculats als coneixements, habilitats i actituds relacionades amb la identificació de situacions de risc, l'aplicació de normes bàsiques de seguretat viària i el reconeixement d'elements de l'entorn urbà relacionats amb la mobilitat segura.

Els continguts fan referència a accions quotidianes com mirar als dos costats abans de creuar, evitar distraccions mentre es camina, identificar conductes de risc, reconèixer passos de vianants, semàfors o camins escolars, i aplicar aquests aprenentatges en situacions quotidianes.

Aquesta categoria també inclou la presa de consciència sobre els riscos de la via pública i els canvis observats en la manera d'actuar o percebre la seguretat viària després de la intervenció, relacionats amb el desenvolupament del "saber" i el "saber fer" vinculats a una mobilitat segura i responsable.

En aquesta categoria s'inclouen les unitats d'anàlisi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 26, 27, 28, 29, 30, 38, 39, 43, 44 i 58.

- **Categoria 2: Desenvolupament de l'autonomia personal**

La categoria 2 conté els continguts relacionats amb el desenvolupament de l'autonomia personal de l'alumnat en els seus desplaçaments quotidians, amb la percepció de seguretat a l'hora de moure's pel barri o anar sols a l'escola i la capacitat dels infants per prendre decisions relacionades amb la mobilitat i sentir-se més segurs. També s'inclouen aquells fragments relacionats amb el paper de les famílies en el desenvolupament de l'autonomia dels infants, pel que fa a les pors o resistències a permetre que els fills i filles vagin sols pel barri o a l'escola.

En aquesta categoria s'inclouen les unitats d'anàlisi 7, 15, 23, 31, 40 i 44

- **Categoria 3: Valoració de la proposta i de la metodologia**

Aquesta categoria inclou aquells fragments que fan referència a la motivació, a l'adequació dels materials i recursos didàctics, a la participació de l'alumnat i a la valoració de la metodologia.

En aquesta categoria s'inclouen les unitats d'anàlisi 8, 9, 16, 17, 24, 25, 33, 34, 35, 36, 37, 41, 42, 46, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 61, 62, 63 i 64.

- **Categoria 4: Impacte i transferència dels aprenentatges**

Aquesta categoria inclou aquells fragments que fan referència als canvis observats en la manera de percebre la seguretat viària, en les conductes relacionades amb els desplaçaments quotidians i en l'aplicació pràctica dels continguts treballats com la presa de consciència sobre els riscos del carrer, els canvis de comportament en creuar la via pública, la identificació de situacions perilloses, la capacitat de relacionar els aprenentatges amb experiències personals i la continuïtat dels aprenentatges més enllà de la sessió .

En aquesta categoria s'inclouen les unitats d'anàlisi 4, 5, 6, 12, 14, 20, 22, 28, 30, 38, 40, 42, 43, 44 i 58.

- **Categoria 5: Dificultats detectades i propostes de millora**

Els continguts agrupats dins aquesta categoria fan referència, a dificultats relacionades amb el vocabulari específic de l'educació viària, la comprensió d'algunes activitats, la manca de temps per aprofundir en determinats continguts o la necessitat d'incorporar noves activitats més pràctiques i participatives. A les entrevistes realitzades a l'alumnat apareixen algunes referències a activitats que van resultar més complexes o menys motivadores. També apareixen propostes de millora relacionades amb la incorporació d'activitats més visuals, com ara identificar errors en imatges relacionades amb situacions de risc viari. Les mestres també destaquen algunes dificultats detectades. També s'inclouen aquells fragments relacionats amb possibles ampliacions de la proposta.

En aquesta categoria s'inclouen les unitats d'anàlisi 24, 32, 39, 43, 48, 50, 51, 62 i 63.

- **Categoria 6: Possibilitats d'incorporació de la proposta al centre educatiu**

La categoria 6 només s'extreu d'informació de les entrevistes a les mestres ja que conté els continguts relacionats amb les possibilitats d'incorporació i continuïtat de la proposta educativa sobre camins escolars i seguretat viària dins el context escolar i el projecte educatiu del centre.

En aquesta categoria s'inclouen les unitats d'anàlisi 41, 45, 47, 48, 49, 60, 61 i 62.

Annex 14: Matriu d'anàlisi de dades

Categoria	Unitat d'anàlisi	Evidència textual	Interpretació	Relació amb el marc teòric

1. Aprenentatges sobre seguretat viària	UA1	“Mirar els passos de peatons, no anar jugant amb els amics, anar bé al carrer” (EA1)	L’alumnat identifica normes bàsiques de comportament segur com a vianant.	La DGT (2025) assenyala que l’educació viària ha de promoure comportaments segurs i responsables en situacions reals.
	UA12	“Ara miro els dos costats per si ve un cotxe molt ràpid” (EA2)	Es detecta una major consciència del risc viari després de la intervenció.	Segons la Generalitat de Catalunya (2014), l’educació viària ha de desenvolupar competències relacionades amb l’atenció a l’entorn i la valoració del risc.
	UA18	“No s’ha de creuar pel mig de la carretera” (EA3)	L’alumnat incorpora normes de seguretat aplicables a la vida quotidiana.	Mateu Sancho (2007) defensa que els infants poden adquirir comportaments segurs a la via pública mitjançant l’educació viària.
	UA27	“Ara encara que estigui verd miro per si algun cotxe no para” (EA4)	L’alumnat desenvolupa actituds de prevenció i anticipació davant possibles riscos.	Alonso et al. (2009) destaquen la vulnerabilitat infantil en l’entorn viari i la necessitat de treballar estratègies de protecció.
	UA36	“No sabien què era el pas de vianants” (ET1)	Es detecten mancances inicials de vocabulari específic relacionat amb l’educació viària.	Quintero Verdugo (2013) destaca que l’educació viària implica també la construcció de coneixements i valors relacionats amb la convivència ciutadana.
2. Desenvolupament de l’autono	UA7	“Et sentiries capaç d’anar sol a l’escola? Sí.” (EA1)	L’alumnat mostra percepció de capacitat i confiança per desplaçar-se autònomament.	UNICEF (2018) defineix l’autonomia infantil com la capacitat dels infants per desplaçar-se i interactuar amb l’entorn sense supervisió directa d’un adult.

mia personal	UA15	“M’agradaria anar sol perquè ja tinc una edat i quan vaig a l’institut he d’anar sol.” (EA2)	L’alumnat relaciona l’autonomia amb el creixement personal i la preparació per a noves etapes educatives.	Mateu Sancho (2007) assenyala que a partir dels 8-10 anys els infants poden començar a adquirir habilitats de responsabilitat i mobilitat segura.
	UA23	“Ja tinc més seguretat de si mateixa i ja sóc més autònoma.” (EA3)	La intervenció afavoreix la percepció de seguretat i confiança en els desplaçaments quotidians.	Segons Gonzatto i Valera (2022), la interacció autònoma amb l’espai públic contribueix al desenvolupament personal i al coneixement ambiental.
	UA31	“Prendre decisions… m’agrada anar sola perquè vaig tranquil·la.” (EA4)	L’autonomia apareix vinculada a la capacitat de prendre decisions pròpies i moure’s amb seguretat.	Tonucci (1997) defensa que la participació activa dels infants en l’espai urbà afavoreix el desenvolupament de l’autonomia i la relació amb l’entorn.
	UA44	“Els ajuda a agafar una miqueta d’autonomia ara de cara a l’institut.” (ET1)	Les tutores perceben la proposta com una eina útil per afavorir la progressiva independència de l’alumnat.	La DGT (2025) destaca que l’educació viària contribueix al desenvolupament integral i a l’autonomia personal dels infants.
3. Valoració de la proposta i de la metodologia	UA8	“T’han agradat les activitats? Sí, molt.” (EA1)	L’alumnat mostra una valoració positiva de la proposta educativa.	Esteban (2022) defensa l’ús de metodologies actives i contextualitzades per afavorir aprenentatges significatius.
	UA16	“Han sigut molt divertides i m’han ensenyat molt.” (EA2)	La combinació de motivació i aprenentatge afavoreix la implicació de l’alumnat.	La DGT (2025) destaca que l’educació viària ha de promoure aprenentatges contextualitzats i adaptats a la realitat dels infants.

	UA24	“La que més m’agrada és la cançó.” (EA3)	La cançó resulten motivadora.	El Decret 175/2022 promou situacions d’aprenentatge significatives i adaptades als interessos dels infants.
	UA35	“La vaig veure molt engrescadora.” (ET1)	Les tutores valoren positivament la metodologia utilitzada durant la intervenció.	El currículum vigent destaca la importància de metodologies actives i participatives (Generalitat de Catalunya, 2022).
	UA35	“La cançó els va agradar molt.” (ET1)	Els recursos musicals faciliten la comprensió i la motivació de l’alumnat.	La contextualització i diversificació dels recursos afavoreix la participació activa dels infants (Generalitat de Catalunya, 2022).
	UA56	“Van estar molt motivats.” (ET2)	Les tutores observen una elevada implicació i participació durant tota la sessió.	Les metodologies competencials promouen una participació més activa de l’alumnat en el procés d’aprenentatge (Esteban, 2022).
	UA57	“La cançó i el plànol van funcionar molt bé.” (ET2)	Les activitats pràctiques i experiencials són percebudes com les més efectives.	Els aprenentatges contextualitzats faciliten la transferència dels continguts a situacions reals (Generalitat de Catalunya, 2014).
4. Impacte i transferència dels aprenentatges	UA4	“Mirar més els passos de peatons i no anar amb el mòbil.” (EA1)	L’alumnat manifesta canvis concrets en els seus comportaments quotidians després de la intervenció.	La Generalitat de Catalunya (2014) assenyala que l’educació viària ha de desenvolupar competències aplicables a situacions reals de mobilitat.

	UA12	“Ara em fixo més en els semàfors i miro els dos costats.” (EA2)	Es detecta una major consciència i atenció davant situacions de risc viari.	Mateu Sancho (2007) defensa que l’educació viària afavoreix l’adquisició d’hàbits segurs en la via pública.
	UA20	“Ara no creuo pel mig de la carretera i miro els cotxes.” (EA3)	L’alumnat és capaç d’aplicar els continguts treballats en situacions quotidianes.	L’educació viària es concep com un procés orientat a desenvolupar comportaments responsables i segurs (Quintero Verdugo, 2013).
	UA30	“Ara encara que estigui verd miro per si algun cotxe no para.” (EA4)	La intervenció contribueix a desenvolupar actituds preventives davant possibles riscos.	Alonso et al. (2009) destaquen la importància d’ensenyar estratègies de protecció als infants davant la seva vulnerabilitat viària.
	UA38	“Comentaven tot això del camí segur i de les senyals.” (ET1)	Les tutores observen continuïtat dels aprenentatges més enllà de la sessió.	Els aprenentatges significatius es consoliden quan connecten amb experiències properes i quotidianes (Generalitat de Catalunya, 2022).
	UA55	“Quan veuen una cosa que no està ben feta se n’adonen.” (ET2)	L’alumnat mostra capacitat crítica per identificar situacions de risc al seu entorn.	Esteban (2022) defensa metodologies basades en l’anàlisi de situacions reals per afavorir la reflexió crítica.
	UA56	“No sabien gaire què era un camí escolar i ara sí.” (ET2)	La proposta ha contribuït a ampliar els coneixements sobre mobilitat segura i camins escolars.	Els camins escolars es defineixen com una eina educativa i comunitària orientada a fomentar una mobilitat segura i autònoma (Servei Català de Trànsit, 2010).

5. Dificultats detectades i propostes de millora	UA7	“La de fer el mapa… em va costar una mica.” (EA1)	Alguns alumnes van presentar dificultats en activitats que requerien orientació espacial i representació del recorregut.	El currículum d’educació primària destaca la necessitat d’adaptar les situacions d’aprenentatge a les característiques evolutives de l’alumnat (Generalitat de Catalunya, 2022).
	UA32	“Canviaria fer un dibuix amb coses malament i corregir-les.” (EA4)	L’alumnat proposa activitats més visuals i manipulatives relacionades amb situacions reals de risc viari.	Esteban (2022) defensa metodologies actives basades en l’anàlisi de situacions contextualitzades i properes.
	UA43	“No identificaven el terme pas de vianants.” (ET1)	Es detecten dificultats de vocabulari específic relacionat amb l’educació viària.	Quintero Verdugo (2013) destaca que l’educació viària implica també la construcció de coneixements i llenguatge específic relacionat amb la convivència ciutadana.
	UA63	“Potser faria una mica més de temps de conversa.” (ET2)	Les tutores consideren necessari ampliar els espais de reflexió i participació oral.	El Decret 175/2022 promou metodologies participatives i espais de reflexió compartida dins del procés d’aprenentatge.
	UA63	“Treballaria més les senyals de trànsit.” (ET2)	Es proposa aprofundir en el reconeixement dels elements de l’entorn viari.	La DGT (2025) estableix que l’educació viària ha de facilitar el coneixement i interpretació de les normes i senyals de trànsit.
	UA51	“Faltava comentar-ho més amb les famílies.” (ET1)	Es detecta la necessitat d’implicar més les famílies en el desenvolupament de l’autonomia infantil.	Avellaneda (2015) assenyala que la participació de la comunitat educativa i de les famílies és un factor clau per a l’èxit dels camins escolars.

	UA63	“Potser no saben el significat d’algunes senyals.” (ET2)	Les tutores si que consideren necessari reforçar alguns continguts específics de seguretat viària.	La Generalitat de Catalunya (2014) destaca la importància de desenvolupar competències relacionades amb la interpretació de l’entorn viari.
6. Possibilitats d’incorporació de la proposta al centre educatiu	UA41	“Seria superinteressant fer-ho a cinquè o a sisè.” (ET1)	Les tutores pensen que la proposta és adequada per consolidar-se dins el cicle superior de primària.	El currículum d’educació primària promou el treball de situacions d’aprenentatge vinculades a contextos reals i significatius (Generalitat de Catalunya, 2022).
	UA45	“Es podria instaurar en educació en valors.” (ET1)	La proposta és percebuda com una intervenció transversal aplicable a diferents àrees curriculars.	El Decret 175/2022 defensa un enfocament competencial i interdisciplinari dels aprenentatges escolars.
	UA47	“Igual que es fa internet segura, això també es podria fer.” (ET1)	Les tutores relacionen la proposta amb altres programes preventius ja consolidats al centre.	La DGT (2025) destaca la necessitat d’incorporar l’educació viària dins els projectes educatius dels centres escolars.
	UA49	“Estaria bé tenir la presentació i el material.” (ET1)	Es diu que és important disposar de recursos didàctics per facilitar futures implementacions.	Les metodologies actives requereixen materials contextualitzats i accessibles per afavorir la participació de l’alumnat (Esteban, 2022).
	UA60	“Aquestes activitats són molt útils per aquestes edats.” (ET2)	La proposta és percebuda com adequada al moment evolutiu	Tonucci (1997) defensa la necessitat de fomentar l’autonomia i la participació dels infants en

			de l'alumnat de cicle superior.	l'espai urbà des de la infància.
	UA61	"Sempre estan més atents si ve algú especialista." (ET2)	La participació de professionals externs augmenta l'interès i la motivació de l'alumnat.	Les experiències educatives contextualitzades i impartides per agents especialitzats poden afavorir l'aprenentatge significatiu (Generalitat de Catalunya, 2022).
	UA51	"Faltaria acabar-ho amb el retorn de les famílies." (ET1)	Es considera necessari reforçar la implicació familiar dins el procés educatiu relacionat amb la mobilitat autònoma.	Avellaneda (2015) destaca la importància de la participació comunitària i familiar en els projectes de camins escolars.